

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Anlangendes et Menneske,
hans Dage ere som Græs;
som et Blomster paa Marken,
saa skal han blomstre.
Naar Vejret farer over det,
da er det ikke mere,
og dets Sted kjender det ikke mere.
Men Herrens Miskundhed er
fra Evighed og til Evighed.

Oversigtstavle

over

Familien Brandt

Tallene i parentes angiver den side, hvor den pågældende er omtalt.

2. Christian Hansen (38)
1717 - 99

3. Hans Christiansen (10) gift
1751 - 1835

4a. Lars Christian (35)
1780 - 1869

4b. Niels Brandt (42)
1782 - 1861

4d. Anna Marie (70)
1787 - 1861
Møllelykke

5. Hans
stedson
1848 - 69

5c. Juliane Dinsen
1823 - 76 (50)

5b. Maren Kirstine
1828 - 49 (75)

6d. Karen Nicoline
g. m. Larsen
1854 - 1912

6a. Ane Katrine (81)
g. m. Jørgensen
1847 - 1921

7c. Gudmund Larsen

7b. Rasmus Laurits J.
1866 - 1912
Møllelykke

8a. Vibeke Hansen

8a. Anna Rasmussen

9a. Hans Erik

9b. Torald

1a. Hans Jørgensen (18)

1662 - 1737

2d. Niels Hansen (20)

1708 - 60

med 3g. Anne Marie Nielsdatter (22)

1754 - 1806

4f. Anders (101)

1793 - 1855

Aalemose

4g. Hans (129)

Midt i Verden

4h. Per i Højbjerg (136)

1798 - 1872

5a. Ane Katrine

1826 - 88 (109)

g. m. Nielsen

5b. Hans Hansen

1795 - (131)

5h. Anders Brandt (153)

1855 - 1901

6c. Rasmus Laurits

1857 -

Hækkebølle (122)

6b. Søren

1872 - 1943

Thorup

6i. Aksel Brandt (159)

7d. Lars Nielsen (126)

7b. Mogens Brandt

8a. Anna Medea

g. m. Nielsen

9. Marianne Nielsen

Familien Brandt.

Karl Schlemose Larsen.

MS. A. 5. 10. 1. 10. 1.

HERRE

Min Liden er god, og
 som jeg vil, som jeg vil,
 med den Herre.

Min Gud,
 alle mine Guds,
 og jeg.

Louise Hanzen

Christen

Arbejde i den Elieskovskolen.

B r a n d t e r .

Min mormoder Juliane Nielsdatter (Brandt) var datter af Niels Hansen (Brandt) og hustru Karen Marie Rasmusdatter (Schaldemose), der boede i Fjellerup Rødegård.

Niels Hansens forfædre : Brandterne, stammer fra Vissenbjerg, hvor vi ca. 1770 finder hans bedstefader Christian Hansen boende i Elleskovhuus.

2 a. Christian Hansen 1717 - 18/11 1799.

gm. Anne Hansdatter 1709 - 14/12 1792.

Om denne tip - tipoldefaders afstamning vides intet sikkert. I Sørslev kirkebog findes under 1717 et par børn, som muligvis kan passe. Hans Brixøn fra Maderup får en søn døbt Christen, og 10. s. e. Trin. døbes Hans Rasmussens søn Christen, men det er som sagt det rene gætteværk.

Vissenbjerg kirkebog mangler for disse år.

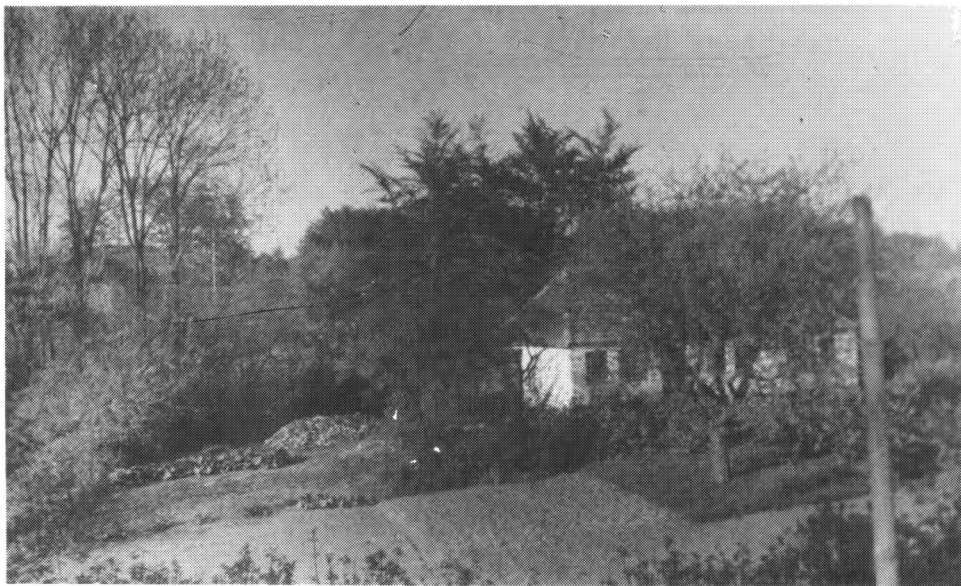

Når man står oppe på den gamle landevej, ca. et tusind alen vest for Vissenbjerg kirke, omtrent henne ved Røversvinget, kan man nord for husrækken se en lavning, hvori den ældste landevej har gået. Nord for denne lavning ligger et lille hus (det har nr. 61), det er et af røverhusene, og det var Christian Hansens og Anne Hansdatters bolig - Elleskovhuus.

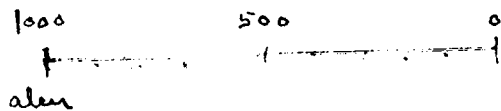
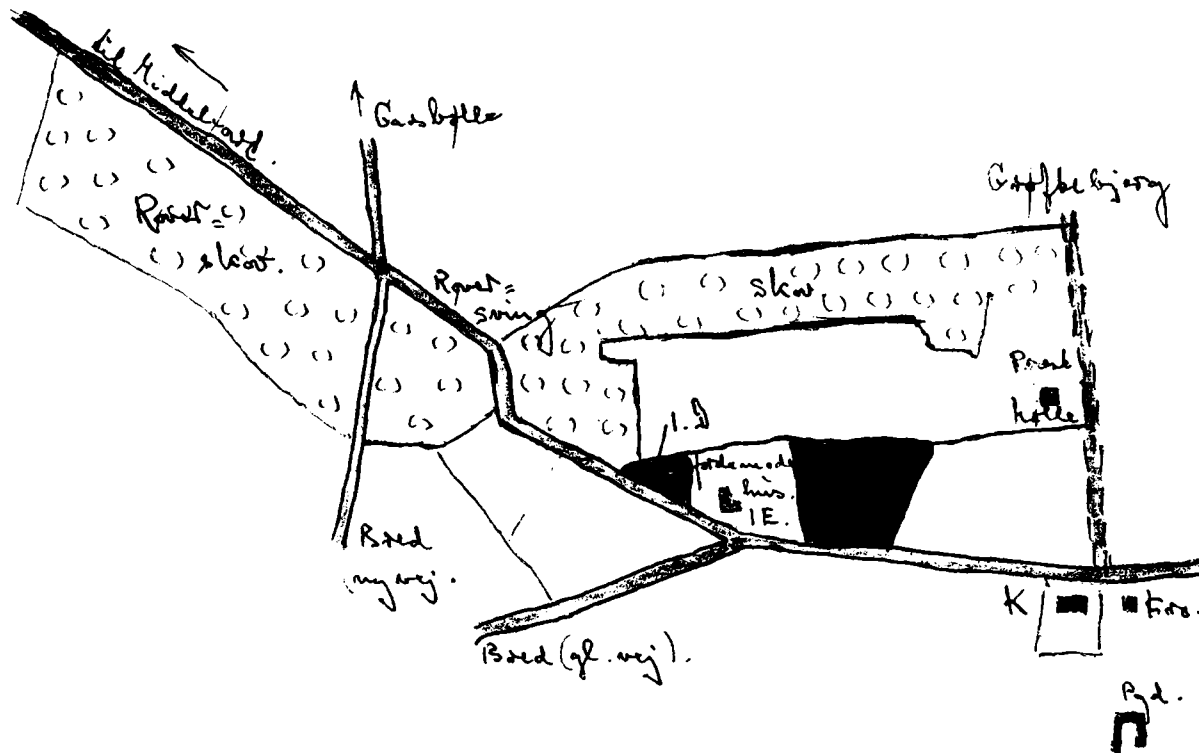
Omgivelserne er meget forandrede, vejen er blevet flyttet og forsiden af huset er blevet ombygget, men alligevel kan det identificeres, og i 1951 kunde en gammel kone fortælle, at nr. 61 var det rigtige Ellekovhus.

På målebordsbladet er der angivet to huse. Elleskovhus er det vestligste og har nr. 1 D, det østligste er nr. 1 E, hvor røverskrædderen Fr. Jørgensen boede.

I 1844 var de to huse fæstehuse, som tillige med møllen og kroen hørte under Fuglevig præstegård (nu Vissenbjerg). Det vestligste hus 1 D

Elleskov Huus set oppe fra landevejen.

Kortskitse efter målebordsblad fra
1866-89 med påføle opl. efter
fransl.

lå i en trekantet have, hvor Røverskovens hegn stødte ud til den ældste landevej. I matr. 1844 beskrives det således : husplads med vænge nordvestlig i marken og en lod østen for huset ca. $4\frac{1}{2}$ td. land. $1\frac{1}{2}$ skpr. H. K.

Mellem Chr. Hansens hus og hans jordlod ligger Friderich Jørgensens hus og mark, matr. nr. 1 E. Her er kun $2\frac{1}{2}$ td. land, men til gengæld H.K. $1\frac{1}{2}$ skp. Dette forklares ved, at ca. halvdelen af Chr. Hansens lod var mose.

Fr. Jørgensen var husmand og skrædder, og han fik naturligvis øgenavnet røverskrædderen. 1)

Muligvis har Chr. Hansen ligeledes haft et håndværk foruden landbruget. Han har som sagt været fæster under Fuglevig præstegård; men desuden har han været ejer af en anselig parcel, hvilket følgende obligation viser.

Ravnebjerg Herreds Skiøde og Pantebog.

Torsdagen den 20. Januari 1774 blev læst flg Obligation:

" Kiender ieg underskrevne Christian Hansen, boende i Elleschou og herved tilstær Rett vitterlig Giæld skyldig at være til velfornemme Mand Jeppe Jørgensen i Assenbølle, den Summa 133 Rd. 2 mk., som han mig efter Begiering laant og med forstrakt haver, hvilke Penge ieg herved tilforpligter mig og mine Arvinger redeligen igien at betale til Jeppe J., eller Arvinger efter et halvt Aars Opsigelse paa een af Siderne.

Imidlertid saalænge benævnte Capital hos mig henstaar, erlægger ieg heraf i aarlig Rente 4 pct. til hvert Aars 11' Juni at betale og til Forsikring og for Capital og Renter pantsætter ieg til ham paa første Prioritets Rettigheder min tilhørende Eiendoms Jord og Grund beliggende Norden for Fuglevig Præstegaards Jorder, staaende for H. K. 4 skpr. 1 fdkr. , saaledes som ieg samme af Justitsraad Dreyer tilkiøbt haver efter det mig derpaa meldte Skiødes Formeldelse. Hvilken Jord og Grund skal være fornævnte J. J. et sikkert og første Prioritets Pant indtil skadesløs Betalings Erholdelse. Thi haver ieg denne min Panteobligation egenhændig med trende Bogstaver underskrevet saa og formaaet Hr. Jacob Koefoed Trojel og Mons. Hans Jørgen Trojel sammen med mig til Vitterlighed at underskrive og forsegle.

1) Fr. Jørgensen (f.1723) havde i sit^{1c}ægteskab med Karen Pedersdatter 6 børn. Efter 1787 bliver han gift 2° med Gertrud Christiansdatter, og de fik en søn, der døde som lille. Muligvis er Gertrud datter af naboen Chr. Hansen, der dog på dette tidspunkt havde været borte fra egnen i 14 år.

I 1834 finder vi i folketæll. en H. C. Lund og hstr. Ane Bendix, Giordemoder, efter hvem huset den dag i dag hedder Jordemoderhuset. På matr.kort 1844 står der ved 1 E : Niels Petersens lod, men det er streget over, og ovenover er skrevet : Giordemoderens Lod.

Og maae denne Pandte - Obligation læses og protocolleres til Ting, naar forlanges uden noget Stevnemaal til mig derom at giøre.

Elleschous Huus 11. Juni 1770.

Christen C. H. S. Hansen

J. K. Trojel. (L.S.) H. J. Trojel (L.S.)

Herpaa er betalt 16 Rd. 4 Mk. den 11. Juni 1772. Jeppe Jørgensen. Nok betalt 16 Rd. 4 Mk. Nellerod 11. Juni 1773. J. J.

Som Skiødet, der i foranstaaende Obligation anmeldes at være af Justitsraad Dreyer udstedt, ikke ved Ravnebjerg Ting er læst, vides ikke heller hvad og om Gield derpaa ellers kan være hæftet, imidlertid er saaledes denne Obligation læst og protokolleret inden Ravnebjerg Herred Tings Rett Torsdagen den 20° Januar 1774, ey allene under Reservation af vedkommendes Rett i Almindelighed, men under Forbeholdenhed af hans Kgl. Maysts. Rett i all Fald til forlods og skadesløs Betaling, om nogen Skatter paa dette pantsatte Sted skulle restere.

J. J. Mylius.

18° December 1775 er Obligationen indfriet og udslettes.."

Hvor denne jordlod har ligget, er jeg ikke i stand til at oplyse.

1/1 1773 køber Chr. Hansens søn, den "velfornemme" Hans Christiansen fra Elleschous Huus den "Bagerste Møllemark" af godset Rugård.

Elleskovhus set fra syd.

De gamle syldstene i vestsiden.

skaber er tvivlsomt. Det vilde næsten gøre sagen for let for rettens folk, dersom de Vissenbjerg røvere boede i røverhusene. Det ligger i sagens natur, at alt skal hedde noget med røver på dette sted : røverskov, røversvinget, røverskrædder o. s. fr.

Da sønnen Hans har fået bygget sin gård, Møllelykkehus i 1774, opsiges Chr. Hansen sit fæstehus, sælger sin jordlod og flytter med Anne Hansdatter de 7 km. til Møllelykke, hvor vi ved tæll. 1787 finder dem som

1) Fæstebrevet findes aftrykt i Martin Skovbo : Optegnelser om fynske Bonde-slægter (Od. 1917), men selve fæstebrevet er i privat eje.

2) Jørgen Friderichsen er 23 år yngre end Frid. Jørgensen og er åbenbart hans søn. Han findes som fæster i de følgende år. 1801 kaldes han husmand og skrædder. 1834 kaldes huset Lille Elleskov, hvor hmd. og skomager Jens Mortensen bor. 1840 bor Jørgen Friderichsens datter Christiane der. Hun har en plejedatter hos sig, Maren Matthiasdatter. I 1845 er denne Maren gift, og Christiane på aftægt. I 1951 talte jeg med den gamle kone, som da boede i Jordemoderhuset, hun kunde bl. a. huske Maren Matthiasdatter og havde kendt hende.
I matr af 1844 står Jørgen Frid. som "bruger af et præstegårdshus", og der får vi i sogneprot. bevisfor, hvor huset har ligget, tillige med udstykningskort over husplads og jordlod.

Godt to år efter dette køb 15/8 1775 bortfæster pastor Schmaltz i Fuglevig et meest (næsten) jordløst hus i Elleschou beliggende ¹⁾, som tilforn af Chr. Hansen har været beboet og fæstet til Jørgen Friderichsen ²⁾, der er barnefødt på præstegårdens grund.

De to huse har fået øgenavnene Røverhusene. Om der af denne grund kan tillægges vore forfædre uheldige egen-

"nydende ophold hos sønnen".

Det er meget lidt, vi ved om Chr. Hansen og hans kone. Der kan have været flere børn, og de kan have haft søskende. Vissenbjerg kirkebog gik til ved præstegårdens brand. - Anker Vallentin har gennemløjet nabosognenes kirkebøger og fundet mange pæne muligheder, men der kan til syvende og sidst intet bevis føres for slægtskab med disse mennesker, hvorfor jeg ikke har taget dem med her. Muligheden for, at den Gertrud, som blev gift med røverskræderen, kan have været en datter, er allerede nævnt.

I Møllelykke er der blevet opbevaret en gammel bibel (1732), hvor der på den forreste side står med smukke latinske bogstaver:

T : G : A : S : A : M : H : O : T :

H : W : I : R : 1)

Herre ? Din Aan er god lad Ham føre mig paa dend
rette Vey ?
Min Gud ? gjør med mig hvad Dig best siynes ?

Elleschof den 19
Febr. A^o 1739.

Laurids Hansen.

Hvem denne Laurids Hansen er, er ikke vanskeligt at klare. Det er kroværten i Vissenbjerg kirkehus, sådan betegnes han i 1720, og han kaldes Laurs Hansen. Kirken ejede og ejer stadig kroen og forpagter den ud. Han er efter al sandsynlighed en ældre broder til enten manden eller konen i Elleskov Huus. I 1743 er det en anden, der har kroen. Laurids er sikkert død uden arvinger, siden bibelen er havnet i Elleskov hus og siden i Møllelykke. Et andet fingerpeg : den ældste søn i Møllelykke døbes Lars Christian, altså sandsynligvis opkaldt efter Laurids.

Under købekontrakten på "bagerste Møllemark" optræder en R.Hansen, Vædeled som vidne. Det er sikkert en nær slægtning, måske en broder til Chr.Hansen. Han er nabo til Møllelykke og fast fadder til alle de 8 børn der.

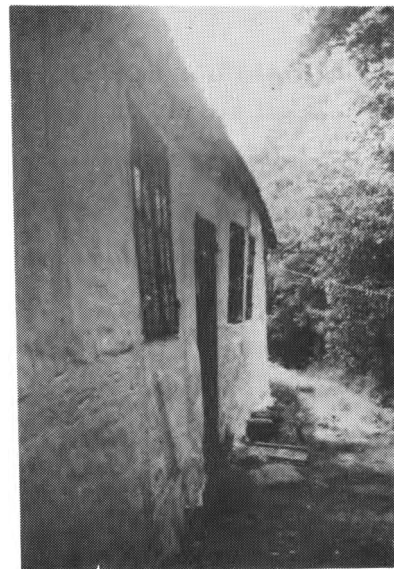
1). Skal sikkert betyde: Til Gud alene står al min håb og trøst. Hans vilje ieg ransager.

Der har bestået et godt forhold mellem præsten og hans fæster, idet præsten optræder som kautionist i 1773, da fæsterens søn køber møllemarken for 620 rd. Ganske vist var Vissenbjerg et af landets største kald, den 53årige pastor Schmaltz havde dog sit at trækkes med. 1773 - 75 beordrer biskoppen en mand til at modtage Schmaltz's offer og dermed afdrage på hans store skatterestancer.¹⁾ Derfor et smukt træk at hjælpe fæsterens søn.

Ca. 1928 blev udhuset revet ned på Elleskovhus, og stuehuset fik cementstens- tag. Sydsiden af huset, der var bindingsværk, blev erstattet af mur.

Inden disse forandringer lå det lille hus hen som den rene idyl, som både Sophus og Albert har bemærket i årene efter 1900. De to bindingsværkshuse med stråtag og pyntelige forhaver var en fryd for øjet. Stokroser blomstrede op ad muren mellem vinduer og døre. Udenom lå et dejligt landskab med levende hegn og småhaver over mod skoven. - Man skal hen foran et af Brendekildes billeder for at genoplive noget lignende i vore dage. - Også omgivelserne er forandrede nu. En kedelig række huse skæmmer i landskabet og spærrer for udsigten til skoven.

Men Elleskovhus ligger der stadig, og går man om på nordsiden af huset og ser på det, så er det ganske uforandret, og man kan godt stå og drømme sig tilbage på Chr. Hansens tid for 200 år siden.

1) Fr. Hjort: Hist. optegnelser om Vissenbjerg sogn (Flensborg). Efter ordre fra rentekamret beordrer biskoppen i 1773 - 75 en mand til at modtage pastor Schmaltz' offer og dermed afdrage på hans store skatterestancer.

3 a. Hans Christiansen 1751 - 30/7 1835.

Den 22årige bondekarl, der kom fra fæstehuset i Elleskov og købte en jordlod til 620 rdlr., har åbenbart været noget ud over det almindelige, hvad evner og fremdrift angår. Året efter at han begyndte på en bar mark, har han fået bygget gård og kan lade skære sit navn og året 1774 i bjælken over indgangsdøren. Det passer godt med, at forældrene kan komme til ham, og moderen kan føre husholdningen, idet han først bliver gift 5 år efter.

Gennem de opbevarede papirer kan man følge, hvordan han afbetaler sin gæld og samler sig gode og bekvemt liggende marker om sin gård.

Det ældste dokument er en Kiøbe = Contract af 1/1 1773.

I. Selger jeg, Nicolaj Duus til Rugaard til velfornemme Hans Christiansen fra Elleschovs Huus Een mig tilhørende Ejendom Bagerste Mølle=Mark kaldet, saaledes som same nu findes heignet, undtagen dend Deel deraf ind til forreste Mølle=Mark, der ved dette Kiøbs Slutning er ved Skielpæle fraskilt, og straks ved Grøft og Gierde af mig bliver bekostet fra Heignet efter berørte Skielpæle, saaledes at grøften bliver kasted udenfor pælene fra det bortsolgte og Volden på det af mig forbeholdne.

Dette Heigns Linje gaar saaledes:

Det begynder fra Gierdet ved Overdam ved en stor Elle, staaende nu i vandet ved Hjørnet af Skoven og derfra løber i Linje efter de slagne Pæle ned til en stor Eeg ved Mosen, hvilken bliver i Gierde Volden, hvorfra det går over Mosen forbi en stor Stappe og efter de slagne Pæle til Hjørnet paa det paastødende Gierde. Og naar Grøft og Gierde saaledes er oprettet og intet haves derimod at erindre ved sammes Forfærdigelse, skal det siden staa upaaklagelig.

II. Denne solgte Grund og Ejendom selges og herefter skal staa for H.K.

Ager og Eng: Een Tønde og Skovskyld: Een Skieppe, hvorefter Kiøberen fra Nye Aar af svarer alle Kongelige Skatter og Contributioner - uden Afgift for Selgeren.

III. Hvad Heignet om same solgte Eiendom belanger, da holder Selgeren ald det Heign vedlige, som strekker sig ind til Møllemarken, og det fra det solgte reserverte samt Flaa Dam; det øfrige Heign, nemlig det ind til Overdam, holder Kiøberen forsvarlig vedlige, at intet Kreatur derigennem indgaer i Laaselykken, ligeledes holder og Kiøberen det øfrige Heign om det ham solgte forsvarlig vedlige, for saavidt det ham tilkommer, og jeg har været pligtig.

IV. Da Vandet fra Overdam, naar same der skal gemmes til Møllens Gavn indgaar og staar paa en liden Deel af denne Ejendom, saavidt som den støder til Overdam.

Saa for at forekomme ald Dispute i Fremtiden maa eller kand Kiøberen desformedelst ikke have nogen Anke eller i det mindste formene saadan Vandets Stemning.

V. Da der paa denne Ejendom er den eneste Grusgrav, som ved Gaarden haves paa nærværende Tid, saa reserveres Gaardens Eiere fri Adgang til same, at hænte fornøden Gruus til Brolægning og Haugens Behøvende under den Forsikring, at saadant skal skee og blive tagen paa de Steder, hvor Kiøberen selv bést synes, naar det paaviste ikkun er tjenlig Gruus, og i Fald nogen anden Grusgrav i Gaardens Marker skulle opdages, skal denne Reservation være op hævet.

VI. Vejen, som løber fra Gaarden og Møllen igiennem denne Ejendom ud til Satserod Mark, forbliver ubehindret.

VII. For berørte Ejendom, saaledes som anført er, betales Selgeren, Hr. Kammer Raad Duus af Kiøberen hans Christiansen til 11te December 1773 dend Summa 620^{rdl.} Siger Sex Hundrede og Tyve rixdaler tilligemed Eet Aars Rente til 4 p.C^{to} hvilke 620^{rds} Capital erlægges paa denne Maade: Udi Ejendommen bliver staaende Kongelig Penge Et Hundrede og tolv Rixdaler 3 Mark, hvilke Kiøberen fra d.ii^{te} December 1773 selv forrenter i den Kongelig Amtsstue med de paabudne Renter; den øvrige Kiøbe Summa, som er 507rd 3 mk. betales Selgeren berørte 11te Dec. 1773 med ovenmælte Renter, dog i Fald Kiøberen ikke skulle til den Termin kunne præstere dend fulde Summa,

lover Selgeren herved, at de 300rd maa blive staaende paa 1ste Prioritet næst efter de Kongelig Penge imod Kiøberens Pante Obligation og derpaa liggende Caution som Cautionist og Selvskyldner for same 300rd skadesløse og prompte Betaling til d. 11te December 1774, til hvem som Obligationen haver i Hænde tilligemed et Aars Rente 4%.

Viii. Maa der om dette Kiøb ikke rejses nogen Sag eller Dispute under hvad Forevænding det end kunde være, og som kan være hendelig i denne Contracts Opfyldelse, og de udlovede Penges prompte Betaling. Men Kiøberen lover og herved tilforpligter sig ikke alene at skal prompte til for faldstiden betale, hvis betales bør, men endog til Forsikring derom haver formaet

at underskrive denne Contract som Cautionist og forlovere for sames prompte Opfyldelse og som Selvskyldner at indestaa for skadesløs Betaling - iX. Naar denne Contract saaledes er opfyldt, og det stæmpede Papir til Skiødet leveret, meddeles Kiøberen et lovligt Skiøde i conformitet af denne Contract og det for uden videre Betaling.

X. Som intet Stæmpet Papir i Dag kand faaes, kand ikuns Contract dermed bilægges.

Dette til Bekræftelse haver vi denne Contract egenhændig underskrevet

datum Rugaard d. 1ste

January 1773

N. Duus

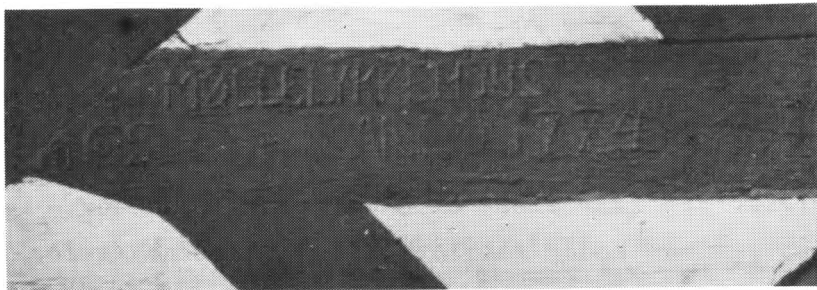

Hans H.C.S. Christiansen.

Som Cautionist og forlovede indtil at dend forlangte Caution bliver præsteret, som jeg haver lovet at skal skee inden 8te Dage, Underskriver jeg ad interim
Christian C. H. S. Hansen

Som Cautionist og Selvskyldner underskriver
G. C. L. Schmaltz.
Contracten opløst for Kiøberen og godkiendt. R. Hansen
Skøde 18/6 1773.

Over indgangsdøren til det ældste Møllelykke sad nedenstående bjælke fra 1774 - 1841, men da Hans Christiansens svigersøn ombyggede stuehuset, blev

Den gamle bjælke. Nedenfor ses den i dens rigtige stilling.

sådan en vinkel. Dette stykke træ er faktisk det eneste, der er tilbage af det ældste Møllelykke.

den gamle bjælke degraderet, og en jernplade kom op i stedet. Bjælken er dog alligevel blevet reddet, idet håndværkerne har sat den ind i bindingsværket ud mod haven, og der sidder den endnu. At den ikke sidder på sin oprindelige plads er givet, ingen vilde drømme om at skære sit navn ind i

På stolpen, i kirkebogen og i skøder kalder tipoldefar sig for Hans Christiansen. Men så pludselig dukker dette her Brandtnavn frem, han kaldes Hans Car. Brandt, og ejendommen blev kaldt Brandtstedet. Selv de to gamle aftægtsfolk bliver omdøbt til Brandt, da således Anne Hansdatter dør 14/12 1792 hedder det i Veflinge kirkebog: "Den 14. dec. 1792 blev Christian Brandts hstr. i Møllelykke begravet i hendes alders 73 år".

Det kunde være interessant at spekulere lidt over, hvor dette navn kommer fra.

Efter mit skøn er der tre muligheder:

1. Det kan have klistret til ejendommen, så han ligesom de tidligere ejere har arvet dette øgenavn. Men H.C.S. bygger jo på den jord, han har købt, og det er overvejende sandsynligt, at der ikke har været bygget før, medmindre der har ligget en brandtomt. Der var en Brandt i forvejen i Vævlunge, så det har været lidt upraktisk at udstyre den ny mand i byen med det navn.
2. Møllelykke kan have brændt og givet anledning til navnet. Men det kan heller ikke passe. Allerede 1780 og 81 kaldes han H.C. Brandt, og navnebjælkenes existens borger for, at ingen brand kan have lagt stuehuset i aske. En brand i et bindingsværkshus med stråtag var særdeles effektiv, og hvis man i så fald havde haft held til at redde bjælken, havde man vel sat mere pris på den, end at man satte den i skammekrog ud mod haven.
3. Man må vist gå ud fra den tredje mulighed, at Brandtnavnet er blevet bragt med - de 7 km. fra Elleskov til den nye ejendom, der også blev kaldt Brandtstedet. Pastor Carl Dinsen, Vang, (et oldebarn), kendte dette navn, og jeg har senere fået bekræftet, at det kaldtes sådan, af sognefoged Fischer i Andebølle, og Ane Katrine André Petersen (Hækkebøller), fra Ejby. Der er ingen tvivl om, at familien har lydt dette vednavn. Ind imellem kaldes både H.C.S. og hans fader for Brandt: Chr. Hansen Brandt og Hans Christian eller Christiansen Brandt.

Hos Hans Christiansens børn fører Brandtnavnet en hensygnende tilværelse, senere forsvinder det næsten, men dukker dog sporadisk op i flere linjer.

Det var jo sådan i ældre tider, at når præsterne indførte børnenes navne, så skrev de alm. kun barnets fornavn ind. Fx. Christian Hansens søn Hans, og dette medførte tit, at barnet gik glip af slægtsnavnet.

Desuden var der adskillige bønder, som ikke holdt af at være anderledes end deres naboer og ønskede at være fri for et særligt efternavn, der af dem måske blev betragtet som et øgenavn. Måske er det sådan med Hans Chr. Brandt (Møllelykke).

1776 står Hans Christians Boelssted på Rugaards Hovedgaardstaxt i Brand -
kassen.

1. Norden Længde Stue Huus 9 Fag á 12 Rdl.
2. Vestre Længde Stue Huus 10 " " 8 " i alt 188 Rdlr.

1779 udsteder Rasmus Hansen, Wædele, skøde på et stykke af bagerste Mølle-
Mark til H.C.S. ¹⁾ Denne R.Hansen var trolover i 1779, da HCS
blev gift, han var vidne, da Møllelk. blev købt i 1773, og han figurerer
som fadder ved Møllelk.s 8 barnedåb.

Underligt nok var der ingen med fra Møllelk. den 5/4 1778, da R. Hansen
og hstr. Karen Ibsdtr. på Wædelev havde deres søn i kirke. Drengen blev
døbt Hans og blev båret af Marie Hansdtr. fra Ollemose. ²⁾

Hans Christiansen fortsatte med at udvide sine besiddelser, og han hav-
de orden i sine pengesager og værdipapirer, hvad nedenstående afskrifter vi-
ser. ³⁾ - Man kan se, at han sørger for at få den sidste gæld betalt i åre-

1) Jeg Rasmus Hansen Wædele kiender og herved vitterliggiør, at have Solt
og afhændet, ligesom jeg herved Bortskiøder til Velagte H. Christiansen, Ejer
af Mølle=lykke Huus, et Stykke Jord af dend mig tilhørende Eiendom af ba-
gerste Mølle Mark, som jeg af Sr. Møller, Ejer af Skovmøllen haver tilhandlet
mig efter Skiøde af 11. Junii 1779, - Hvilket Stykke Jord er ansat
til H.K. 2 skpr. Ager og Eng og Skovskyld 1 fdk. Købesumma 133rd 2 Mk.
Wædele 11. Dec. 1779.

J.U.Ness. Peder Hansen (Ollemose). Rasmus Hansen.

2) Testes: Henrik Wædele af Rugaards Mølle; Peder Hansen fra Ollemose; Jøp
Olsen, Sasserød; Hans Larsen ssts; Magdalene Nielsdtr.; Peter Sørensens kone
i Sasserød. - Der har sikkert været slægtskab mellem Aalemoserne og
Wædelefolkene. Spørgsmålet er så, om det også strakte sig til Møllelykke.

3) A. 14/6 1780 skødede Henrik Wædele i Rugårds Mølle "den trekandtet Lod"
til Hans Chrestian af det saa kalde Møller Lykke Huuset.

"Hvorefter jeg H.W., Møller til Ruggaards Mølle haver solt til Hans Chre-
stiansen Brandt, boende i M.L. Huus et mig tilhørende Stykke Jord, den trekand-
tede Lykke kaldet. H.K. Ager og Eng 3 skp. 2 fdk. Skovskyld 1 skp. -
Hvad Hejnet om same er angaaende, da hejner H.Chrestians: lige som det ham
udi Mands paa siufn er fore viist, om Jægerbanken og hans egen Lykke og Hans
Lausens Lykke, men det Overdams Gierde langs med Vejen gjerdes af mig, dog

ne inden statsbankerotten, (Efter de erfaringer, man har i det 20. årh. om inflation, må der vist sættes et spørgsmålstegn ved betimeligheden heri). Men de sad og blev velhavende folk, og de var ikke bange for at ofre noget. Da Fr. 6 bad om frivillige ofre til fædrelandet, gav HCS også sin skærv. I Sophus' besiddelse findes en urnøgle, hvori er indsat en sølvmønt, der på den ene side bærer Fr. VI's navnetræk og derom: Gangbar for 1/6 rdl. dansk Courant - og på den anden side: Frivilligt offer til Fædrelandet 1808. M.F.

-----at det staaer mig frit for, om jeg vil grøfte, og om Hans Chrestian finder det fornøden for sig, da tillades ham at sætte et Led og derigennem at have fri Vej ind i den saa kalde Overdams Laad.

For bemeldte Lykke, som jeg H.C., Eier og Beboer af det saa kalde Møllelykke Huus, haver mig tilkiøbt af Henrik Wædele, tilstaaer jeg at skal betale ham dend Summa 400 Rd^{er}---

Møllelykkehus
Svend Lorenzen

Henric Wædele

- B. 12/12 1788. H.C.Brandt betaler til den kgl Kasse 199rd 63 sk., og faar Kvittering fra den Kgl. Amtsstue i Odense.
- C % .okt.1803 opregnes de jorder, som tilhører H.C.Br. under Rugård: Bøker Lykken; Mølle L.; Lille Bøker L.,: Jæger L.; Krogstænge L.; Hus og Have, ialt 451/4 Tdr. Land.
- D. Der mangler et skøde af 3. jan 1806, hvor HCS køber en ejendom af Jørgen Hansen i Lille Wædele, H.K.O.6.3.1): Ny Løkke.
- E Kjender jeg H.C. af Møl.L. i Vøflinge Sogn Gield skyldig at være til gmd. i Sasserød Hans Larsen 600 rdl.Courant. - Som sikkerhed pantsættes den ejendom, HCS lige har købt af Jørgen Hansen.
- Afdragene: 11/12 08 afdr.200 rd.; 13/12 09 afdr.100 rd og 6/12 lo resten.

Vitterligt H.V.Ness. P.Andersen

Mølleløkke Huus 11.Juni 1806.

Hans Christian H.C.B. Brandt.

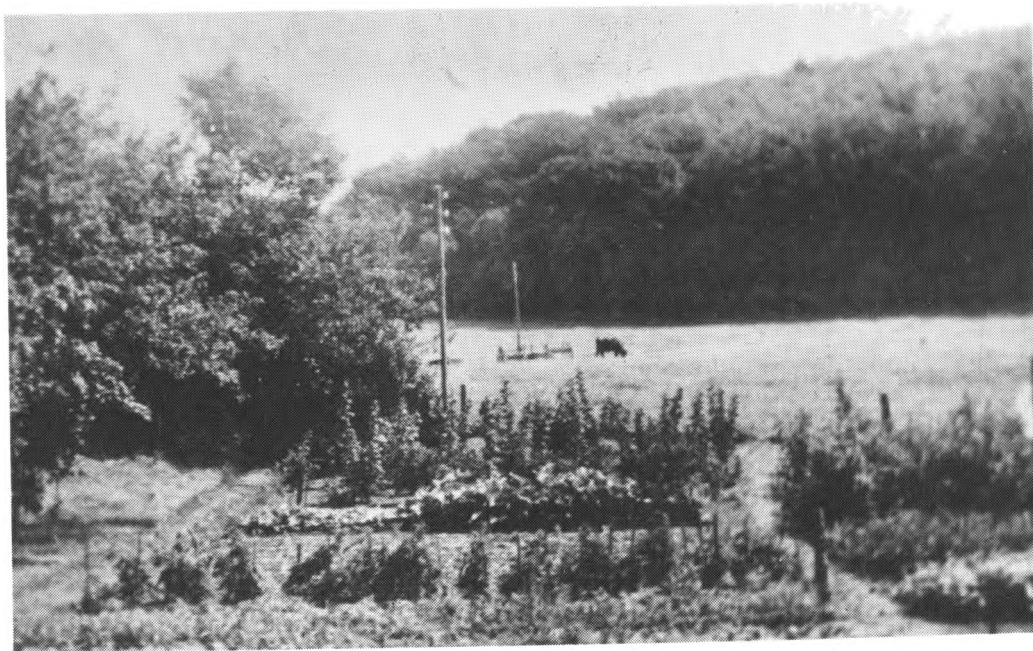
Sophus mener, at ovenstående underskrift er H.C.S.'s egen hånd, men jeg er ikke enig med ham.

En anden urnøgle, der ligesom den første stammer fra Møllelykke, er dannet af en XVI SKILLING DANSKE 1715 med Fr. IV's billede på den anden side.

Der fandtes også en del Specier. Anna (gm. Sophus), et tipoldebarn af HCS, arvede en af disse. På den ene side står Kr. IV med scepter, krone og sværd, på den anden side Rex Norveg. Vandal. Gotor. 1620. R.F.P.

De øvrige specier er vandret til andre grene af slægten.

Efter at have betalt rigsbankhæftelsen, fik HCS udleveret en aktie i Nationalbanken på 100 rd. Den gik til hans svigersøn Per Truelse, og den havnede hos ovennævnte Anna, som i 1938 fik en obligation på 400 kr i stedet, og den er nu blevet udtrukket.

Udsigten fra Møllelykkes køkkenvindue. Skoven i baggrunden er Kohaven. -

Indskud.

S A S S E R Ø D E R .

Min mormoder Juliane Nielsdatter (Brandt) var som allerede nævnt datter af Niels Hansen (Brandt), der igen var søn af H.C.S. og Anne (Marie) Nielsdatter. Denne Anne (Marie) nielsdatter stammer fra Sasserød, og hun er ætling af en række rytterbønder.

Hendes bedstefader er:

1 a. Hans Jørgensen 1662 - 16/8 1737. Rytterbonde.

Der fandtes på hans tid endnu en bonde i Sasserød ved navn Hans Jørgensen, hvorfor 1 a kaldtes den Gamle H.J. og den anden Unge H.J.¹⁾

Ud over at han var rytterbonde i Sasserød, og var gift med Karen Johansdatter (1662 - 1741), vides der ikke andet, end at skiftet udviser en gæld på 151 Rd., og at den overstiger aktiverne.

Der var 4 ryttergårde i Sasserød, som i 1735 beboedes af: 1. Peder Ibsen, 2. Søren Nielsen, 3. Jørgen Hansen og nr. 4 Laurs Hansen 2)

1) Det ser helt pudsigt ud, når man i Veflinge kbg. læser: den 11/4 1730 blev Unge Hans Jørgensen jordet ved Alder 57!

2) I Kronens Skøder nævnes Sasserød kun en eneste gang pg. 690, da enkegrevinde Wedel giver kongen skøde på en hovedgård i magelæg med det gamle ryttergods omfattende Ruggaard og bl. a. 4 gårde i Sasserød med hartkorn som nedenfor nævnt. Dette sker i 1718. Derefter følger Matriklen 1735, de 4 gårde har alle et hartkorn på ca. 6 tdr.

Det vilde være yderst fristende at skyde på, at vor stamfader har haft nr. 3 og at Jørgen Hansen var hans fader, men der er som allerede nævnt to Hans Jørgensener i byen, og at det således passer akkurat lige så godt på Unge Hans Jørgensen.

I Veflinge kirkebog læses: 1737 den 16/8 blev Hans Jørgensen udi Sasserod jordet ved Alder 75 Aar.

Skiftet findes i: Det fynske Ryttergods 7/11 1739. Gæld 151 Rd. Peder Thomsen i Steilberg har 6.4.1 til gode, Jep Jørgensen på Væde 0.5.0. Enken Karen Johansdatter har til værge rytterbonden Hans Nielsen.¹⁾

1741 Mandag 13. ejusdem blef Niels Hansens Moder i Sadtzerod begravet, 79 Aar.

6 børn i ægteskabet.

- 2 a. Dorthea Hansdatter gm. rytterbonden Mads Jacobsen i Væde.
- 2 b. Marie " " Jep Nielsen, Kroermænd i Ottense (Odense).
- 2 c. Anna " f. 1701. 1731 får hun et uægte barn døbt Niels. Den lille begravet Mikkelsdag samme Aar. - 1739 tjener Anna hos professor Ankensen i Odense.
- 2 d. Niels Hansen 1708 - 1760, rytterbonde. Overtager gården og bliver i Sasserod. Om ham se næste side.
- 2 e. Karen Hansdatter gm. Laurs Jensen, smed i Tågerud, Vigerslev.
- 2 f. Maren " f. 1715.

1) Da "Unge" Hans Jørgensen døde i 1730, giftede enken Karen Henningsdatter sig med Hans Nielsen, og det er ham der værge for Karen Johansdatter i fire år. - Han vil fremtidig blive kaldt "gamle" Hans Nielsen.

2 d, Niels Hansen 1708 - 17/3 1760.

Overtager gården og bliver rytterbonde i Sasserod, gm. Maren Hansdatter, der dør i 1759.

Der er skifte efter hende 19/6 1759. Enkemanden er selv værge for børnene og forbliver siddende i uskiftet bo. Han lover hver af sønnerne 20 rdlr., og døtrene 13 rd 2 mk.

Børnene nævnes: Hans Nielsen (20 år), Jørgen (17), Niels (10), Thomas (8), Karen (15), Maren (12), Anne, min tipoldemoder, (5), Margrethe (2).

Knap et år efter dør Niels Hansen og 19/6 er der skifte efter ham. Børnenes morbroder, Mads Hansen, gårdmand i Morud, Sørslev Sogn, er værge for dem. - Der er 6 heste, 3 køer, 3 kviekalve, 1 ko, 18 får, og 2 væddere, 3 ungsvin. - Boets aktiver 231.5.13, passiver 371.4.0, - heri iberegnet de 185 rdlr., som Niels Hansen lovede børnene ved skiftet i 1759.

Hans Nielsen 1), der skal overtage gården i fæste, ser sig ikke i stand

1) Det må altså blive "unge" Hans Nielsen. Der haves en fortegnelse fra 1761 over ryttergods i Veflinge Sogn, Sadserod:

1. Søren Olsen	H.K.	6.2.3.1.	Skovskyld	0.0.1.1	Landgilde	8 rd.
2. Hans Nielsen	"	6.2.2.2.	"	0.0.1.1.	"	7 rd 95 sk.
3. Hans Nielsen	"	5.5.3.2.	"	0.0.1.1.	"	7 " 22 "
4. Christen Andersen		6.2.2.2.	"	0.0.3.0.	"	8 " 3 "

Denne gård er matr.nr.5, og skulde være slægts - gården, men det er ikke til at finde ud af, hvem af de to ovenstående Hans Nielsener, der er af vor slægt.

til at udbetale pengene, da han er "et ungt menneske og ikke eier noget". Han lover at udrede 93 Rdlr. til sine søskende, således at brødre og søstre får lige meget, og hermed slutter skiftet.

17. marts 1760 blev afdøde Niels Hansen af Sadserod begravet og samme dag blev sønnen og pigen Maren Rasmusdatter trolovet. Forlovere: Niels Nielsen, Væde og Rasmus Hansen i Vigerslev (vel pigens fader).

Med hensyn til at udpejle slægtsgården er vi takket være navnefællesskabet lige vidt. Hvis man stiller det kronologisk op, ser det sådan ud:

"Unge" Hans Jørgen -

sen dør 1730, og
enken Karen Henningsdatter (+1762)

gm. Hans Nielsen, der

i 1762 kaldes "Gamle"

Hans Nielsen.

Matr. 1735.

1. Peder Nielsen
2. Søren Nielsen.
3. Jørgen Hansen.
4. Laurs Hansen.

Matr. 1761

1. Søren Olsen
2. Hans Nielsen
3. Hans Nielsen.
4. Christen Andersen.

Vor slægt

"Gamle" Hans Jørgensen
dør 1737

Niels Hansen +1760.

"Unge" Hans Nielsen
fra 1760.

Yderligere kan oplyses, at "unge" Hans Jørgensen og Karen Henningsdatter har flg. børn: Rasmus Hansen (11 år), Anna Hansdatter (8), Giertrud (8) tvillinger, Mette (6).

Alderen er den, de har ved skiftet efter "unge" Hans Jørgensen i 1730, og man træffer ingen af disse senere i gården.

Man kan derfor ikke sige, hvilken gård (af de fire ryttergårde) der er vor slægtsgård, og den totale forvirring indtræder nu, da det oplyses, at den gård, "unge" Hans Nielsen bor i, har Matr. nr. 5.

Nu følger Niels Hansens og Maren Hansdatters børn:

- 3 a. Hans Nielsen, døbt Fastelavnssøndag 1740 og som ovenfor nævnt trolovet 17/3 1760 med Maren Rasmusdatter. Han og søsteren Anna er de eneste, der vides noget om. Hans efterkommere følger omstændene.
- 3 b. Jørgen Nielsen 14/2 1742 - 3/4 1796.
Fadderne ved dåben er rytterbønderne og naboer.
Gm. Karen Andersen, Kappendrup.
- 3 c. Karen Nielsdatter, dbt. 2/7 1744. Faddere Søfren Oluffsen og Jeppe Jørgensen (han er fra Væde, det er kreditoren i 1739).
Gm. smed Hans Hartvigsen, Gjesinge, Thorsinge.
- 3 d. Maren Nielsdatter. Onsdagen den 22. August 1747 døbt Niels Hansens liden Datter i Sadserod navnlig Maren. - Hun bliver gift med Hans Rasmussen i Væde (f. 6/10 1767).
1796 er hun enke og bor i et hus ved vædeled.
- 3 e. Niels Nielsen, dbt. 8/6 1749. Boede i Mørup, Fjenneslevmagle mark, Sjælland.
- 3 f. Thomas Nielsen, dbt. 13. S. e. Trin. - Blandt fadd. bemærkes Anders Jensen i "Sjældenglad".
Thomas boede i Davinde.
- 3 g. Anna Nielsdatter dbt. 19/6 1754. Båret af Christen Andersens hstr. Margrethe ibid. (Testes Rasmus Pedersen Christen Andersen, Hans Nielsen, Søren Oluffsens hstr. Mette; alle af Sasserod og Hans Clausens hstr. fra Streilberg,). Hun blev 13/12 1779 gift med Hans Christiansen Brandt i Møllelykke.
Hun er min tipoldemoder.

3 h. Margrethe Nielsdatter dbt. 2/7 1757. Blandt fadderne alle tre naboer, rytterbønderne Søren Olsen, Chr. Andersen og Hans Nielsen. Margrethe bliver gift med Sr Lars Ibsen, Handelsmand, småhandler i Odense.

Af fadderrubrikken fremgår tydeligt nok, at der har været et godt naboforhold i de fire ryttergårde. Hvor meget de har følt sig som en særlig klasse, kan man ikke slutte noget om, men utroligt er det ikke.

Af de 8 børn ved jeg kun noget om de to, nemlig min tipoldemoder Anna Nielsdatter og hendes ældste broder Hans, og nedenfor følger, hvad jeg ved.

3 a. Hans Nielsen f. 1740, bliver 17/3 1760 gift med den jævnaldrende Maren Rasmusdatter (f. 1740). Han nævnes i folketæll. 1787 og 1801. Desuden i en skattemandsliste fra 1789, hvor han har en skattepligtig søn Jørgen.¹⁾
I følge tæll. har de 5 børn:

4 a. Jørgen Hansen f. 1768.

4 b. Anne Hansdatter f. 1773.

1). I en beregning over dommerkornet i Ravnebjerg Hrd. 1770: Matr.nr. 3 Hans Nielsen H.K. 5.6.1.0. - Han skal svare 3½ album.

Brandtaxationsprot. 1776 Sasserod Bye:

Hans Nielsens iboende gård: a. Stue-Huus, Nordre længde 16 fag á 6 Rdl. 100 rd., udrusene- Østre Længe 6 Fag á 5, Søndre 12 fag á 5, Vestre 18 Fag á 5 Rdl. = i alt 280 Rdl. De tre andre gårde står til 360, 360 og 440 Rdl.

- 4 c. Karen Hansdatter f. 1776.
- 4 d. P e d e r H a n s e n 1779 - 2/10 1833.
- 4 e. Lars Hansen f. 1781.

Da Hans Nielsen dør, overtager sønnen Peder gården.

Han var gift med Ane Katrine Jensdatter, der døde 4/6 1832. Gården har nu Matr.nr. 5 af Sasserød.

- 4 d. P e d e r H a n s e n og Ane Katrine Jensdatter.

Vi ved ikke andet om dem, end at de dør begge på et meget ubelejligt tidspunkt.

I skiftet efter konen 1832 (Skouby Hrd. 84/32) er der nævnt børnene Maren, 12 år, Else Marie, 10, Mette 3, samt sønnerne Hans 9, Jens Jørgen 6, og Anders Jørgen Bang 1 år gl.

Hver af drengene får 100 rdl., pigerne kun 25 rdlr., men det fremgår, at arv i penge og naturalier er udlagt i faderen Peder Hansens gård i Sasserød af HK 5.0.0.4. - Matr.nr. 5. Når børnene kunde få så stor en arv udlagt, tyder det ikke på fattigdom.

Men da faderen dør året efter, kommer katastrofen. Han dør 2/10 1833 og skiftet findes i Skouby Hrd. 118/33. - Her opgives Peder Hansen til at være 40 år, hvilket er alt for lidt (han var 54).

Her tales om en søn Anders, der er ældst af børnene, samme alder som Maren, men ellers stemmer de andre.

Skiftet udsættes først under påberåbelse af, at der er begyndt Auction over gården, men budet er ikke antaget.

Det er under disse omstændigheder, at tæll. 1834 finder sted. Gårdmændene i de tre gårde hedder Thomas Hansen, Rasmus Nielsen og Peder Nielsen. I den fjerde gård sidder 4 forældreløse børn : Maren 14 år, Else Marie 13, Jens Jørgen 9, og

Mette 4 år. De kaldes den afdøde ejers børn, og der er en karl og pige sammen med dem.

Allerede på dette tidspunkt er familien trådt til, den 80 årige H.C. Brandt i Møllelykke har taget den 11 årige Hans Petersen til sig som plejesøn. Den ganske lille Anders Jørgen Bang har nogle andre taget til sig. 5/6 1835 sluttet boet som fallitmasse og udbetales til kreditorerne. Hjemmet splittes for alle vinde, og det er kun sønnerne, der kan følges lidt fremover, takket være lægdsrullerne. Her følger, hvad jeg ved om de tre drenge.

- 5 c. Hans Pedersen f. 28/10 1823 opholder sig som før nævnt i Møllelykke i 1834. 1837 er han konfirmeret, han flytter til Andebølle, hvor vi finder ham som tjenestekarl i Kreditgården hos Peder Hansen Brandt (Per i Højbjerg). 1845 er Hans 21 år, og i tjeneste hos en 74 årig gdr. Lars Eriksen, Trøstrup, Korup.
- 5 d. Jens Jørgen Petersen f. 7/1 1826. Bliver i sognet til 1843, da han flytter til Føns. Derfra tilbage til Veflinge Sogn, hvor han imidlertid ikke kan findes i tællingerne.
- 5 f. Anders Jørgen Bang Petersen f. 1832. Bliver i Sognet til 1843, og senere kommer i lægdsrull. flg. påtegn: "Død i 1844 i 60 Lægd". Men vedtegningen er overstreget. Trods det har det været umuligt at finde ham i tæll. 1840 og 45.

Den apokryfe Anders, der i skiftet af 1833 optrådte som ældste barn, har ikke kunnet findes i lægdsrullerne eller noget andet sted end i skiftedesignationen.

Inden vi forlader Sasserød, skal vi endnu en gang se på gården, Matr. nr. 5. - Den gik jo ud af slægten efter 1835 og i 1840 beboes den af Jens Hansen, der bl.a. har en søn Niels. Jens Hansen sælger gården efter at have udstykket den, så den kun er på 20 tdr. land.

I 1845 finder vi Jens Hansen som aftægtsmand i gården, hvor sønnen Niels er tjenestekarl, desuden ejeren, sognefoged Morten Møller (f. 1800), og hans kone Ane Marie Andersdatter (f. 1804). Husbonden er fra Kerteminde og madmoderen er fra Munkebo.

Morten Møller fortsætter med udstykningen, og i 1853 og 1855 frasælger han så meget, at nr. 5 til sidst kun er på godt 1 tønne H.K.

Kort efter 1845 bliver Morten Møller enkemand, og da han gifter sig igen, får det den følge, at vor slægt atter får berøring med Matr. Nr. 5 i Sasserød .

18/3 1848, på dagen for Rendsborgmødet, holdt Morten Møller bryllup med datteren i Møllelykke, Maren Kirstine Pedersdatter. Han var 48 år, og hun var kun 19. - Det kom altså til at gå så mærkeligt, at Maren Kirstine blev madmoder i sin bedstemoders fødegård.

Desværre varede det hele kun et årstid, så døde Maren Kirstine efter en alt for tidlig fødsel af tvillinger, der begge var dødfødte.

Dermed mister slægten enhver forbindelse med Matr. Nr. 5 i Sasserød.

Og hermed slutter indskuddet

om Sasserøderne,

A n e N i e l s d a t t e r B r a n d t s slægt.

B r a n d t e r fortsat.

13/12 1779 blev ungkarlen Hans Christiansen Brandt fra Møllelykke Huus trolovet med pigen Anna (Marie) Nielsdatter (døbt 19/6 1754); hun benævnes Hans Nielsens søster udi Sasserød. De havde til forlovere underskrevne mænd, der under deres hænder forsikrede, at de hverken vare beslægtede udi de forbundne Led osv.,

Rasmus Hansen, Vædeled,¹⁾ og Hans Nielsen, Sasserød.

I ægteskabet var der 8 børn, som vil blive omtalt i det følgende.

Alle beretninger i slægten tyder på, at H.C.S. var en stilfærdig, nøjsom og gudfrygtig mand, og selv om de første Møllelykkefolk måske ikke deltog i de gudelige forsamlinger, så var de dog venligt indstillet over for dem.

I Møllelykke fandtes en gammel Psalmebog med spænder, som har været i gården fra den ældste tid. Det var Erik Pontoppidan: "Den ny Psalmebog", der udkom i 1740, denne udgave er dog fra 1769.²⁾

Den har tilhørt Anna Nielsdatter, den første husmoder i Møllelykke³⁾, og mangt og meget tyder på, at der på hendes tid og egn har været gudelige forsamlinger, som hun og H.C.S. har været knyttet til.

1) Der er blevet gjort utallige forsøg på at få fastslået slægtskab med Rasmus Hansen, Vædeled; denne trofaste fadder til alle Møllelykkebørnene, forlover m.m., men forgæves. Omegnen vrimler med Rasmus Hansener! -

2) F. Rønning skriver i sin bog: "Dansk Salmesang gennem Tiderne" på s. 65 følgende: "Pontoppidans Psalmebog" var ikke "forordnet", den blev ikke påbudt til alm. indførelse i stedet for Kingos, selv om man i højere kredse gerne så den brugt. I Slesvig blev "Slotssalmebogen", som den ofte kaldes - benyttet helt ind i det 19. årh., men i kongeriget spillede den ingen rolle. Ude på landet, i de "gudelige forsamlinger", der fandt dens salmer et hjemsted, og der blev de ved at klinge.

3) Den ejes nu af Anna i Vridsted, hun fik den 1909 af sin bedstemoder Ane Katrine (plejebarnet). Sophus R. mener, at det er Sasserødfamilien, der i mange år efter har hørt til de gudelige forsamlinger.

Deres børn er blevet opdraget i alvor og kristelighed. Mange år efter, - når svigersønnen Per Truelse, der var mindre verdensfjern, men rask og livlig, - når han blev for lystig eller kom for langt ud, så tyssede hans kone, Anne Marie, Møllelykkedatteren på ham. Sådant en opførsel har man åbenbart ikke været vant til der på gården.

Møllelykke lå noget fjernt fra naboerne, kun et boelssted lå nær ved gården. Der var da også sørget for, at forsvarsvæsenet var i orden, dersom det skulde ske, at der kom skarnsfolk til huset. Der fandtes en hellebard, som kunde bruges til at holde uvelkomne gæster fra livet, og dette våben eksisterer endnu, det findes hos enkefru Pouline Jørgensen, Brobyværk.

Svigersønnen Per Truelse har fortalt om H.C.S., at han var en meget påpasselig og nøjeregnende mand. Når han gik over gårdspladsen, samlede han de fjer op, som lå der, og tog dem med ind og brugte dem til rivefjer): den fjerfyld, man fik ved at rive fjerfanen fra skaftet. ¹⁾.

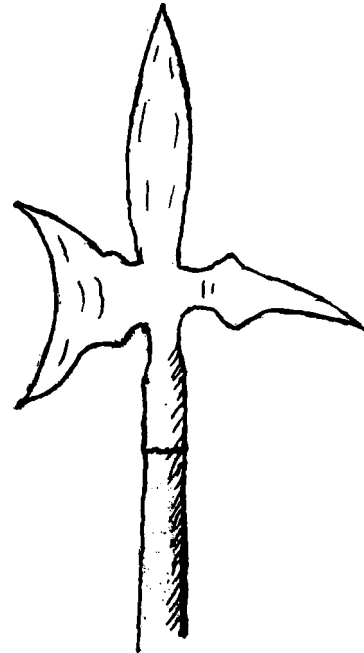
Denne økonomiske sans har åbenbart også givet sig udslag i andre retninger.

Man studser ærligt talt, når man i skattemandtalslisten fra 1789 under Veflinge sogn ser, hvor beskedent H.C.S. placerer sig selv.

"Møllerlykken: Christian Hansen, Husmand = 1.

Innsidder: Hans Christiansen og Hustru = 2. "

Hvad det er for et nummer, de laver, er man ikke klar over, men det ser ikke

1) Det er åbenbart noget, der er gået i arv til efterkommerne. Min mor kendte og brugte også rivefjer.

godt ud, set fra skattemyndighedernes side. En hel anden sag er, at i 1789 er Christen Hansens kone ikke død, det sker først i 1792.

Et helt andet billede får vi, hvis vi læser, hvad der står om Vædeled, hos vor trofaste forlover og fadder Rasmus Hansen.

"Vædeled. Rasmus Hansen og Hustru = 2. 2 Karle, 1 Pige, han anses for en velhavende Mand".

Omkr. år 1800 ansøger H.C.S. om at få een eller flere af sine sønner fritaget for udskrivning til soldat. H.C.S. var da 48 år, så det kan ikke have været som "Gammelmandssøn", men det må have været kategorien "Svagemandssøn", der skulde være påskud.

14/1 1800 svarer Cancelliet, at han for tiden måtte være uberettiget til at få nogen af sine sønner fritaget.

Hans Christiansens hustru fra Møller Lykke Stedet begravedes 4/7 1806 i Vævlinge. Ved skiftet efter hende 28/1 1807 får H.C.S. i flg. kgl. bevill. lov til at sidde i uskiftet bo og tilladelse til - til sin tid at foretage samfrændeskifte med de umyndige børn uden rettens indblanding.¹⁾

1) Udskrift af Lunde m. fl. Hrdrs. skifteprotokol:

Anno 1807 den 28. jan. blev på Herreds Contoiret dette Skifte foretaget. Prokurator Friis mødte og på enkemandens vegne foreviste en kgl. bev. til at blive hensiddende i uskiftet Boe og til sin tid at skifte med Samfrænder; og den fremlagte genpart blev citeret:

Vi, Chr. VII af Guds Naade osv. .. gør vitterligt, at H.C.S. maae foruden Rettens Mittel, Forseigling og Vurdering efter Loven med felles sammenavlede Børn i uskiftet Boe at blive hensiddende, saa lenge han i enlig Stand forbliver, siden de myndige Søner dermed ere tilfredse, og om han imidlertid skulde blive til Sinds at skifte og dele, maa han med Samfrænder slutte en Skifteforhandling om den Arv, som Børnene efter deres Moder kan tilkomme, saaledes som han med dem til Børnenes Gavn best kunne foreenes, foruden Rettens Middels Overværelse eller videre Registrering og Vurdering efter Loven, dog have bemeldte Samfrænder et skriftligt Document, der over at forfatte, som billigt kan være, og de i Fremtiden, når Børnene kommer i myndig Stand magte at kunne forsvare.

27/1 1807.

Ingen kgl. underskrift, men

Kaas. Cold. Bülow. Monrad. L.S.

Drøbje.
Cancellist.

Således havde H.C.S. alt i fineste orden, der skulde ingen fremmed indblanding til, når der skulde holdes skifte. ¹⁾

Når man regner op, hvad der endnu findes opbevaret fra det ældste Møllelykke, så står det fast, at behovet var af en sådan lødighed, at man ikke i ret mange bøndergårde har haft mage dertil.

Der kan nævnes følgende: - (nuværende ejers navn i parentes) -
Et meget smukt Bornholmerur med skønt slagværk (Hans Jørgensen, Urup)
Chatol, meget fin form (Alfr. Jørgensen, Vierne, s.)
Et gammelt bord med fint snoede ben, fodramme hele vejen rundt (Hans Jørgensen, Odense.)

Et pengeskab af massivt eg (Hans J. Urup).

En smuk egetræs kommode og en egetræs dragkiste (Vridsted).

Andre ting, der er bevarede i familien:

En gl. flødekande og to smukke tallerkener (fra det ældste Møllelykke)

Et hovedvandsæg af guld, smukke broscher og ørenringe af guld.

En blå vase, en lysesaks, en kridtpibeæske med indhamret "Anders Persen 1730".

En snusdåse af bly, en benpren med nålehus, syskrue med garnten, vindepind, nålepude med korsstingsbroderi, varmebækken, og flere store egekister, fordelt mellem familiemedlemmerne.

H.C.S.'s snapseglass og saltkop opbevares endnu (Alfr. Jørg., Vierne).

1) 13. Marts 1807 bliver Skiftet sluttet af Herredsfoged M. Knutzen.

Enkemanden mødte og begærede sig Boet udleveret, hvilket Skifteforvalteren bevilgede, og efter sammes Bud beregnede sig, med Hensyn på Boets Stand, Recognition som Skifteforvalter og Stiftsskriver den Summa 40rd - for hvilken, naar Betaling erlægges, skal blive Qvittering meddelt paa Bevillingen, herfor uden betales til Justitsvæsenets Fond 12 sk. pr. Rd. med 5 Rdlr., hvilket herved anmærkes til Efterretning for Fremtiden og saaledes blev denne Behandling sluttet.

M. Knutzen.

Derefter følger Regningerne til selvejer

H.C. Brandt.

Omkr. 1900 fandtes endnu det gamle forbudte "brændevinstøj", som stammer fra den ældste slægt. Om det har været brugt i den senere tid, er usikkert. Det var en ædruelig slægt, den i Møllelykke. Man kunde ved festlige lejligheder tage et glas vin og en pilsner. I den senere tid var der aldrig snaps på bordet. Men omkr. år 1800 var tiderne anderledes, og den pietetsfulde opbevaring af brændevinstøjet ser jo ikke allerbedst ud.

Møllelykkeslægten har været en i mange henseender stærk slægt med udpræget sans for det økonomiske, og det har været en ualmindelig redelig slægt, der vilde anse det for den største skam at gå nogen for nær, hvad enten det gjaldt penge eller ære.

I politisk henseende hørte slægten til højre, og den var kongetro. 1) Det var ikke blot mundsvejr for dem, det var reelle værdier. De nærrede også stor ærbødighed for kirken.

Det karakteristiske ved Brandternes udseende er : høje magre folk, lange smalle ansigter, dybtliggende øjne og sidst og ikke mindst de store krumme næser. - Denne brandtske næse slår igennem alle vegne, den findes på de ældste billeder, og den kan give sig særdeles slående udslag i den nulevende slægt. 2)

17. dec. 1823 sælger H. Chr. Brandt Møllelykke 3) til sin kiere svi-

1) Jenny Brandt (s. 177) sagde ved lejlighed om Mads Brandt (s. 167), at han var stokkonservativ som alle Brandter.

2) Hos Rødegårdsdinsenerne vinder de dinsenske træk overhånd, det er ligesom de er stærkere end de brandtske. Moster Trine er den eneste "brandt".

3) 17/12 1823. H.C.S. sælger sin gård til Per Truelse.

Jeg underskrevne H.C., Selveier osv. at have solgt osv. til min kiere Svigersøn Peder Christensen og hans arvinger min iboende Gaard Møllelykke-stødet kaldet, som efter de mig meddelte Skjøder, paa Tid efter anden tilkøbte Jorder, af 18. Juni 1773; 11. Dec. 1779 og 16. Juni 1781, staa for H.K. Ager og Eng af Ruggaards ufri Hovedgaardstaxt 1.5.2.0 og Skovskyld 0.2.1.2 2/3; og efter Skjøde af 3de Januari 1806 ufri H.K. Ager og Eng 0.6.3.1, til sammen H.K. 2.4.1.1, hvilken Gaard med Jorder, som Kjøberen har taget i Besiddelse fra nu af, skal tilhøre ham tilligemed Gaardens Besætning, Inventarium samt Ind- og Udboe, med undtagelse af det, jeg efter Aftægtscontrakten foruden frit Huus har forbeholdt mig, saa længe jeg lever. Og da Kjøberen P.C. deels med Contanter og deels med udstødt Panteforsikring har betalt

Møllelykke, - dammen ved indkørselen.

gersøn Peder Christensen og hans Arvinger. Købesummen: 1600 Rdlr. Sølv og Afgift.- Denne sidste består i frit hus samt forskellige naturalia, 5 rdl. år-

~ mig for denne Gard med øvrige Solgte, mundtlige accorderede Kjøbesumma med 1600 Rdlr. Sedler, saa frasiger jeg mig al videre Ret til bemeldte Gaard med **sammes** H.K. osv., hvilke jeg desuden hjemler ham og Arvinger efter Loven.

S. Hansen. Lars Hansen.

Lak Segl.

Hans Christiansen
med ført Pen.

At ingen Kjøbecontract eller andet Document dette Kjøb betræffende af os eller andre paa vores Vegne har været oprettet, det bliver herved Eeds Tilbud bevidnet.
Datum ut supra.

Hans Christiansen
m. f. P.

Peder Christensen

lig i lommepege, og han skal holdes med renlighed og skal hæderlig begraves efter skik og brug.¹⁾

H.C.S. og Anne havde 7 sønner og een datter. Hvorfor skal det nu være her ligesom så mange andre steder, at det absolut skal være datteren og svigersønnen, der får gården. - Det er meget ligetil. Aftægtsfolkene vil hellere passes af datteren end af en svigerdatter. Når det er datteren, der er husmoder i gården, så er man 100 % sikker på god behandling. Det er ikke så helt sikkert med en svigerdatter, der er set ikke så få tilfælde på, at en sådan ikke altid kom godt ud af det med svigermoderen.

Ved tæll. i 1834 ser vi, at Ane (Maries) brodersøns barn Hans Petersen er i gården som plejebarn. Det er uvist, om det er den gamle eller de unge, der har stået bag ved denne smukke handling. Der er noget, der taler for det første, for da den gamle er død, kommer Hans fra gården, - ganske vist til familie.

1) 17/12 1823. Aftægtskontrakt mellem Hans Christiansen og Per Truelse.

H.C.S. skal have fri Huus i Gaarden "saa længe jeg lever", nemlig en Stue med Ildsted, samt tilstrækkelig Huusrum til Ildebrand! - og medtager jeg en complet Seng med 3 Par Lagen foruden fornøden Boehave af alle Slags, hvilket alt ved min dødelige Afgang skal tilfalde mine Arvinger til lige Deling imellem dem, og skal P.C. desuden være pligtig til at levere mig til min Underholdning aarlig : 12 skp. Rugmeel, 8 skp. Bygmeel, 8 skp. Bygmalt, 1 skp. Boghvedegryn, 1 Skp. Byggryn, 2 Halvottinger Sommersmør, 24 Pd. røget Flæsk, 1 feed Gaas, 16 Pd. sød Ost, 4 Stk. røgede Oste, 1 feedt Lam, 6 Pd. Lys, 1 Kande sød Mælk daglig, $\frac{1}{2}$ Skp. Grubbegryn, $\frac{1}{2}$ Skp. Bygmeel, 1 skp. Havregryn, 2 Træskoer med beslag og Krammer, 6 Borgerlæs Tørv, 2 læs haard Brænde, 2 Hørgarne Skjorter 1 Par Strømper, 1 Pd. Uld, 6 Alen Vadmel og 5 Rdlr. i Penge.

- Reenlighed, Opvartning under Sygdom og særdeles Pleie, samt ved dødelig Afgang hæderlig begrave efter Skik og Brug. - Aftægten sættes til en Værdi af 35rd Sølv.

Møllelykke 17. December 1823.

Peder Christensen.

H.C.S.

m. f. p.

Til Vitterlighed

S. Hansen. Lars Hansen.

Desværre er det alt for lidt,vi ved om min tipoldefader H.C.S. - Hele hans ungdom i Elleskov, forældrene,Kromanden Laurids Hansen m.m. ligger i det dunkle og vil aldrig blive opklaret. Det er heller ikke store sager,man ved om hans Møllelykketid,og hvis man lige skulde komme med et tilbageblik,så

- Køber han Møllelykke i 1773,

Bliver gift med Anne (Marie) Nielsdatter i 1779,

1792 dør hans moder Ane Hansdatter

1799 " " fader Christian Hansen.

1806 d. 4. juli dør hans hstr. Anne (Marie) Nielsdatter.

1823 sælger han Møllelykke til svigersønnen. (Angående prisen for gården, så tror jeg ikke,der kan skumles noget.Det var jo i årene efter statsbankerotten, men H.C.S. havde garderet sig. I 1823 blev min oldefader Morten Bruuns gård solgt ved tvangsauktion, den var på H.K. 3.4.0.0.,og dengik for 1200 Rd. Sølv. M.-lykke var på 2.4.1.1. og kostede 1600 Rd. Sølv. - Det er der vist ikke noget at sige til).

30/7 1835 dør Hans Christensen Brandt, 84 år gammel. Han kaldes "Aftægtsmand fra Møllelykkestedet", og han blev begravet på Vævlinge kirkegård 5. august 1835.

Det var efter et langt,arbejdsomt liv,at H.C.S. døde, mæt af dage. Alle børnene var solidt anbragt i gode gårde, og den eneste,der ikke var landmand, - Mads - var godt i vej i Odense.

Der var 8 børn i ægteskabet, og de fødtes i tidsrummet 1780 - 1798.

4 a. Lars Christian Hansen, døbt 19/3 1780, død 15/1 1869.

Takket være sit II° ægteskab bliver Lars indblandet i en af de mest omdiskuterede kriminalsager i dansk retshistorie. Hans personlige indsats i sagen er dog negativ, idet han er 89 år og foretager sig ikke andet end at holde sengen på grund af sygdom. Men vandene omkring ham plumres, og op af dem dukker et par af hans broderbørn i et alt andet end flatterende lys. I familien talte man naturligvis aldrig om dette her. Den blotte tanke, at man var pårørende af Helvedshussønnen, modermorderen, var alt for forfærdelig til, at man kunde berøre den overfor udenforstående. Hjemme i Svstrup anede vi børn intet, og mor var da ellers ivrig nok til at fortælle om sin familie, men her var hun så tæt som en potte. Det var hendes broder, pastor Carl Dinsen, Vang, (mbr. Carl), der først fortalte mig om det, og han tog forbløffende roligt på sagen.

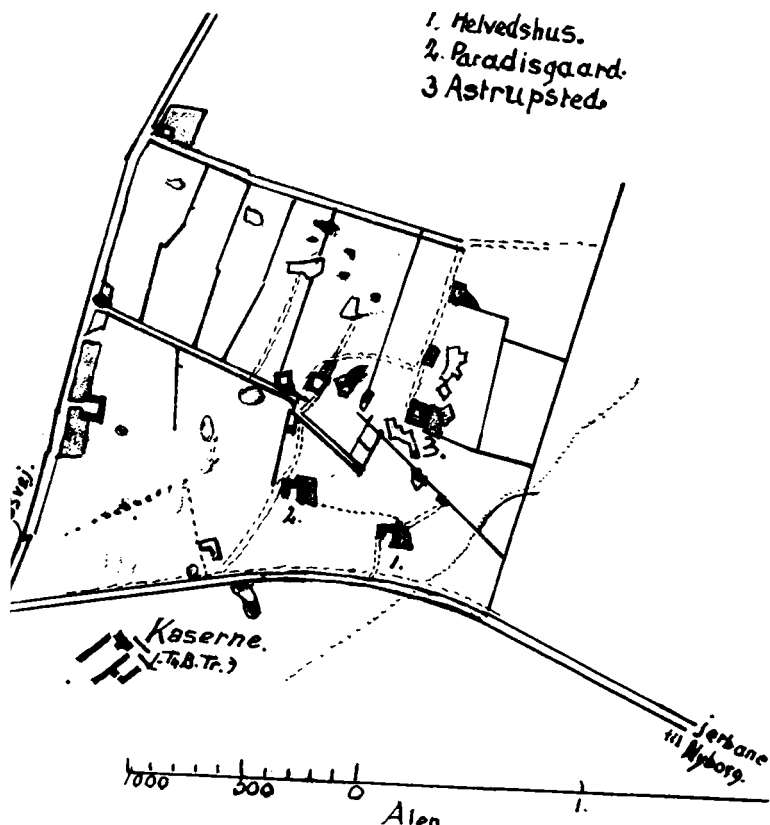
Første gang vi hører om Lars, er han avlsmand og bor i Astrupstedet eller Astrupgården i Sct. Hans Landsogn udenfor Odense. Hans kone hedder Mette Marie Henriksdatter. De er lige gamle, og der er ingen børn.

Nær ved Astrupstedet ligger Paradisgården, og tæt derved ligger der et hus, som takket være naboskabet ikke slipper for at få et øgenavn. Man prøver på at afværge det ved at kalde det Astruphus, men det hjælper ikke. Huset hedder Helvedshuset, og brugeren Rasmus Helvede.

I 1845 bor Lars's 19årige brodersøn Christian Nielsen fra Fjellerup Rødegård hos dem, han er discipel på kathedralskolen.

Da Lars er nær ved de 70, og konen er død, bytter han ejendom og - efternavn med naboen Rasmus Hansen, således at Rasmus får Astrupstedet, og Lars bliver fæster af den noget mindre ejendom, som man forgæves kaldte Astruphus. Den tilhørte Odense kommune og blev forpagtet bort af markudvalget. Utvivlsomt har Lars Helvede, (som han nu kaldes), fået en god slump penge tilovers ved denne transaction. - Han har en karl Hans og en pige Marie,¹⁾ i 1850.

1) iflg. folketæll. ældes Marie i et langsomt tempo. 1850 er hun 34 år, 1855 er hun 34 år, men i 1860 er hun blevet 37 år.

Hans og Marie bliver hos ham til efter 1860.

Men nu, da Lars er over 80, sker der noget.

Ovre på Astrupstedet har konen en 47årig ugift søster Anne Margrethe Hansen, som har sin udenf. ægt. fødte søn Hans Hansen hos sig. Denne Anne Margrethe kommer til at interessere sig for den gamle Lars, og som god nabo går hun over og plejer ham, når han er syg, og enden på visen bliver, at hun flytter over til ham som husholderske.

Men brodersønnen, Christian Nielsen, der nu er Cand. theol. og lærer i Odense, og som er gift med sin kusine, Mads Brandts datter Emmerentze, har også interesse i arven efter Lars, og de ser begge med voksende harme, hvor det bærer henad. De har endda ladet deres næstældste barn døbe Lars Christian, for at der ikke skulde være noget at misforstå.

Der var dog ikke noget at stille op, Anne Margrethe havde alt for gode kort på hånden, og det endte med bryllup.

Sønnen Hans havde sit tilhold skiftevis hos mosteren og moderen. Efter konfirmationen havde han været ude at tjene, men han var alt for forkælet til at være ude. Fra maj 1867 gik han hjemme, dels som karl og dels som daglejer hos de omboende bønder. Han var ikke sinke, i Gråbrødre skole i Odense, hvor han havde gået, gav man ham det vidnesbyrd, at han havde gode Kundskaber, og fraregnet et tyveri af 4 rigsdaler, havde der ikke været noget

at bemærke med hensyn til hans opførsel.

Der var god brug for en karl hjemme, for Lars havde været sengeliggende siden 1866, og han var lige ved 89 nu. - Det blev oplyst, at ægtefællerne ikke delte soveværelse med hinanden.

Og nu er vi kommet frem til den skæbnesvangre 19. december 1868. Hans havde været ved at tærse korn, og i mørkningen kom moderen over til ham i loen og bad ham om at gå ind til Odense og købe et brød. Der opstod et skænderi, under hvilket Hans nægtede at hente brødet. Han var led og ked af at gå hjemme, han vilde over til Amerika, hvor æventyr og rigdomme ventede alle raske unge mænd. - Men moderen vilde ikke give ham lov, hun gik endog så vidt, at hun truede med at drukne sig, hvis han rejste fra hende.

Han holdt på, at der skete alt for lidt her hjemme, og nu gik de gamle endda og så skævt til, at den 20årige Hans var blevet medlem af en skytteforening.

Om aftenen gik han over i Paradisgården, hvor han sad og spillede kort til kl. 21, hvorefter han gik hjem. Et kvarter senere kom han tilbage og meldte til gårdejeren, sognefoged Dannesboe, at han havde fundet sin moder død, rimeligvis blodstyrtning. -

Det viste sig dog straks, at hun var blevet myrdet ved et geværskud, affyret på nært hold gennem et vindue.

Herredsfoged Dahlerup stod ganske hjælpeløs overfor en sådan sag. Han udlover ducør, først 50 og så på 100 rd., samt løfte om, at angiverens navn skal blive hemmeligholdt. -

Familien, særlig Emmerentze, er aktiv; hun blander sig i det, hun "snakker" så meget med herredsfogeden, at hun opnår at få mistanken vendt imod sin egen mand. -

Dahlerup foranlediger, at der bliver husundersøgelse hos Chr. Nielsen. Politiet kommer en aften, holder et 3-4 timers forhør og forlanger, at Chr. Nielsen skal bevise sit alibi. Derpå foretager de husundersøgelse, og de skåner end ikke et spædbarn (Hans Casimir) for at blive revet op af vuggen. Til sidst bliver Chr. Nielsen arrig, han slår i bordet under forsikring om,

at han intet har med mordet at gøre, og vil ikke høre eet ord mere om den sag. Så gik politiet endelig, ved eettiden.

Næste dag beviste Chr. Nielsen sit alibi, og hele Odense lo. Pressen drog visse sammenligninger mellem Dahlerup og en vis birkedommer Krans.

Skoleinspektør Møller kom til Dahlerup og fortalte om sit kendskab til Chr. Nielsen, samt bad herredsfogeden fare varligt frem mod ham for ikke at påføre ham sindslidelser. De fulgtes derpå ad til hans bopæl og havde en samtale med ham. Han karakteriseres som en fysisk svag og meget nerveus person.

Herredsfogeden skriver nu en artikel i "Fædrelandet", hvori han begrundet sin mistanke, der i første række skyldes sognefoged Dannesboe.

Dagen efter mordet blev der fundet fodspor på en mark tæt ved Helvedshuset; fodspor, der hidrørte fra en person, der gik med en noget skrævend gang, og som brugte finere fodtøj end folk på landet. Dannesboe havde forklaret, at lærer Chr. N., der tidligere havde boet hos Lars Hansen, var meget fattig og havde regnet med at komme til at arve den gamle. Han var en meget excentrisk person og havde været meget opbragt, da Lars giftede sig på ny. Endelig havde han en noget skrævende gang.¹⁾ - Og hans kone (Emmerentze) havde været hos ham, (Dahlerup), og snakket op ad vægge og ned ad stolper, bl. a. havde hun spurgt, om Lars H. nu kunde sidde i uskiftet bo. Derved havde Dahlerup fattet mistanke og havde for en sikkerheds skyld foranlediget husundersøgelsen foretaget.

Som en slags oprejsning bliver Chr. Nielsen nu beskikket som værge for den gamle (Fyens Stt. 5/1 69), der straks efter mordet blev sendt ud til sin broder - Per i Højbjerg. Her dør Lars Christian 15. januar 1869 og bliver begravet på Ubberud kgd., hvor den myrdede sikkert også var blevet begravet.

Dahlerup fortsætter med sine bekjæntgørelser og udloven af ducør for ad denne vej at finde frem til den skyldige. - Emmerentze ligger heller ikke på den lade side. Hendes mands søster, Karen Dorthe, er gift med en noget

1) .. åbenbart en familieejendommelighed. Man ser lyslevende mbr. Andreas (Chr. N's søstersøn) for sig, han gik også med en skrævende gang, der gjorde, at man kunde kende ham på lang afstand.

Niels Mortensen
fugtig Qvægghandler og de bor Vindegade 32. I det forløbne år har han været i forhandling med Lars H. om at flytte ud i Helvedshuset, men det strandede på, at den gamle forlangte mere for husly, end Qvægghandleren vilde give.

Nu mødte Emmerentze op hos Dahlerup (14/1 1869) og forklarede, at der i familien havde megen snak om, hvorvidt Lars kunde sidde i uskiftet bo. Det var almindelig kendt, at han havde gjort testamente til fordel for sin anden hustru Anne Margrethe, og Emm. fortalte nu videre, at Niels Mortensen kort efter mordet ytrede sig med, at han i hvert fald måtte være uden for mistanke, da han havde været borte fra byen den 19. december.

Dahlerup vil nu tale med Qvægghandleren, men han er ingensteds at finde, og på de 4 - 5 værtshuse, hvor han ellers har sin daglige gang, har ingen set ham. - Om aftenen (14/1) kl. halvelve har man endnu ikke fundet Niels. Konen, Karen Dorthe, forklarede, at han var rejst til Nyborg på morddagen, og siden havde ingen set ham. Hun måtte nu finde sig i at gå i arrest, da det gjaldt om at forhindre, at de to kom til at tale sammen, før han blev afhørt.

Næste dags eftermiddag bliver Niels "antruffet" og afhørt. Han forklarer, at han har været i Tommerup angående veksler. Han står og "væver" noget om sin svoger, forpagter Christiansen på Brænderupgård, og af hans soldebrødre får man en hel del usikre og modstridende oplysninger. Det ender med, at han bliver anholdt, men om eftm.d. 16. Jan. bliver både han og Karen Dorthe lukket ud.

Det er nu gået op for Dahlerup, at mistanken skal rettes andetsteds hen; man er nemlig begyndt at "snakke" om sønnen Hans som gerningsmand. - Den fortræffelige Dannesboe er kommet i tanke om en hel masse, og Hans bliver arresteret. Han havde boet alene i huset siden moderens død. De 23 rdl., som var indkommet ved salg af korn, han havde tærsket, havde han svigagtigt tilegnet sig. - Men han syntes ikke at have været belemret ret meget med samvittighed.

25/1 forklarer Anesine Hansen, at hun 14 dage tidligere traf Hans på gaden i Odense. De havde nogle aftener før tilfældigt vekslet et par ord

på en beværtning, men kendte ellers ingenting til hinanden. Hans havde tilbudt at følge hende hjem, men da hun sagde, at hjemme hos hendes forældre havde de ikke plads til ham, var de gået ud i Helvedshuset og havde tilbragt natten sammen, uden at Hans med et eneste ord havde omtalt sin moder og hendes voldsomme død.

30. jan. giver Hans op og bekender.¹⁾ 3. feb. kan man købe en skillingsvise med beretning om det skrækkelige mord, der er forøvet, idet en søn har skudt sin k j ø d e l i g e moder. Med forbryderens billede. Forhandlere får 100 eks. for 5 mk. - Rammer 4 skilling pr. stk.²⁾

Efter at højesteretsdommen var falden, foregik henrettelsen 6. august 1869 på Vognmandsmarken ved Ruggårdsvejen, tæt udenfor Odense. Liget blev begravet på Ubberud kirkegård.

9/1 blev løsøret i Helvedshuset solgt ved offentlig Auction: møbler sengeklæder, mejeri og Køkkenredskaber, 1 gl. vogn og en harve, 2 køer og et gimmerlam.³⁾ Endvidere bliver der solgt et hus til nedbrydning (vel den tredje længe af huset).

30. januar 1869 udbydes Astruphus til bortforpagtning.

Der har aldrig været ro om denne sag. 30 år efter skrev en sindssyg person nogle breve, der fik Slengerik til at rode op i denne gamle sag i "Fyens Venstreblad".⁴⁾

Han skriver om "Et gammelt Justitsmord", og "Var Helvedssønnen uskyldig?". Der blev polemik ud af det, og Slengerik fik lavet en del fortræd ved angreb på uskyldige mennesker, og han fik rokket ved folks tillid til retfærdigheden.

En af mine mostre forfægtede ved en lejlighed det standpunkt, at det var et justitsmord, og det blev gjort med en sådan heftighed, at en tilhører, Karl murer, erklærede, at "Amtmand Dahlerup skulde pinedød have været af med sit eget hoved, lige på stedet også!" Og moster glemte endda rent at fortælle sin iltre tilhører, hvor nær de pågældende personer stod hende. At Lars Helvede var hendes morfars broder, og Petra Emmerentze var hendes gudmoder,

1) 9/8 69 findes et fuldstændigt referat af "Justitssagen mod Hans Hansen" (F. St. t.)

2) Annonce i Fyens Stiftst. 5/2 69. - 3) Fyens St. 12/1 69.

4) Fyens Venstreblad 11/12 1900, 12/12 1900 og flg. dage.

som hun var kaldt op efter.

Nu er omgivelserne ved gerningsstedet meget forandrede, der ligger en by, hvor der dengang var marker.

Men Helvedshuset ligger der endnu, vel holdt og pænt på hjørnet af Drosselvej og Glentevej - midt iblandt moderne villaer og kalder sig "Astruphus".

Kun ældre folk kender det gamle navn, og de oplysninger, man kan få ved at spørge sig for, er noget usikre. I 1948 talte jeg således med en mand, der kunde se ud til at være omkr. 55 år. Han imponerede mig med sin viden om "justitsmordet", og ikke mindst med den oplysning, at han selv havde overværet henrettelsen.

De to nederste billeder er fot. i 1966. Gavlen er blevet bygget om, og det er næsten ikke til at se, at det er Astruphus. Den morsomme afvisersten på hjørnet (med hakket) er dog den samme, og gadenavnet passer også.

Astruphus fot. i 1948.

- set fra Glentevej

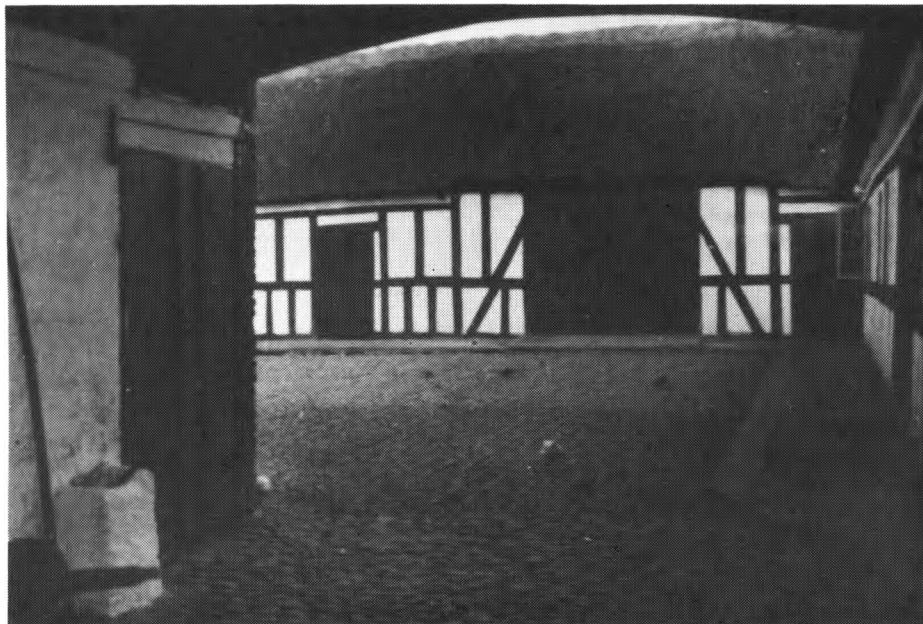

- set fra Drosselvej.

4 b. Niels Hansen, kaldet Brandt. 6/10 1782 - 4/4 1861.

Niels Brandt (som min mor kaldte sin bedstefader) var gift med Karen Marie Schaldemose, og de boede i Fjellerup Rødegård. Deres efterkommere kalder jeg for Rødegårdsbrandter, og dem har jeg fortalt om i min bog Fam. Schaldemose side 24 f.f. - og jeg kan henvise den læser, der ønsker udførligere besked om denne gren af slægten, til at læse der, da de i denne bog kun vil blive beskrevet ganske kort. - Den ældste datter i Rødegård, Juliane, blev gift med J.A.Dinsen. Deres efterkommere er beskrevet i "Rødegårdsdinsener", og deres navne og data er det eneste, der vil blive nævnt i denne bog.

Det er ikke meget, der vides om Niels Brandt. På sessionen 1804 hedder det om ham, at han er 62 $\frac{1}{2}$ tom. høj (164 cm.), svage fødder; forbigaaes. 1806 er han Reserve Stykkusk, og i 1811 er han avanceret til Batterikusk, men

Et kig ind ad porten i Fjellerup Rødegård.

det hedder både her og i 1814 om ham, der nu er 31 år, at han har "Slette Fødder".

Niels opholdt sig hjemme i Møllelykke til 1796, da han flytter til Rolfsted Sogn og samme år har vedtegningen "Skydebjerggården, Hindsgauls Amt", men der bliver han ikke tilført, og i 1804 dukker han op i Møllelykke igen som 2lärig.

1818 bliver han gift med Karen Marie Schaldemose og de fik deres hjem i Fjellerup Rødegård i Fjelsted Sogn. Det var en udflyttergård, hvis navn ikke har noget med farven rød at gøre. Det kommer af en rydning; man har flere navne af den slags på egnen: Sletterød og Rydskov for at nævne et par.

Efter Matr. af 1844 bestod Rødegård af Nr. 20 og 17 B af Fjellerup Mark, i alt 23 tdr. land, med HK. 1.7.2.3 $\frac{1}{4}$. Efter Niels Brandts død købte hans svigersøn J.A. Dinsen en mark kaldet "røde Lone" eller muligvis "røde Lung". Omkr. 1890 hørte der c. 30 tdr land til gården.

Om Rødegård i den brandtske tid vides ikke stort, men alting tyder på, at det har været et højt kultiveret hjem.

Sønnen Hans Jørgen fik lærereksamen, læste derpå til student og siges så i følge familietraditionen at være blevet cand. mag. - Jeg har ledt forgæves efter grunden til denne antagelse, hans navn findes ikke i nogen af listerne over kandidaterne, der har fået skoleembedseksamen. Jeg tror ikke på cand. mag. en, han blev jo også hele livet ved at være alm. kommunelærer. Vor gamle bekendt fra Helvedshussagen, Christian Nielsen, blev student og cand. theol., Peder blev lærer, og han var forlovet med pastor Krags datter i Gelsted, da han desværre alt for tidlig døde. To døtre blev mejersker.

Som man ser, var det et ikke helt almindeligt landbohjem.

Endnu i 1893 stod der et taffelformet klaver i Rødegård - fra den brandtske tid. Oprindeligt havde det været et første classes instrument, lyst, med udskæringer og slanke ben. Hvem der har spillet på det, vides ikke.

Da Niels Brandt var først i 60'erne, kunde han ikke længer klare gårdens drift (de slette fødder måske?), og da ingen af sønnerne var landmænd, fik datteren Juliane den, og de gamle gik på aftægt (de var henholdsvis 61 og 66 år gamle).

De døde i en alder af hhv. 78 og 66 år. Niels Brandt var altså aftægtsmand i 17 år. - Når min mor talte om sin morfar, nævnede hun ham som den høje, magre Niels Brandt. - Dette her med højden modsiges af sessionsopgivelsen. Jeg kan kun tænke mig een grund til hendes forestilling om ham. Hun var en lille syvårs pige, og i den alder skal der ikke meget til før man synes, at ens bedstefader er en stor mand.

Livet for de to aftægtsfolk har ikke været en dans på roser. Jeg citerer, hvad Karen Marie Schaldemoses broder, kordegnen i Svendborg, skrev i 1863 til hendes søn :

Din salig Moder gik noget tidlig bort, men hendes Glæder i Livet vare neppe meget store. Af Slid, Sløb og Bekymringer har hun havt sin Deel, saa Verden neppe kunde være saa tillokkende, at hun skulde ønske sig en lang Levetid.

I ægteskabet var der 10 børn, af hvilke en datter døde som spæd.

5 a. Anna Margrethe Nielsdatter 1819 - 1833.

Den dag, den 14årige Anne Margrethe blev begravet, blev hendes lille søster døbt ved hendes kiste og fik hendes navn. Der var en pige til, der døde, men jeg kender ikke hendes navn.

5 b. Rasmus Nielsen. 1821 - 1874.

Var tømrer i Eritsø. Gm. Christine Rasmussen Gyes, der døde i 90erne.

Om dette hjem har jeg ikke kunnet opdrive oplysninger, endda jeg har talt med to af sønnerne, slagteren og bisquitfabrikanten. De var begge gamle mænd, og de kunde intet oplyse. Jeg var kommet for sent til dem. Og der eksisterede intet portræt af forældrene.

Der var 4 sønner i ægteskabet.

6 a. Niels Jørgen Nielsen 29/12 1854 - 1938.

Slagter i brabrand,
gm. Louise Dorthea Kjelsing.

5 børn, deraf 3 barberer.

7 a. Hans Marius Nielsen, f. 1880, barber
på Frederiksberg.

gm. Alma Mathilde Jørgensen.

1 søn:

8 a. Henry Victor Schaldemose Nielsen,
berømt ostehandler på Frb.

7 b. Karen Louise Henriette N., f. 31/9 82.

gm. postmester

v. Lillienskjold, tidl. Grenå. 1 søn

8 a. Hans Frederik v. Lillienskjold.

7 c. Vilhelm Nielsen + 1910. Sportsmand, svømmer, dyrkede udspring, og

han brækkede halsen ved
at springe ud på for lavt
vand.

7 d. Carl Christian N.

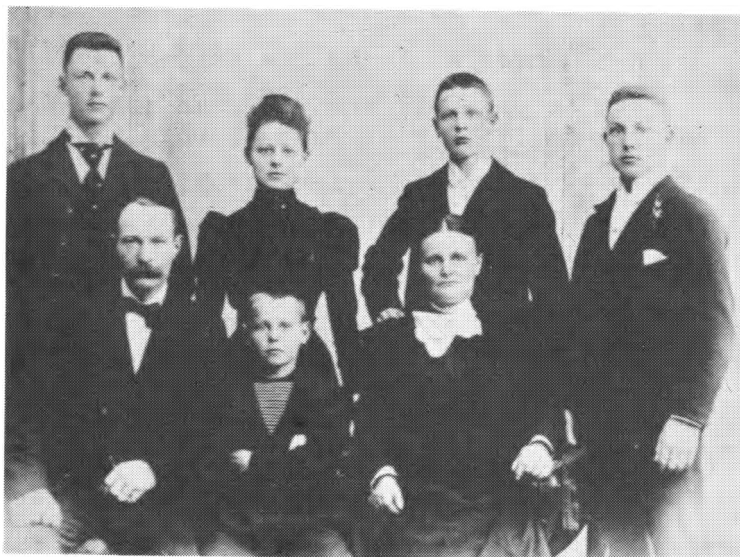
barber, gift og
boende i Landskrona.

7 e. Valdemar Nielsen.

Barber. Gift og
boende i London.

Slagteren som ung. -

Familien Niels Jørgen Nielsen.

Studenten med sin pige.

6 b. Kristian Nielsen. c. 1860 - c. 1930.

Ses til venstre som student med sin pige. Senere kom han ind til post og telegraf, han var udlært telegrafist. Endte som postmester på børsen. - Hans hobby var sportsjournalistik. Cykling, bilkørsel og flyvning havde hans store interesse.

Politisk interesseret, radikal; men til familiens forbavselse lod han sig opstille som kandidat for Venstre i hovedstaden, uden dog at komme i tinget.

Var meget franskorienteret.

Gm. Henriette Salomon. 1 datter.

Postmesteren

Henriette Salomon.

- 7 a. Karen Margrethe Nielsen,
f.ca. 1897, og omkr. 1916 blev
gift med en svensker Selmer Hjert-
strand.

Karen Margrethe Hjert-
strand.

Hans Peter Nielsen.

- 6 c. Hans Peter Nielsen, 29/9 1865 -
2/5 1945.

Direktør for en kiks og bisquitfabrik
på Christianshavn. Ham har jeg kontak-
tet. En meget stilfærdig gammel mand,
som desværre ingenting kunde huske, og
som vist ikke kunde forstå, hvorfor jeg
gik og rodede op i alt dette her fami-
lieskab. Men han var en elskværdig, gam-
mel herre, som det var en glæde at væ-
re i slægt med. Gm. Emilie Gerlach.

1 søn.

- 7 a. Carl Gerlach - Nielsen. f.5/3 1901. Cand polit. Kontorchef i grøn-
landske handel. Gm. oberst Louise f. Fanøe,
Chef for Lottekorpsset, Oberst i Hjemmeværnet. R.D.

8 a. Merete Gerlach - Nielsen f.16/8 1933. Amanuensis ved Kb. Univ. ^{ldt.}

9 a. Iben Louise Gerlach - Nielsen, f.9/4 1963. ^{ldt.}

Rasmus Sch. N.

6 d. Rasmus Schaldemose Niel-
sen,
8/8 1869 - 14/8 1931.

Sergent, kom ind ved Frb. politi. Senere ind i opdagelsespolitiet, derefter statspolitiet, kriminalassistent, afgået ved døden som tjenestgørende.

Gm. Marie Bruun.
2 sønner.

Marie Bruun.

Kriminalassistenten.

Der boede altså tre brødre i København, Postmesteren, bisquitfabrikanten og kriminalassistenten, og man skulde tro, at de måtte kunne have megen glæde af hinandens selskab. Men tværtimod, familierne kom kun sammen ved "runde", endda meget runde fødselsdage, konfirmation el. lign.

7 a. Alfred Schaldemose
Nielsen.

Ugift. Døde ung.

Alfred S. N.

7 b. Svend Aage Schaldemose -
Nielsen .

16/5 1900 - 26/11 1944.

Begyndte som sagfører, men det var ikke som forretningsmand, han blev berømt. Efter en hurtig karriere indenfor politiet blev han politimester i Fredericia. Kort derefter konst. politimester i Odense, og

Akademisk skvtte.

Politimester. -

der var han chef, da tyskerne overfaldt og arresterede det danske politi.

Under deportationen i Buchenwald var han som en fader for sine folk, og de så op til ham og gik gerne til ham om råd.

Tyskerne gav ham nogle indsprøjtninger, og de var skyld i hans tidlige død (44 år).

Gm. Gjærrild Madsen. 1 søn:

8 a. Troels Schaldemose -
Nielsen, f. 28/6 25.

Cand. jur. fuldmægtig i forsvarsmin. Gm. Gunilla Hulsjö. 2 sønner:

I Buchenwald.

9 a. Bo Michael Schaldemose - Nielsen, 9/11 55

9 b. Stefan Christian " " 9/11 59.

Troels Sch.- N.

5 c. Juliane Marie Nielsdatter. 7/1 1823 - 6/4 1876.

Da hun var 21 år, meldte forældrene fra, og der var ingen anden mulighed, end at hun måtte overtage gården. Tre år efter blev hun gift med læreren ved Fjellerup skole Jens Andreas Dinsen, og de fik deres hjem i Rødegård.

Om bedstemor ved jeg kun meget lidt at fortælle, mor var ret tavs i dette tilfælde. Kun et enkelt træk. - På Brænderungård manglede de

en mejerske, og mosteren Anna Margrete vilde gerne have en af de unge piger i Rødegård. - Mor blev så sendt derhen, men på grund af sin spinkle legemsbygning kunde hun ikke magte arbejdet, der krævede en mere robust natur. Mor var ellers villig nok, men kræfterne slog ikke til, og hun kom hjem igen. - Så skulde bedstemors yndlingsbarn, Petra, af sted og rigtig vise, hvor meget dygtigere, hun var, end den ældre søster.

Men forsøget faldt ikke så heldigt ud. Petra var meget forkælet, og der var en del vrøvl med hende. Moster Anne Margrethe havde så udtalt, at hun havde været meget mere tilfreds med Line. - "Og det ku' Jullejane jutte så godt li'," udtrykte mor sig lidt maliciøsk.

Angående deres 9 børn, så følger de i en skematisk oversigt. Jeg har fortalt om dem i min bog: "Efterkommerne fra det dinsenske Rødegård".

Bedstemoder.

Rødegårdsdinsener.

- 6 a. Cathrine Marie Henriette Dinsen 1847 - 1901. "Jomfruen".
Lærerinde i Ejby. Ugift.
- 6 b. Hans Christian Olaf Rye Dinsen, 1849 - 1905. Ugift gårdejer af Rødegård i Fjellerup.
- 6 c. Sophie Mariane Dinsen, ugift. 1851 - 1941. Husholderske i Toppelund.
- 6 d. Karen Nicoline D., 1854 - 1912. - Gm. lærer Morten Larsen, Svstrup.
5 børn.
- 7 a. Johanne Rebekka Larsen 1881 - 1943, gm. skoledirektør Anders
Bech, Vejle. 5 børn.
- 8 a. Karen Johanne Bech, 1907 - 1908.
- 8 b. Jenny Katrine Bech f. 1909, gm. Lærer H. Malte Nielsen.
2 børn.
- 9 a. Inger Lise Malte Nielsen, f. 1939, gm. lærer
Ib Niemann. 1 b.
- 10 a. Anders Niemann, f. 1959.
- 9 b. Ellen Rebekka Malte Nielsen, f. 1944.
- 8 c. Emma Sofie Bech, f. 1911. Ugift talepædagog i Vejle.
- 8 d. Aksel Johannes Bech, 1918 - 46. Lærer i Vejle. Om-
kom ved motorulykke. Gm. Helga.
- 8 e. Viggo Ernst Bech f. 1924. Amtslæge i Vejle.
Gm. Else Marie, 2 børn:
- 9 a. Inger Merete Bech, f. 1955
- 9 b. Anders Christian Bech f. 1960.
- 7 b. Julie Andrea Larsen 1882 - 1953, lærerinde, gm. landmand
Jacob Vallentin. 2 børn:
- 8 a. Elisabeth Agathe Vallentin 1920 - 49. gm. Mogens
Madsen, Odense. 0 børn.
- 8 b. Edvin Anker Vallentin, f. 1921. gm.

7 c. Gudmund Thorvald Larsen, 7/3 1884 - 3/1 1961, lærer i Ærøskøbing.

gm. Emily Hornbech, f. Dreieø. 2 børn

8 a. Anna Vibeke L. f. 1914, gm. bager H.P. Hansen, Ærøskø -
bing. 3 børn.

9 a. Hans Kelding Hansen f. 1944

9 b. Birgitte K. H. f. 1945.

9 c. Morten K. H. 1952 - 55. (færdssulykke).

8 b. Anita L., f. 1920 gm. blikkensl. Christian Fentz, Fåborg.

3 børn.

9 a. Jacob Fentz f. 1940,

9 b. Kirsten F. f. 1943, gm. slagter C. Svensson.

9 c. Mogens Fentz f. 1948.

7 d. Ingeborg Margrethe L. 1888 - 1945. lærerinde, gm. Chr. Munch Herman-

sen. 1 søn.

8 a. Karl Herman Munch Hermansen f. 2/8 1912. Landinspektør.

gm. Grete Nielsen. 1 søn:

9 a. Olaf Munch Hermansen, f. 12/7 1950.

7 e. Karl Martin Schaldemose Larsen, f. 1897, lærer og kordegn i Ebeltoft,

gm. Gudrun Hornbech, 1 søn:

8 a. Christian Schaldemose Larsen, f. 1922. Alumne på

"Sølund", Skanderborg.

6 e. Petra Juliane Dinsen, 1856 - 1936, gm. gdr. Poul Larsen, Klarninggård.

6 børn:

7 a. Lars Emil Fritz Albert Andreas Larsen, 1883 - 1964. Fhv. poli-

tikommissær på Frb. gm. I^o Ellen, 5 børn

Fredrik Albert

II° Zonja, 0 "

8 a. Frits Larsen 1910 - 1929, skovfogedelev, (vådeskud),

8 b. Poul Larsen, f 1911. lærer i Tønder. Gm. Edith, datter

Birgit, begge omkom ved brit. luftangreb

II° Emmi Neven, 1 datter

9 b. Inge Marie f 1947.

8c. Margrethe L. f, 1912 gm. Carl Jacobsen.

8 d. Uffe Larsen 1915 - 1945. (modstandsbev.)

8 e. Werner Larsen f. 1922. Møllebestyrer i Svendborg. Gm.

Ida Rasmussen. 2 døtre:

9 a. Margit Larsen f. 1945.

9 b. Ellen Margrethe, f. 1948.

7 b. Metha Augusta Juliane Dorteia Margrethe Larsen f. 1885.

Ugift kogerske af Kbhvn.

7 c. Harald Theodor Johannes Larsen, f. 1887, bager i Oslo. Gm. Roma

Frandsen. 5 børn:

8 a. Lilly Roma Larsen f. 1912

8 b. Ruth Petra Johanne L. f. 1914, gm. Ahnfeldt, 1 barn

9 a. Ejvind Ahnfeldt f. 1944.

8 c. Ejvind Kr. Larsen, f. 1917, møbelpolstrer, gm. Margrete.

8d. Erik Ørnulf Larsen, f. 1919, bager i Skien.

8 e. Per Arne Larsen, f. 1921, + 1947 (polio). tapetsermester,

gm. Gerd Sandland. 1 barn:

9 a. Grethe Larsen, f. 1945.

7 d. Hans Jacob Alfred Larsen, f. 1889. Skærsliber i Framlev.

Gm. I^o Ane Marie Skov, II° Nina Andersen, 6+1 børn.

8 a. Agnete Larsen, f.1910, gm. Sørensen , 2 døtre.

8 b. Inger L. gm.Mikkelsen,Agersted, 1 datter.

8 c. Erhard Larsen, f.1913, bybud,gm.Viola Knudsen, 2 sønner.

8 d. Astrid L. f.1915,gm. skovarb.Bastkjær Hansen, Broby-
værk, 4 børn.

8 e. Svend Larsen, f.1919, chauffør i Århus,gm. Gerda.

8 f. Aage Larsen, f. 1926, chauffør i Odense, gm. Inga.

8 g. Ole Larsen, f, 1940, (moder Nina).

7 e. Jenny Georgia Andrea Larsen, f. 1892, porcelænsmalerske.

7 f. Laura Riborg Astrid Methea Larsen, 1893 - 1926, (TB), ugift
sygeplejerske.

6 f. Niels Peder Dinsen, 1858 - 1913, alumne på Brejning.

6 g. Carl Johan Frederik Dinsen, (mrbr. Carl), 1861 - 1930. Sognepræst i
Vang, gm. Magda Carstensen. 7 børn:

7 a. Andreas Dinsen, 1894 - 1901.

7 b. Christian Ernfred D. f. 1895, landmand, gm. Hilda Petersen,6b.

8 a. Knud Dinsen, f. 1926, kok

8 b. Svend D. f. 1927, mekaniker

8 c. Aase Dinsen f. 1930.

8 d. Tove " f. 1932.

- 8 e. Hans Dinsen, f. 1935
- 8 f. Ulla Dinsen f. 1940.
- 7 c. Udøbt pige, f. 1896, + en måned senere.
- 7 d. Helge Dinsen 1897 - 1901.
- 7 e. Viggo Dinsen, f. 1900. lærer i Ørding. Gm. Ellen Krarup. 6 b.
- 8 a. Carl Krarup Dinsen f. 1927. cand. mag. (russ.) amanuensis i Odense.
- 8 b. Morthen K. D. 1929 - 1931.
- 8 c. Finn f. 1932.
- 8 d. Inge 1934
- 8 e. Lene 1935
- 8 f. Berndt 1940
- 7 f. Helga Dinsen 1902 - 1945. Ugift.
- 7 g. Bror Dinsen, 1906 - 1914.
- 6 h. Anna Octavia Dinsen, f. 1865, + 3 uger senere.
- 6 i. Andreas Julian Dinsen, 1868 - 1931. Købmand i Odense. Gm. Jenny Hansen. 1 søn.
- 7 a. Børge Dinsen f, 1909, journalist, gm. Birthe Mondrup. 1 dt.
- 8 a. Vibeke Birgitte Mondrup Dinsen, f. 1938.

Hermed slutter den korte oversigt over efterkommerne fra det dinsenske Rødegård, de er udførligt omtalt i min bog: " Rødegårdsdinsenerne".

Hans Jørgen.

Jeg har søgt både under det filosofiske og senere under det juridiske fakultets oplysninger om kandidaterne, han er der bare ikke. Studentereksamenen er der, men ikke mere. - Så jeg tror ikke på dette her med cand. mag. titlen. - Det rimer jo også godt nok med, at han hele livet ikke drev det til mere end kommunelærer. Fra 1875 var han lærer ved Voldkvarterets Skole i København.

5 d. Hans Jørgen Nielsen, 20/12 1824 - 3/3 1892.

Lærereks. fra Skårup

sem. i 1845 (meget duelig). Da broderen begyndte at studere teologi, fik Hans Jørgen også lyst til videre studier. Student i 1852. - Men hvad studerede han? - Broderen Peder siger i sit slægtsdigt af 1853: "Tre brødre jeg har, de to er studenter, der begge på embedseksamen venter. Den yngste Theolog, den ældre Jurist - men begge dygtige hoveder forvidst". - I bogen om Skårup sem. står der, at han var cand.mag., og sådan hedder det også i familie - traditionen. - Der er bare den hage ved det, at det kan ingensteds fastslås, at han er blevet kandidat.

Jeg har søgt både under det filosofiske og senere

Hans Jørgen Nielsen.

5 e. Christian Nielsen, 25/6 1826 - 1900.

student med præ.

Cand.theol. i 1854 med h^{II}, så broderen har haft for høje tanker om ham. Det var morbroderen, kordegnen i Svendborg, der hjalp ham frem. Lærer ved pigeborgerskolen i Odense. Gm. Emmerentze, kusinen, vor gamle bekendt fra Astruphus. 4 sønner:

6 a. Niels Peter Nielsen. Døde som

lille, han

faldt i en gryde med kogende vand. Faderen gjorde ondt værre ved at trække tøjet af ham på de skoldede steder i stedet for at klippe det af. Faderen tog sig den lilles død meget nær, han blev helt sær derover.

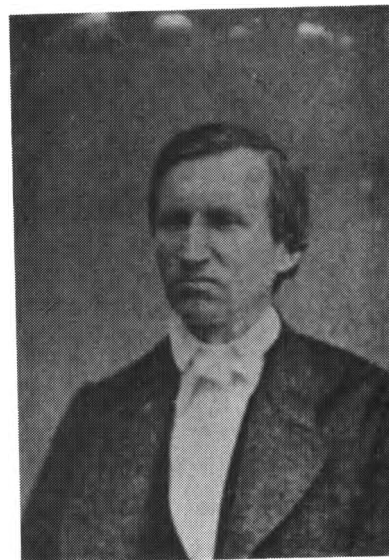
6 b. Lars Christian Nielsen 1858 - 1898.

Arkitekt. Boede i Århus. Gm. Augusta Abildgård. 2 børn:

7 a. Holger Nielsen. Mbr. Carl kaldte ham "forvildet",

hvilket vel kan oversættes ved "omstrejfer", eller "spritte". Familien kendte ham ikke.

7 b. En datter f. 1889. Ubekendt.

Christian Nielsen.

Arkitekten. -

6 c. Niels Peter Marius Schaldemose Nielsen.

9/6 1863 - 4/4 1920.

Lærereksamen 1882, 1887 lærer i Bogense. Søgte ind til trafikvæsenet 1891, ansat i Kbhvn. Gm. Jensine Carstensen, søster til Mbr. Carls kone.

Endte som fuldmægtig ved statsbanerne i Århus. 2 børn.

7 a. Viggo Schaldemose Nielsen

f. 1896, + sam. år.

7 b. Astrid Sch. Nielsen f. 25/12 1899.

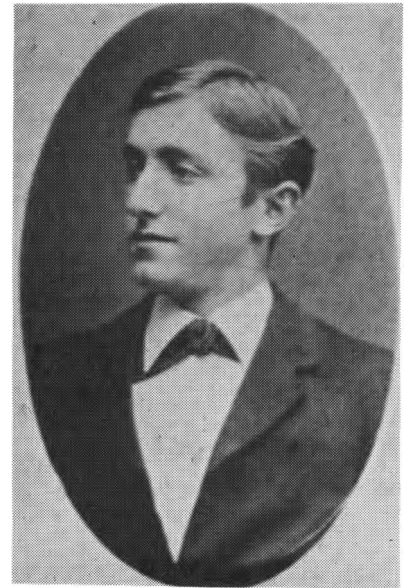
Konservatorieudd., ualmindelig stor og smuk sangstemme. Slog dog ikke igennem. Hendes sindstilstand har med mellemrum været sådan, at hun har måttet indlægges på Sct Hans, hvor hun opholder sig nu.

6 d. Hans Rasmus Casimir Sch. Nielsen,

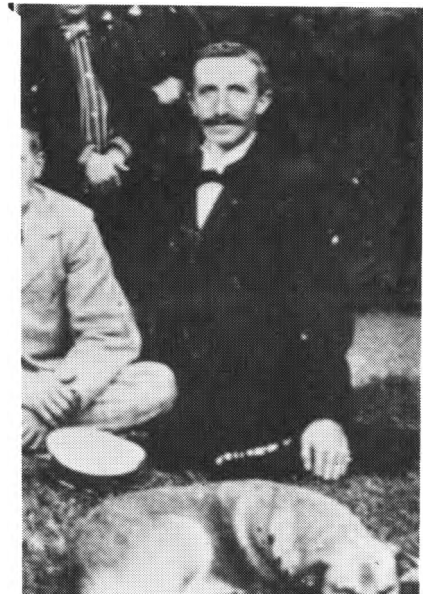
f. 11/3 1867, student 1887,

kandidat 1894. Adjunkt på Sorø Akademi i 1903. Afsked 28/5 1905 (homophil). Har undervist på kursus o. lign. i Kbhvn. Professor Søren Holm fortalte mig, at han havde haft ham som latinlærer, og at han var fremragende dygtig.

Professoren undrede sig over, at en så dygtig mand sad i en så beskedne stilling, så han har åbenbart ikke kendt noget til dennes tilhørsforhold til "det tredje køn".

Marius Sch. Nielsen.

Hans Casimir S. N.

5 f. Mette Kirstine Nielsen, 1827

- 11/1 1910.

Gennem flere år var hun husjomfru hos godsejer Hofman Bang på Hofmansgave og Bangsbo. Her havde hun familiær stilling, og hendes excentriske og usnobbede væsen gjorde hende meget populær. Senere holdt hun hus for broderen Hans Jørgen, og efter hans død rejste hun om som fattig familietante. Sit faste tilhold havde hun hos søsteren på Brænderupgården, og her døde hun.

Desværre har jeg ikke haft lejlighed til at hilse på denne

Mette Kirstine.

Mette Kirstine.

interessante gamle dame, for jeg skylder hende nemlig så meget. De fleste billeder af "Rødegårdsbrandter" i denne bog stammer fra hendes album, som tante Augusta på Tåsinge havde arvet, og velvilligst havde overladt til mig.

5 g. Karen Dorthea Nielsen, f.1830
+ 6/11 1899.

Har forskellige pladser, men bliver så mejerske. Senere gm. murer Niels Mortensen fra Ravnebjerg v. Odense, der senere er den Qvægghandler, vi kender fra Helvedshusmordet. Tager til Kolindsund, hvor han arbejder sig op til at blive entreprenør. Der blev ikke talt om disse to i familien. Mbr. Carl: Niels druknede sig og enken levede i Trustrup. Tante Augusta: Da konen døde, druknede Niels sig i kanalen udenfor deres hus. Da Niels indrykker dødsannoncen, må Karen Dorth være død først, men hans død har jeg ikke fået opklaret.

Karen Dorthe og Lars Chr.,
arkitekten. -

Karen Dorthe og Qvægghandleren.

5 h. Peter Nielsen. 11/2 1832 - 17/5 1856. Lærer i Gjelsted.

Der findes intet billede af ham. Han fik lærereksamen med karakteren duelig, hvilket betyder "godt", og er altså ikke ret meget. Han blev lærer i Gjelsted, hvor han blev forlovet med præstens datter, Julie, der ganske vist var 8 år ældre end han. Og kort efter døde han. Det er alt sammen ikke ret meget, men han har alligevel sat sig et usædvanligt minde i digtet "Min Herkomst". Det er skrevet i sept. eller oktober 1853, idet det barn, som Juliane venter til Foråret eller til næste Sommer, er min moder, som blev født 7. marts 1854.

Manuskriptet til hans digt, fandt jeg hos tante Augusta på Tåsinge. Det var blevet opbevaret med megen pietet, de kunde bare ikke læse det og var meget glade, da jeg oversatte det for dem.

Her følger nu Peters digt, og jeg følger nøje hans ortografi. Han er klar over sin fynske dialekt, det er galt med bogstavet d. Somme tider mangler det, og somme tider sætter han det ind, hvor det ikke skal være. -

De to rettelser viser, at der er ikke skrevet kladde, det er skrevet lige ned. - Men alligevel. - Det er skrevet året efter, at han har bestået lærereksamen - man fatter ikke, hvordan det er gået til. Man må sige med Erasmus Montanus : "Formaliter er det slet, men materialiter er det udmærket." -

Jeg er kun af ligefrem simpel Stand
Min Fader en udlevet Bondemand
Min Moder en gammel Matrone
Men en grumme skikkelig Kone
Nu er de fast ingen Ting begge to
De sidde paa Aftægt i Fred og Roe.
Min Sødster fik deres Fordoms Gaard
Den hun har havt i tre fire Aar,
Saa fik hun tilægte en Skolemand
Der havde en temmelig god Forstand

Men ellers saa gandske populair
Og stundom udi Humoiren lidt sær
Tre Børn de have end et der kommer
Til Foraaret eller til næste Sommer,
Det sygmes med bedst om det var forbi
Med det narreri.

Tre Brødre jeg har de to er Studenter
Som begge paa Embeds Eksamene vendter
Den yngste Theolog den ældre Jurist
Men begge dygtige Hoveder forvidst.
Min æste Broder er Tommand
Et Huus som en Medster han bygge kan
Hans Kierest sig Giftet og Manden var ikke min Broder
Men en anden og det var som Fanden
Kierestens Tab vidst til Hjerte han gik
Dog en ny en nettere snart han fik
Og hinde han har hvis ei hun nyelig
Er gaaet sin Egen Vei.

Tre Sødstre
.....

Foruden den gifte Søster jeg har
Endnu halvandet par
To Ældre af dem er Ældre end Yngre end mig
.....
Om Forlovet de er jeg veed ei saa gandske bestemt
Hun syntes ret godt om en Sadelmagersvend
Den næste Søster hun hedder Dorthe
Hun er en Meierske Tyk og fee
Og ikke Forlovet saa vidt jeg ved.
Hun taer ei den forste hun kan finde
Dertil er hun altfor betænksom en Qvinde.
Men jeg siger for sand tilsidst vil hun faa en elskværdig Mand.

Saa er kun tilbage en eneste Pige
Om hinde jeg kortelig ikkun vil sige
Hun er den Yngste, ud skal hun at lære
Meierske at være.

Naar end jeg nævner min syndig Krop
Saae antallet løber til Otte op
Naar dertil lægges de Piger to
Som lige i Roe
Og lang henne sove hist under Muld
Saa var vi aldeles halvsneesen fuld
Og dette forsan da sige jeg skal
Er et vældig Tal.

P. Nielsen.

Som jeg skrev i min beretning om det brandtske Rødegård, det har været et højt kultiveret hjem. Det eneste, der undrer mig, er blot, at der ikke er overleveret noget skriftligt derfra.

Peters digt er faktisk det eneste, der findes af den slags. Vi har masser af portrætter, piger med krinoliner osv. Men der er ikke meget, der kan gøre et hjem så levende, som sådan et morsomt lille digt.

Som nævnt kan jeg ikke bringe et billede af ham, men hans digt giver faktisk et udmærket indtryk af ham.

5 i. Anna Margrethe Nielsen, 5/11 1833 - febr. 1908.

Hun var ganske ung, da hun kom hjemmefra, først var hun i Gelsted præstegård, så mejerske og derpå husbestyrerinde. Nu lærte hun sin tilkommende mand at kende, forpagter Christjansen på Brænderupgård ved Kværndrup. De blev gift 31/10 1866. Han købte Stjernegård og forpagtede yderligere Eskelund, så det var store forhold, hun gik ind til. Det var virkelig noget med "høje sale". Manden

var politiker (højre), og han var folketingsmand for Fåborgkredsen i flere perioder. Min mor (Line) forguds sin tante, bag på hendes portræt har hun skrevet "Min bedste Tante", og når der havde været valg, blev avisen set grundigt efter, om forpagteren atter var valgt, og det glædede hende meget, når han var det. Han sad i den berømte samling, 1909 - 1913, hvor Klaus Berntsens grundlovsudkast blev vedtaget, men ved det følgende valg, hvor alle de andre partier rottede sig sammen mod højre, kunde han ikke holde stillingen.

Ved mors død i 1912 kom der kondolancebrev fra ham, det var skrevet på folketingets papir - med sørgerand, - jeg var meget imponeret. Det var uhyre gæstfri folk, de var meget ansete, både inden for og uden for familien.

Anna Margrethe og Rasmus Christjansen.

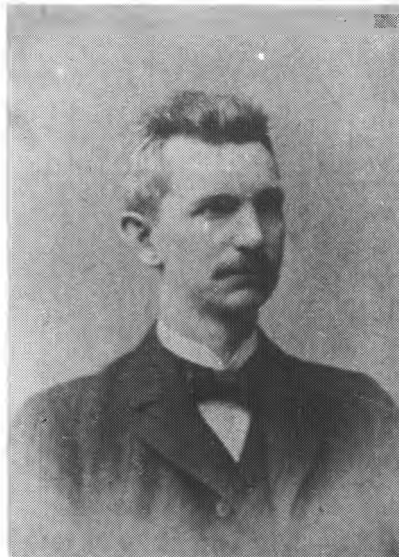

Mariane Augusta Hans Jørgen Niels Christian.
 Frederikke
Familien på Brænderupgård. - ca. 1884.

Anna Margrethe og forp. Christian-
sen.

Der var 5 børn i ægteskabet.

Stenografen. -

6 a. Mariane Camilla Marie Christiansen
1867 - 1890.

Der var stor sorg, da den smukke unge pige døde, - af brystsyge - nu kalder vi det TB.

6 b. Niels Christian Peter Christiansen
1869 - 1912.

Skulde have været præst og var vist teolog, men sprang så fra og blev rigsdagsstenograf. Hans enke, Louise Chr. levede i mange år efter ham.

Til familiens store sorg blev han efter ønske brændt, og det skulde ske uden "sang og klang", og det var noget helt usædvanligt på den tid. Ingen børn.

6 c. Frederikke Andrea Christjansen, 1871 -
1931.

Det begyndte så godt, hun blev gift med Niels Østerby til Gågerup, som han overtog efter sin fader. - Men det gik ikke så godt, de måtte sælge den, og så gik det ned ad bakke. De havnede på Brænderupgård med alle børnene. Så gav Frederikke sig til at læse til jordemoder. Hun nedsatte sig i Køge, og manden var maskinhandler. Men han blev syg, og hun måtte klare det hele. Hun døde, da hun var 60 år, og to dage efter døde manden. De havde 12 børn.

Frederikke.

6 d. Hans Jørgen Christjansen 24/6 1873 - 1940.

Hans Jørgen.

Blev landmand og arvede Stjernegård, som han satte over styr.

Gift med købmand Petersens datter i Gislev. - Har siden haft mange forskellige gøremål. Endte som slikpindefabrikant i Odense. - Der var fattige kår.

3 børn.

6 e. Augusta Rasmine Christjansen 1875

- 1949.

Gm. dyrlæge Jens Rasmussen, Tåsinge. Hende har jeg truffet, og hun var nok værd at lære at kende. Hendes hjem var en ren guldgrube for en slægtsforsker, hun havde billeder af snart sagt hele Rødegårdsafdelingen, og hun var villig til at låne mig dem. Hun lå inde med Peter Nielsens digt, men mærkelig nok kunde hun ikke læse gotisk, så hun var glad ved at få det "oversat". - Hun havde fine arvestykker fra sit rige hjem, og efter kordegn Schallemose havde hun arvet nogle svære sølvskeer. - Hun var en ypperlig fortæller, og hendes hukommelse var i fineste orden, når det drejede sig om noget, hun var stolt af at kunne fortælle. Men drejede jeg samtalen ind på Frederikke eller slikpindefabrikanten, så gik der ligesom en tåge for hukommelsen, og hvis man kom ind på snak om Helvedshus o. lign. kunde det udarte til rent hukommelsestab.

Alt, hvad der tangerede det pikante eller drama - var glemt. Da jeg engang klagede mig til en halvfætter over hendes lunefulde hukommelse, sagde han: "Ork jo, hun husker hver stump. Men hun ved også, at så snart du er ude af huset, sætter du dig i den første, den bedste vejgrøft og skriver det hele ned. - Og det skal hun ikke have noget af!

5 døtre, de 4 ugifte. (Moderen kunde ikke huske deres alder).

Dyrlægen og Augusta.

Augusta.

4 c. Jørgen Hansen, 2/5 1783 - 28/8 1806.

Vi er nu tilbage i Møllelykke igen. Jørgen er ikke nævnt i folketæll. for 1787 og 1801. Lægdsrullen meddeler: 67 $\frac{1}{4}$ tom. høj, soldat 1805. K. 6.R. - Gik ud. Han døde som soldat i Holsten, 23 år gammel. Amtet melder ham død 28/8 1806, cfr. vedtegn. af sept. 1807.

Det er, hvad der vides om Jørgen Hansen.

Et kig ind ad porten i Møllelykke.

4 d. Anne Marie Hansdatter, 10/7 1787 - 13/2 1861.

Den 3. august 1823 bliver Anne som 36 årig gift med den 9 år yngre tjenestekarl Per Kristensen fra Odense.¹⁾

Han stammede fra Truelse i Ubberud Sogn og var af gårdmandsslægt.²⁾

Han bliver i familien kaldt Per Truelse (6/1 1795 - 29/12 1872.)

Han havde været soldat i København, rytter, og det må have været i slutningen af Napoleonskrigene. Når han mange år efter som oldefar sad med "plejebarnets" tre små drenge om sig, fortalte han dem om soldatertiden, og de måtte op på hans knæ, og så red de i fuld fart op ad Farimagsgade og ind over strøggaden. -

Han var 65 $\frac{1}{4}$ tom. høj, en kraftig mand med et mandigt væsen. - At han var modig, kan følgende vise. -

Engang, da han kom ridende fra Odense

Gården i Truelse. -

1) Forlovere var kromand Poul Kristensen, Odense, og Anders Kristensen, Trouelse; begge var brødre til Per. (Sophus mener, at det har været brudens broder Mads i Odense, der havde formidlet forbindelsen).

2) Farfaderen hed Rasmus Nielsen gm. Maren Madsdatter, boende i Trouelse. Deres søn Christen Rasmussen arvede gården og fik 8 børn, af hvilke 2 kommer til at spille en rolle her i bogen. - Per, der bliver mand i Møllelykke og Anders, der overtager sin fødegård og bliver fader til den Christen, vi snart skal høre om, og til den Hans, der bliver fader til den interessante datter, Maren Kirstine, som bliver gift med Mads Brandt, Højbjerglund. (s. 167)

mod Møllelykke, blev han i en af de store Langesøskove overfaldet af tre stimænd, der ikke var klar over, at det var en dragon, de havde givet sig i kast med. Per rejste sig op i sadlen, greb i den tynde ende af ridepiskan, og med blykuglen i den tykke ende slog han den røver ned, som havde grebet hesten i tøjlen. Så gav han hesten af sporerne, så den stejlede og sprængte frem, og det lykkedes ham at komme bort, uden at de andre to kunde hindre ham deri.

Han var sangglad, og måske er det fra ham, at slægten har arvet en udpræget sans for sang og musik. En af hans største glæder var at tage den unge Ane Katrine, (plejebarnet) med til Odende, når der gik et godt stykke på teatret. Det var en stor oplevelse for dem begge; - men det var ikke meget almindeligt for en bondemand at gå i teater på de tider.

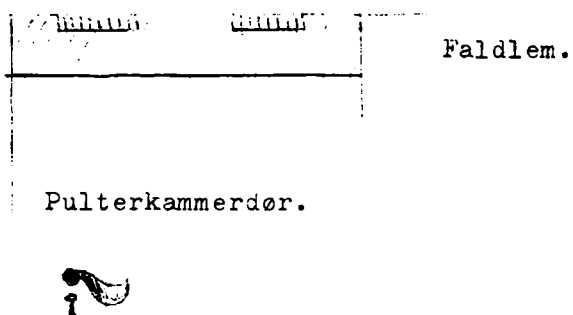
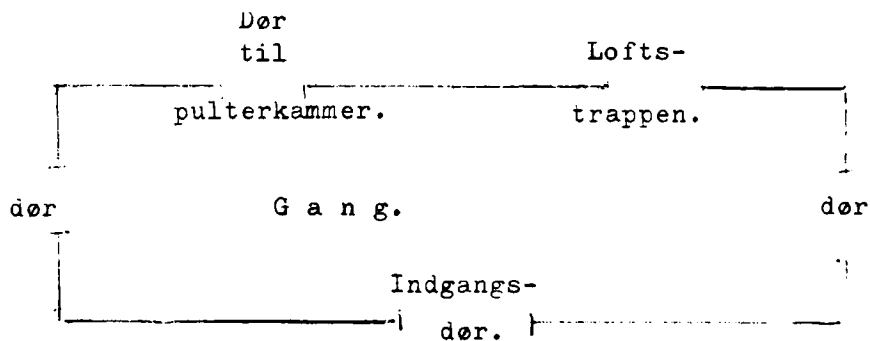
Per Truelse. -

I 1841 byggede Per stuehuset om. Den gamle bjælke af 1774 blev kasseret, men håndværkerne har alligevel fået vendt indskriften udad, da de har brugt den i bindingsværket i den ny bygning.

I dens sted anbringer Per en støb jernplade over døren med flg. indskrift: "Opført Af Gaardmand P. Christensen Mølleløkke 1841. - Denne jernplade har jeg selv været med til at finde oppe på Møllelykkes loft.¹⁾

1) I 1870erne satte Per Truelses "svigerson" Hans Jørgensen ny forside i stuehuset, hvorved jernpladen kom væk, og samtidig byggede han et fag til og fik indrettet spisekammer og mælkestue. I 1852 var der 13 fag bindingsværk i stuehuset. Nu er der altså 14 fag.

Når man kom ind ad indgangsdøren i Møllelykke, var der på den modsatte side af gangen to døre - side om side.

Over pulterkammeret var der lavet et hemmeligt rum, der for en fremmed var ganske umuligt at finde.

Det var indrettet således, at en lille faldlem dækkede det hemmelige rum, og når den med lås forsynede dør var lukket, var lemmen fuldstændig skjult, og lukkedes døren op, var det umuligt for en fremmed at se, at det var en lem, der var for-

oven. Her opbevarede alle værdipapirer, og det var let at få fat i dem fx. i tilfælde af ildebrand. - Og det har været et godt gemme, for sjældent har man set en gårds skøder, gældsbeviser og andre vigtige papirer så samvittighedsfuldt opbevaret, som Møllelykkepapirerne er blevet det.

Per Truelses Møllelykke.

Inden jeg går over til de begivenheder, der nu fandt sted i Møllelykke, kan jeg ikke bare mig for at fortælle, hvordan jeg selv ved et lykkeligt tilfælde fandt frem til dem.

I 1918 var jeg gæst i Vang præstegård og benyttede da lejligheden til at få nogle oplysninger om min slægt af morbroder Carl Dinsen. Bl. a. gav han mig en oversigt over slægten Brandt, som jeg skrev ned og gemte.

Om beboerne i Møllelykke eller Brandstedet, som han kaldte det, fortalte han, - Den ældste datter blev boende i Brandstedet og giftede sig med Per

Kristensen Truelse.

De fik en datter, som gik hen og blev frugtsommelig, og der blev lavet et helt drama ud af det. Tjenestekarlen, der var den skyldige, blev sat på porten, og så blev der "indkaldt" en slægtning, som skulde gifte sig med hende. Det blev forpurret af præsten, som foreholdt dem, at det var synd, de var ved at begå. Pigen burde giftes med barnets fader. Man måtte ikke "gå mellem barken og veddet." Det endte så med, at datteren fik sit barn, som kom til at eje Brandstedet. Datteren blev gift. De folk i Brandstedet kom på besøg i Rødegård. - Det var, hvad den gamle præst fortalte mig.

25 år derefter, fik jeg interesse for familiehistorie, og i den anledning kontaktede jeg præsten i Veflinge. Han kendte ikke navnet Brandstedet, men nok Møllelykke, der ejedes af en mand i Odense og var forpagtet ud. Slægten Brandt var ham komplet ubekendt. -

Der var altså ikke andet for, end at jeg selv måtte til Fyen og anstille efterforskninger.

Det var i juni 1949; jeg var ude på min årlige censortur og kom til Vridsted præliminærkursus ved Skive. Da eksamen var overstået skulde vi spise hos læreren, Sophus Rasmussen, og jeg fortalte ham, at jeg var interesseret i slægtshistorie, og at hovedparten af min slægt stammede fra Fyn.

Læreren sagde, at både han og hans kone var fra Fyn.

"Det var da morsomt, lad os se nærmere på det, det kunde jo være, at vi er i familie".

Læreren fik lige tid til at fortælle, at han var fra Bogensekanten, da vi blev kaldt til bords, og fruene begyndte at byde stegte kyllinger rundt.

"Hvis De er fra Bogense, så har det ingen interesse. Men fruene da?"

"Ja, hun er fra Veflinge", svarede manden.

"Fra Vævlinge, det var da pudsigt, for der har jeg familie."

"Hvor da?", spurgte manden, mens et vantro smil spillede på hans læber.

"Fra noget, der hedder Brandstedet eller Møllelykke."

Manden smilede ikke mer, og det begyndte at trække så underligt i hans ansigt. Jeg skævede ned til fruene og konstaterede, at fadet med kyllingerne

dannede en helt faretruende vinkel.

Men jeg fortsatte ufortrødent: "Min familie der hedder Brandt, men de er blevet væk for mig, jeg ved ikke, hvor jeg skal finde dem".

"Så ved jeg ikke bedre, end at De passende kan begynde med min kone, for hun er en Brandt og er født og opvokset i Møllelykke".

"Nu har jeg nok af det, vil det sige, at fru nedstammer fra Per Truelse".

"Det gør hun rigtignok, og hvis De går ind i den anden stue, kan De se hans billede på væggen".

Det blev sent, inden jeg den dag kom fra Vridsted skole, og der begyndte et samarbejde, som har været ved op gennem årene.

Per Truelse og Anne Marie Hansdatter havde to døtre:

5 a. Ane Katrine Pedersdatter 27/10 1824 - 7/9 1845. (Tæring. TB.)

Blandt fadderne bemærkes Anders Ålemose og Hans Hansen (Midt i Verden), begge konens brødre.

Da Ane Katrine 1839 blev konfirmeret i Veflinge kirke, fik hun vidnesbyrdet: "God kundskab og opførsel". Død 21 år gammel.

5 b. Maren Kirstine Pedersdatter 8/6 1828 - 28/2 1849.

Blandt fadderne: Anders Truelse, Pers broder, og hans kone Maren, der bar barnet; Peter Hansen (Per i Højbjerg). - Lidet anede Maren Nielsdatter på hin dag, at den lille pige, hun bar til dåben, skulde volde sin gudmoder så megen sorg, som hun 19 år senere skulde komme til.

Død 21 år gammel.

Det var kirkebøgerne. Her følger folketællingerne.

1845 finder vi i gården: Peder Christensen og Anne Marie, Ane Katrine (21), og Maren Kirstine (17), samt den skæbnesvangre tjenestekarl Rasmus Christensen, der er 19 år gammel.

I tæll. 1850 er begge døtre borte, og i stedet er der Ane Katrine Pedersdatter 3 år, plejedatter, desuden en tjenestekarl og Karen Dorte fra Fjellerup Rødegård.

-o-o-o-o-o-

Nu vil jeg fortælle om begivenhederne, som jeg mener, de er gået til.

I sommeren 1846 var Maren Kirstine 18 år, og karlen Rasmus var 20. Han havde kastet sine øjne på den unge gårdmandsdatter, der jo nu efter søsterens død var eneste arving til Møllelykke. Der er efter mit skøn ikke skygge af tvivl om, at Rasmus har ment at sidde med trumf es i hånden, hvis han kunde stille forældrene i Møllelykke overfor en fuldbyrdet kendsgerning. Det er muligt, at det har været andre, der har givet ham det gode råd, men resultatet blev, at det i høstens tid lykkedes for ham. - Men det viste sig, at han havde gjort regning uden vært. Per Truelse lod sig ikke forvirre, og til november kom Rasmus på porten. Han tog tjeneste på Ruggård og er dermed ude af sagaen.

Men Maren Kirstine skulde jo gerne giftes, og Per rådførte sig med sin slægt med det resultat, at hans brodersøn fra Truelse Christen Andersen (søn af Anders og Maren) "bliver indkaldt" til at gifte Maren Kirstine og så siden overtage gården. Den 23 årige Christen kom til Møllelykke og tjente som karl.

Men præsten forpurrede det. Han hævdede, at man ikke måtte "gå mellem barken og veddet". Maren K. skulde have Rasmus, det andet var synd. Der, hvor Per Truelse var fra, var man ikke vant til at spørge de unge,¹⁾ hvem

1) Traditionen beretter om et bryllup i Truelse, hvor de unge var blevet tvunget til at tage hinanden. Da natten kom, satte bruden sig på sengen iført al sin stads, og brudgommen satte sig overfor hende på en kiste, og så sad de og så på hinanden, til morgenen brød frem. - Det var deres brude-nat. - Det kan dog lige tilføjes, at de senere kom på andre tanker, idet de efterlod sig ikke så få børn.

de kunde ønske at blive gift med. Det ordnede forældrene.

Men præsten lod sig ikke slå af marken, ved vielsen fandt han en fejl i en af attesterne, og trods kongebrev nægtede han at foretage vielsen. Den unge mand, Christen, tog sig alt dette her meget nær, og det har vel heller ikke manglet på drillerier fra omgivelserne, så den 16. marts 1847 hængte han sig i Møllelykke, 23½ år gammel.

Nu foretog Per Truelse sig ikke mere, men en understregning i den gamle Elleskovbibel foretaget med klammer ved hans kraftige hånd af Mathæus 10.kapitel vers 34,35 og 36 vidner om det oprør, der har raset i den stoute mands sind.

-o-o-o-

Der bliver kastet et ejendommeligt strejflys ind over disse begivenheder, idet ejeren af Ruggård, nabo til Møllelykke, har ført dagbog på denne tid. I Jørgen Friis' bog: Slægten Simonsen fra Rugård er der "Uddrag af Dagbog ført paa Rugaard 1834 - 1859 af Bendt Simonsen og Amalie Simonsen".

- 23/4 1843. Søndag. Confirmation i Veflinge kirke.Mange gæster nævnesPeder Christians Datter fra Møllelykkestedet, som og stod til Confirmation spiste med.....
- 7/9 1845. Peder Christensens ældste Datter døde i dag Eftermiddag.
- 14,'9 " Simonia og Jomfru Boiesen, var ned hos vores Nabo i Møllerløkkestedet og pønte deres Datter med Blomster da hun var lagt i Kiste.
- 15/9 " Var jeg og min ældste Søn med at følge vores Naboes Datter til sit Huilested, de var en meget peen Begravelse - og mange Folk fra Odense med.
- 16/9 " 4 af Børnene var nede at spise til Middag i Mølleløkkestedet - da det var anden Dags Begravelse og di morede dem godt.

- 23/2 1847. Spasere Caroline til Præsten da det var smugt Frostveier - Peder Christensen fik Sorg da hans Datter er bleven Frugtsommelig ved deres Tjenestekarl og han blev jaget bort det var hans eneste Datter.
- 2/3 "Peder Christensen var her og bad os til Bryllup.
- 8/3 " Rejste Jeg, Jom. Bergmand, Simonia og Møller til Truelsrod i Upperroe sogn, da vores Naboe Datter, skulde have været viet til Deres Søn, men Præsten vilde ikke Formedelst at Atæsten ikke var saa god, di hafde løst Kongebrev, men Pigen var rigtignok Frugtsommelig med en anden -
- Hans Forældre hafde Sølvbrølup den Dag der i Gaarden, der var en Deel Fremmede fra Odense og Omegn. - Vi spiste til Midag - og di dansede om Aftenen - vi kom hjem om Aftenen Kl. 11 $\frac{1}{2}$.
- 23/3 " jeg var ude at se mig om i Marken - i Dag var Caroline hos Præsten, di begravede en stakkel,¹⁾ som hængte sig hos Peder Christensen som skulde have været gift med hans Datter.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

1) Dette ord, der udtales sta^lkael, med stærkt tryk på kael, har åbenbart været almindeligt der på egnen. Den eneste gang, jeg har været sammen med morbroder Peder, studsede jeg over hans snak om, at den og den var en sta^lkael, det blev efterhånden ganske mange, der var det. (Se "Rødegårdsdinsener s. 105)

21. maj 1847 kom der en lille pige til verden i Mølleløkke. Indførelsen af hendes fødselsdag viser den forvirring, der har været i gården i de dage. Begge eksemplarer af kirkebogen angiver 21. maj, men selv fejrede hun altid sin fødselsdag den 17. maj.

Da billedhuggeren skulde hugge datoen ind på hendes gravsten, tog han fejl og lavede en slags kompromis ved at sætte F. 18.5.1847 på hendes gravsten.

27. juni 1847 blev den lille døbt med den afdøde mosters navn. Gudmoder var moderens kusine, Ane Katrine fre Alemose, og som faddere tropper familien op, sognefoged Peder Hansen, Andebølle (Per i Højbjerg), Anders Hansen, Alemose; og tømrer Rasmus Nielsen, Rødegård.

Der skulde ikke stikkes noget under stolen.

Men Per Truelse havde ikke opgivet at skaffe datteren en mand, og allerede året efter lykkedes det.

18. marts 1848 (jeg citerer Simonsen) havde Peder Christensens Datter Bryllup hun fik en Enkemand - Møller fra Sadserød. -

Det var en agtet mand, hun blev gift med, gårdejer og sognefoged Morten Møller, og som jeg har nævnt før, bliver hun madmoder i mormoderens fødegård. - Kort efter dette bryllup udsteder Per T. en panteobligation,¹⁾

1) Panteobligation udstedt 17. juni 1848, annull. 20/1 1857.

Per Truelse er skyldig til Ungkarl Hans Andersen i Sasserød 1300 Rdlr. Sedler, 3½ p.C. p. a. - Til pant Møllelk. med HK. 4.2.0.2½. Lånet står som 1. prioritet. Underkastet hurtig retsforfølgning. Tinglyst 27/6 1848 med den bemærkning, at den pantsatte gård hæfter 1/6 Deel Bankhæftelse 43rd 26 sk.

31/8 1856 kvitterer Hans Andersen for hovedstol og renter.

på 1300 rdl. Da han byggede nyt stuehus, klarede han det uden at låne, men nu får han pludselig brug for en betydelig sum. Der er ingen tvivl om, at det er medgiften, det drejer sig om.

Og så blev det hele kun til stakket glæde. Allerede året efter, 28/2 1849 døde Maren Kirstine i barselsseng efter en alt for tidlig fødsel af tvillinger, der begge var dødfødte. -

Så var tragedien til ende, men ikke sorgen og fortrydelsen. - Alt, hvad der var tilbage af efterkommere, var nu Maren Kirstines lille pige, der kom til at vokse op i Møllelykke og som findes her ved tæll. 1850 som "plejebarnet". - Når jeg kalder hende således, så er det for, let at kunne skelne hende fra den vrimmel af Ane Katriner, der ligesom Maren Kirstiner er fuldt af i familien.

Bedsteforældrene gjorde alt, hvad de kunde, for at der blev sørget godt for den lille pige. ¹⁾

1) Obligation 30/12 1952.

Underskrevne P. Chr. af tilstaar at være skyldig til Skoubye Hrds. Overformynderie den Summa 839rd 91 sk., som tilhører min Datterdatter Ane Katrine Pedersen af Sadserød, som tilfaldet hende efter hendes Moder Maren K. Pedersdt., Sognefoged Morten Møllers Hustrue, og som jeg ved Skiftets Slutning 16/10 1849 har overtaget mig at tilsvare. - Thi forpligter jeg mig at udbetale denne Capital til Overformynderiet. - Til Sikkerhed: Møllelykke, saaledes som same findes anført og beskrevet i den vedhæftede Taxationsforretning; og er vurderet til 7.000 Rdlr; dvs. forud for dette Pant staar de forudnævnte 1300 Rdl. 2/2 1866 tilføjes: Da Myndlingen Ane K. P., der nu er mindreårig, under D.D. har meddelt Overform. Afkald for hendes efter Moderen tillagte Arv bliver nærværende Obl. udlagt Ane Katr. til Ejendom.

-- Da undertegn. Hans Jørgensen, der er gift med Ane Katr. er fyldestgjort for nærværende Obl. pålydende 839rd 91 sk. saa bliver Obl. quitteret til udslettelse i Pantebogen. 7/3 1871. - Annuleret 14/3 Carstensen (Magdalus)!

Inden i dette dokument er hæftet en Taxationsforretning af 14/12 1852.

Gården har HK. 4.2.0.2 $\frac{1}{2}$. Består af:

A. Bygninger, Stuehus 13 fag binding. Muur, Straaetag. Østre, Søndre og Vestre Længe

B. Jorder, 4 Lykker nord og vest for gården): 45 tdr. land, deraf 10 td. l.

Skov, samt Mose og Eng, og 2 Lykker sønden gården 9 td. land Agerland. ~~~~~

Hun vokser op til at blive en smuk pige, og da hun er 18 år, gentager akkurat den samme historie sig. Men nu er Per Truelse blevet klogere, der skal ikke laves flere dramaer, og 8/4 1865 bliver hun gift med karlen i gården, Hans Jørgensen (20 år) fra Emtekjær. Han var gardmandssøn, og efter faderens død havde han opholdt sig hos slægtninge i Væde. -

Jorderne alle af god bonitet og i god drift. Der holdes 3 heste, 8 køer, 2 grise og ungvæg. Ejeren har besiddet gården i 30 år. Taxeres til 7 tus Rd. Sølv. - Ane Katrines værge erklærer, at han intet har imod, at hendes mødrene arv 839 rd. 91 sk bliver stående imod prioritet efter 1300 rd. Bøense 30.10.1852. Mads Andersen (Værgen). Hermed ender Taxationsforr. 1852. Dåbsattest 1861. (Stempel 10 sk.) 21. maj 1847 fødte moderen Maren Kirstine Pedersdatter af Mølleløkke en uægte datter, som 27. Juni s. år blev døbt i Weflinge kirke og kaldet Ane Katrine Pedersen. Som barnefader blev udlagt tjenerestekarl Rasmus Christensen af Ruggård. 3/5 1861 Boesen.

Erklæring 1860. 9/12 1861. Stemp. 42 sk.

Da vi underskrevne Ægtefolk Peder Chr. Eier af gården Møll. i Vøflinge Sogn og Ane Marie H. ikke have andre Livsarvinger end Barnet Ane Katrine Pedersen, en datter af vor afdøde Datter Maren Kirstine Pedersen, så er bemeldte Ane K. P. eneste Arving af alt, hvad vi ved vor Død måtte efterlade os, hvilket vi erklærer for vor uforanderlige Bestemmelse. Den længstlevende af os skal, når den forbliver ugift, være berettiget til at sidde i uskiftet Bo, så længe den lever.

13. sept. 1860 i Møllel. P Chr. - Ane Marie Hanster. m.f.p.

At Ægtefolkene have i vor Overværelse og ved fornuftens fulde Brug underskrevet denne Erklæring - Konen med paaholden Pen - efter at den var tydelig oplæst og af dem vedtaget, bevidnes.

Hans Jespersen, Vædeledhus. Fr. Jespersen, prokurator.

(Forevist ved Anmeldelsen af Ane Marie Hansters Dødsfald 13/2 1861).

Pante Obligation 18/6 1860. Per Truelse har lånt 300 Rd. af gmd. Anders Nielsen O l e m o s, til 4%. Hurtig retsforf. (Sikkerhed): Pant i Møll. efter Ane Katrines 839Rd 91 sk. Tinglæst 11/10 64. Indfriet og betalt 4/1 1866. Anders Nielsen.

Det sidste dokument af Møllelykkepapirerne er en koncept til en aftægtskontrakt, som Hans Jørgensen sender til fuldmægtig Magdalu Carstensen i Bogen-se. Det er Per Truelse, der skal på Aftægt, men konditionerne er nogenlunde de samme, som i H.C.S.'s kontrakt.

Udateret - Sandsynligvis har den aldrig været gældende.

6 a. Ane Katrine Pédersen, 21/5 1847 - 19/12 1921. Blev 8/4 1865 gift med Hans Jørgensen (7/3 1845 - 22/5 1932.)

Begge var purunge, da de fik gården. Folk er altid så kloge, og på egnen sagde man om den unge mand: "Den dreng bliver ikke længe på Møllelykke", men Hans Jørgensen sagde til sig selv: "Jeg skal vise dem, at drengen skal blive der!" - Og de sled - begge to. Deres fornøjelser blev en søndagstur langs markernes skel for at se på avlen - og så lægge planer for fremtiden.

De to levede meget lykkeligt sammen og der kom stor velstand til gården.

Hans Jørgensen var en fremskridtsmand på mange områder. Han var den bærende kraft, da man i sin tid oprettede Andebølle mejeri, og han var dets formand i en menneskealder. Han var medlem af Veflinge sogneråd og var en meget agtet mand. Han skrev godt, talte godt og regnede godt. Ofte læste han højt for familien, og han var en fortrinlig oplæser. Højremand, men ikke snæversynet. Vennesæle og gæstfri var de begge. - Grev Ulrik Scheel, der vel følte sig lidt ensom på Ruggård, besøgte af og til Møllelykke, og det havde børnebørnes store interesse at høre ham og Hans J. tale sammen og drikke et godt glas hjemmebrygget øl eller most. Så hævede greven glasset og sagde: "Skål Hans Jørgensen", og denne svarede "Tak, Hr Greve."

Ane Katrine var middel af størrelse, og var i den tid, Sophus kendte hende en smuk gammel kone med et livligt og venligt væsen. Hun var en ualmindelig god husmoder, der holdt sit hus i proper stand og lavede dejlig mad. Hun satte hver aften to stk. smørrebrød og en snaps ind i et vægskab, og når så Per Truelse vågnede om natten, og ikke syntes, han kunde falde i søvn igen, så spiste han smørrebrødet og drak snapsen, og så kunde han svært godt sove igen.

Hun var overmåde god mod børnebørnene, og hun var meget godgørende mod fattige folk. - Men hvad hun gjorde af den slags, talte hun aldrig om.

Medens manden sad i Veflinge sogneråd, skete det, at en stor børneflokk blev forældreløs og skulde "sættes ud". Da viste hun og manden det rette sindelag, idet de tog en af drengene, Charles, hjem til sig, og han voksede op på Møl-

Hans Jørgensen og Ane Katrine.

lelykke hos disse to aldrende mennesker og fik et rigtigt hjem der. "Ja, Charles, det er vor dreng", sagde Ane Katrine. Han blev dem også til megen glæde, idet han blev til et dygtigt og ordentligt menneske. De var begge gode mod andre, men hendes hjerte var størst.

På loftet havde hun en stor egetræskiste med umådelig mange gamle herlige ting, som nu er fordelt rundt i slægten. Den smukke garnkurv, som hendes mor havde fået i fæstengave blev overmalet, så det skønne motiv med fugle og blomster og hendes navnetræk i spejlmonogram dækkedes af en rødbrun farve

Hun og manden kom en del i Rødegård, og der skal hun en gang have sagt til moster Petra : " Det var da et farligt væsen, der blev lavet, da jeg kom til verden." 1)

1) På den sten, som hun og hendes mand lod sætte over bedsteforældrenes grave, stod der : "De hvile nu i himlens fred og mindes her i kjærlighed.

Mellem de to ægtefæller var der et meget harmonisk forhold, de gjorde alt for hinanden. - Engang, under et besøg hos sønnen Rasmus Laurits på Padesø Skovgård, gjorde han ikke, hvad hun bad ham om. Der kom en bil til gården, og da Hans J. aldrig havde prøvet sådan et køretøj (i 1920), tilbød ejeren at køre ham en tur. Den gamle havde svært lyst, og han tog med, skønt Ane Katrine trak ham i frakkeærmet og sagde: "Du må ikke far". - "Der var han vist ulydig for første gang", mente chaufføren. - Hun var bange for at miste ham, men hun fik ham dog hjem igen i god behold.

De kørte en god tur over Ebberup banker til Aarup, og når de nærmede sig en stor bakke, tog han piben ud af munden og sagde, idet han kiggede ud på den lille Fords forparti: "Tror du, hun kan tage den?". Men det gik flot, og han var helt stolt over den tur, men den gamle bedstemor var mange gange ude på den høje trappe for at se, om de dog ikke snart kom med ham.

Når der skulde skaffes penge i de vanskelige landbrugsår, kørte Hans J. træ og træstubbe til Odense, hvor han kun fik en meget ringe betaling for dem. Der var jo masser af skov på Møllelykkes jord, som skulde ryddes. Møll. folkene holdt altid ind i den gamle købmandsgård, som kaldes Stærmosernes gård og ligger i Vestergæ lige ud for Kongensgæ.

Der var en vis stolthed og standsfølelse hos Møllelykkefolkene lige til det sidste; men der blev aldrig set ned på nogen, og hver den, der vilde noget, stod højt i deres agtelse.

Ane Katrine dør 10 år før sin mand. Jeg har altid næret en særlig sympati for hende; lige fra hun blev fundet i tæll. 1850 som "plejebarnet", og hendes herkomst blev lagt for dagen - til hendes opvækst og senere liv.

Det er kun godt og rigtigt, det man hører om hende, og skulde jeg se mig om i hele slægtsgalleriet, så er hun en af dem, jeg allerhelst har kunnet ønske at kende. Blandt den yngre gren af Møllelykkeslægten er hun så absolut - Slægtens store gamle Dame.

Hans Jørgensen overlevede hende altså i 10 år. Kort før sin død var han så uheldig, at han snublede og faldt så uheldigt, at han brækkede lårbenshal- sen. Det kunde den 87 årige mand ikke tage.

Dagen efter hans død cyklede hans søn Rasmus Laurits over til præ- sten i Veflinge for at få ordnet begravelsen.

Dernæst fik han bestilt kokkekone og kørte så til Morud handelshus og bestilte varer til begravelsen. Han følte sig noget træt og fik en stol at sidde på.

Da han på hjemvejen nåede ind i Morud skov, mødte han en bekendt. De kom i snak, og bl. a. spurgte Rasmus Laurits til vennens gamle far.

"Ja, han har det godt nu, men hvordan har din fader det?". - "Han er li- ge død", svarede Rasmus Laurits, og næppe var ordene ude af hans mund, før han sank om - død af en blodprop.

Det kom da til at gå så mærkeligt til, at de to sidste ejere af Møllelykke i Brandtperioden, blev samtidig ført fra gården og begravet på Veflinge kirkegård.

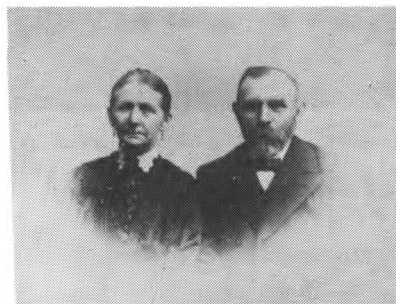
Chatollet fra Møllelykke.

I ægteskabet var 3 sønner og 1 dat- ter.

7 a. Peder Christian Jørgensen 1865 -

Gårdejer i Vierne. Gm. Mette Kirsti-
ne Larßen fra Orte Lundegård.

3 børn

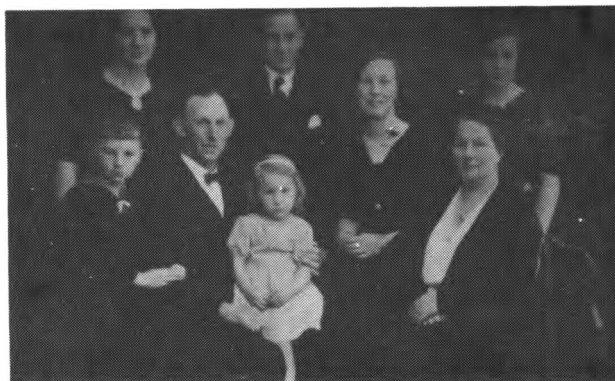

Mette Kirstine og Peder Christian.

P. C. som herskabskusk hos
Simonsens på Ruggård.

8 a. Hans Jørgensen, Lerbækgård
i Hårslev S. + 21/12 1940.
Gm. Jenny Henriksen fra Lerbæk-
gård.

6 børn (deraf er 3 gifte).

Familien på Lerbækgård. - -

Familien i Otterup.

8 b. Laurits Jørgensen

gårdejer i Otterup. Gm.

Mary Bæksted fra Daugstrup.

6 børn.

Ellen og Alfred. -

8 c. Alfred Jørgensen,

ejer af fødegården i Vierne.

Gm. Ellen Jensen fra Skåstrup.

Familien i Vierne.

I hjemmet opbevares en masse ar-
vegods fra Møllelykke, fx. det gl.
Chatol, H.C.S.'s saltkar m.m. -
Har truffet dem, det er meget
gæstfri og hjælpsomme mennesker.

7 b. Rasmus Laurids Jørgensen 18/2 1866 - 23/5 1932.

Var særdeles velbegavet, han var en af skolens dygtigste drenge. Vilde gerne have studeret, men han måtte ikke. Som ung var han på Korinth højskole. Blev en meget dygtig landmand, og han var et udpræget ordensmenneske. Købte Padesø Damgaard og senere Møllelykke og han blev slægtens sidste mand paa gaarden. - Han var et finere og klogere menneske end faderen; og når hans dygtighed ikke blev taget i brug i offentlige hverv, skyldtes det, at han var højremand, hvilket ikke var velset i Veflinge i de tider. - 15/7 1892 gm. Ane Kirstine Larsen fra Orte Lundegård, (1866 - 1929)., søster til broderens kone. Sophus erklærer, at han beundrede sin svigerfader, han var en hædersmand i enhver henseende. 4 børn.

Rasmus Laurids.

Ane Kirstine.

4 generationer samlet i æblehaven bagved Møllelykke 1928.

Anna, Edel, Torkil, Hans Jørgensen, Rasmus Laurids. -

Fam. fra Vridsted skole.

8 a. Anna Jørgensen f. 1/5 1893.

gift 18/10 1917 med Sophus Rasmussen, lærer i Vridsted pr. Skive. Nu pensionist, bopæl Odense, hvor han er i nærheden af arkivet, hvilket han benytter meget. ^{+27/5} 1975
De to mennesker har været af umådelig stor betydning for mig i mit slægtsarbejde. Der har aldrig været så vanskelig en opgave, uden at de er gået i lag med den med liv og lyst, og altid med fine resultater.

De har forstået at sætte mig i forbindelse med de helt rigtige mennesker, og når Sopnus plejer at udstyre mig med en 6te sans med hensyn til at opspore familiemedlemmer, så har det nu som oftest været ham, der har "lagt sporet" ud. Jeg er dem begge megen tak skyldig.

Da vi fik kontakt med hinanden, viste det sig, at deres datter Edel havde været veninde med min søsterdatter Elisabeth Vallentin, og de vilde til at genoptage den tabte forbindelse. Desværre døde Elisabeth i de dage, så hun fik ikke glæde af Edel's brev.

2 børn-

9 b.

Thorkild Bo
Rasmussen,
f. 7/7 1926.
Snedker.
Gm. Irma.

1 datter

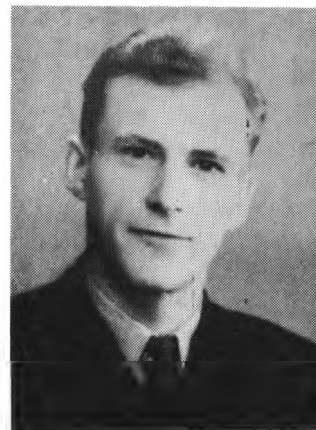
10a. Bente

f. 1958.

9 a. Edel Rasmus-
sen, f. 22/9 18,
Lærerinde i Odense.
Gm. chauffør Kai
Andersen f. 22/7/1908

Edel R.

Torkild.

o

Sophus

Hans R.L. Hans, Laurits
i
Urup

Marie	Anna	Ane	Vilhel-	Pouline
gm.	gm.	Kirstine	mine.	gm.
Hans	Sophus		gm.	Laurids.
			Hans	

8 b. Marie Cathrine Jørgensen f. 17/9 1895. Gm. Hans Jørgen Hansen fra Padesø Damgård. Viceinspektør ved Frankrigsgade skole Kbhvn.

Ingen børn.

8 c. Hans Jørgensen, f. 1/12 1896, boelsmand i Urup ved Langesø.
gm. Vilhelmine Larsen, f. i Urup.

6 børn.

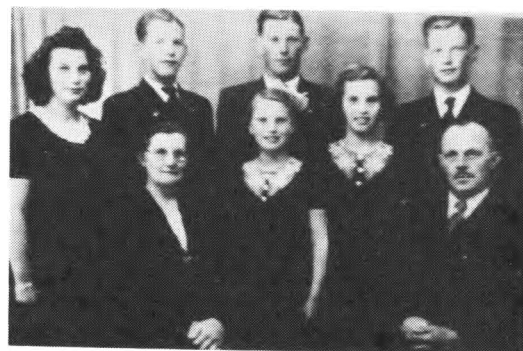

Vilhelmine og Hans Jørg.

- 9 a. Emanuel Jørgensen.
- 9 b. Marie gm. Karl Duus,
Maderup.
- 9 c. Johannes J. præst i
Rubjerg.
- 9 d. Rasmus J.
- 9 e. Anna Kirstine J.
- 9 f. Ruth Jørgensen.

Præsten i
Rubjerg.

Familien i Urup.

8 d. Laurits Jørgensen 11/11 1897 - 1944.

Ejer af Enghavegård i Tørringe v. Brobyværk.

Gm. Pouline Hansen, født i Enghavegård.

1 datter .

Laurits Jørg.

Pouline Hansen.

9 a. Marna Jørgensen.

*gift med postkontrollant
Arne Simonsen, Sæleborg.*

Skovfoged Jørgensen.

7 c. Jørgen Jørgensen, 1868 - 31/3 1946.

Skovfoged i Broby skov under Arreskov.
Gm. Johanne Madsen fra Krarup.

Ved hans begravelse udtalte præsten,¹⁾
"Jørgensen repræsenterede det bedste hos en
svunden tid, og som vor tid har godt af at
stifte bekendtskab med. Med glæde lyttede
man til hans tale om gamle dage, og man må-
te give ham ret i, at det var gode dage i
sammenligning med nu.

Menneskene var anderledes indstillet end
nu, og skovfogeden var en god repræsentant
for den gamle tids mennesker.

Han kendte til glæden ved sit arbejde og
kunde slet ikke forstå dem, der betragtede
arbejdet som en byrde, en plage.

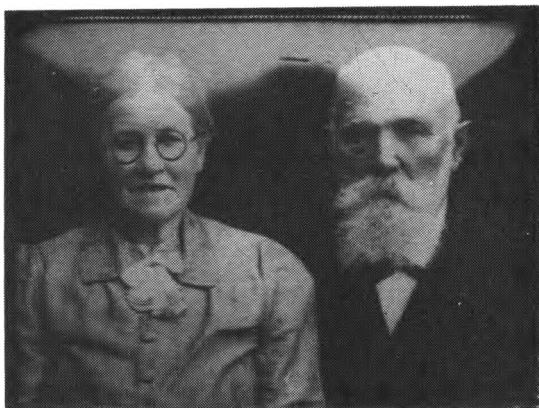
Når et arbejde blev ham betroet, gik han til det med glæde, og i
sin pligttroskab søgte han ikke at komme så let fra det som muligt. Arbej-
det skulde gøres færdigt, være vel udført, når det kom fra ham. Han kunde
ikke forlige sig med den moderne tids mange krav, han mente, at man skulde
huske på, der var noget, der hed pligt.

Konge og fædreland var for ham ikke blot ord, men det
var værdier, som for ham hørte uadskilleligt sammen.

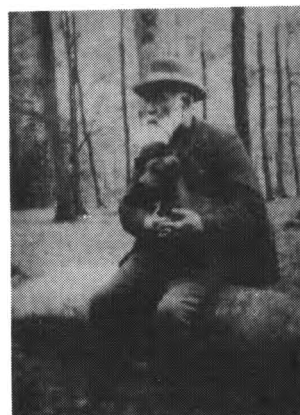
Han forstod også kirkens betydning for vort folk, og så læn-
ge hans ben kunde bære ham, var han at finde her i Herrens Hus."

E. Schaffalitzky de Muckadell på Arreskov skrev sådan til enken:
Deres mand kunde ikke have arbejdet med større glæde og interesse for sko-

1) Jeg medtager præstens tale, for det, han siger passer i al almindelighed
godt på folket fra Møllelykke.

Jørgen og Johanne.

Skovfogeden. -

ven, om denne havde været hans egen".

I de unge år sluttede en søn på Ruggård, Bendt Simonsen, et varmt venskab med Jørgen fra Møllelykke. De to gik ofte på jagt sammen, og de bevarede vistnok forbindelsen gennem årene. Rasmus Laurits var med på disse jagter.

3 børn.

Hans.

8 a. Hans Jørgensen, elektromontør i Odense.
Glamsbjergvej 9.

Gm. Marie.

2 børn.

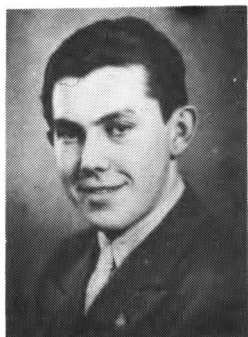
Norma

. 9 a. Norma Jørgensen , gift
ingen børn.

9 b. Hans Erik Jørgensen
kørelærer.

Norma.

Hans Erik

8 b. Marie Katrine Jørgensen

+ 23/1 1964,

gm. Johannes Vendelbo,
vognmand i Skyde-
bjerg. 1 søn.

9 a. Jørgen Vendelbo.

Marie Katr.

8 c. Anna Erika Jørgensen

gm. gårdejer Otto Krag,
Krarup.

9 a. En datter, der er død.

7 d. Maren Kirstine Jørgensen

1870 - 1916.

gm. gårdejer Karl Jensen (1868-1939),

Gunnarsø i Ubberud Sogn. 2 børn:

8 a. Katrine Jensen, gm. Jens Hansen,

Korsebjerg Enggård. + efter en

tvillingfødsel. 1 søn.

Maren Kirstine,
Gunnarsø.

9 a. Karlo Schmidt Hansen, f 1921

gm. Edith.

Gårdejer, Knarreborg.

Edith og Karlo.

8 b. Hans Jørgen Jensen f. 1901.

Ejer af fødegården i Gunnarsø. -

Gm. Marie Nielsen fra Radby,
Ubberud Sogn. f. 1906.

6 børn

Marie og Hans Jørgen Jensen.

Holger

9 a. Holger Jensen f. 1927.

9 b. Maren Kirstine Jensen
f 1928,
husbestyrerinde hos frøhandler
i Fruens Bøge.

maren Kirstine

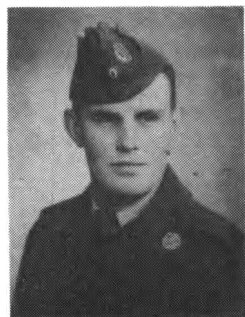
Katrine.

9 c. Katrine Jensen, f 1930,
gm. gårdejer i Asferg.

9 d. Johanne Rasmine Jensen,
f. 1932, gm. gårdejer
i Højbjerg.

Johanne.

Karl Peder

9 e. Karl Peder har bygget et
hus nær ved hjemmet, og
det er meningen, at om nogle
år skal han og forældrene
bytte ejendomme.

9 f. Jørgen Jensen, f. 46,
mekaniker.

Jørgen.

4 e. Mads Hansen, døbt 11/7 1790.

Var på session 1811. 64½ tom. - 1812 udskrives han til dragon. - 1826 er han i tjeneste på Aalykkegård og bliver viet i Sct. Hans kirke i Odense til pigen Kirstine Bolsen af Frue Sogn. Forlovere er værtshusholder Niels Petersen og tømrersvend Niels Petersen.

Året efter er Mads blevet brændevinsbrænder og bor i Nørregade nr. 415.

6/1 1827 får han sit første barn døbt i Sct. Hans.

5 a. Anne Petra Emmerentze Hansen dbt. 6/1 1827.

Fadderne er bemærkelsesværdige: Etatsrådinde Leth; Frøken Guldberg; Amtsforvalter Bekker; købmændene Fuglebjerg og Kårup. Man studser over, at Mads så hurtigt har fundet en så celeger omgangskreds som en etatsrådinde og en amtsforvalter.

5 b. Jens Christian Hansen f. 1832. Man ved ikke noget om denne søn af Mads og Kirstine.

I 1835 nævnes Mads i skiftet efter sin fader. 1840 er de borte og er forgæves eftersøgt i tællingerne i Odense Købstad.

Tante Auguste (s. 68) fortalte mig, at Mads anses for at være mig.

Vi har allerede gjort Emmerentzes bekendtskab, idet

hun optrådte i Helvedshussagen. - Som nævnt s. 57 var hun gift med sin fætter Christian Nielsen, og deres børn er omtalt der.

Det eneste, jeg har af overleveret, stammer fra tante Augusta (s 68) på Tåsinge, og det går ud på, at Petra Emmerentze var en stor skønhed, da hun blev gift, og der var mødt mange mennesker for at se de to smukke mennesker blive gift. - Senere udviklede hun sig til at blive en ren furie, og hun var, efter hvad man kan forstå - en skør sjæl.

Man rådede Christian Nielsen til at skille sig ved sin Xantippe, men han sagde nej og holdt ud, - til døden skilte dem ad. -

Hun var gudmoder til moster Petra, og hun har sikkert indgivet denne sit had til myndighederne, så at moster i ramme alvor kunde hævde, at der forelå et justitsmord i Helvedshusmordsagen.

Tante Augusta fortalte endvidere, at Mads sagdes at være meget rig.

Det rimer i hvert fald ikke med, at hans datter og svigersøn i 1868 betegnes som "meget fattige", og at de ligger på lur efter at komme til at arve den gamle Lars Helvede, som de meget smukt har kaldt deres ældste søn op efter.

Chr. Nielsen havde også sine garn ude efter arven efter kordegn Schaldemose i Svendborg. Han opfattede sig selv som en slags adoptiv søn af ham, to af hans sønner er døbt Peter, uden at der dog heri behøver at ligge et behov efter arven. Men det tyder just ikke på rigdom.

Sønnen Jens Christian vides der intet om. Hverken Augusta eller mbr. Carl anede noget om hans existens, de kendte ikke hans navn.

Mbr. Carl kaldte hende Petra, og det er nok det navn, hun er gået under i familien.

Det er underligt, som det går hendes efterkommere. Der er lagt op til en talrig slægt, og så pludselig er de borte allesammen -

deres sted kender dem ikke mere. -

4 f. Anders Hansen 23/1 1793 - ca. 1855.

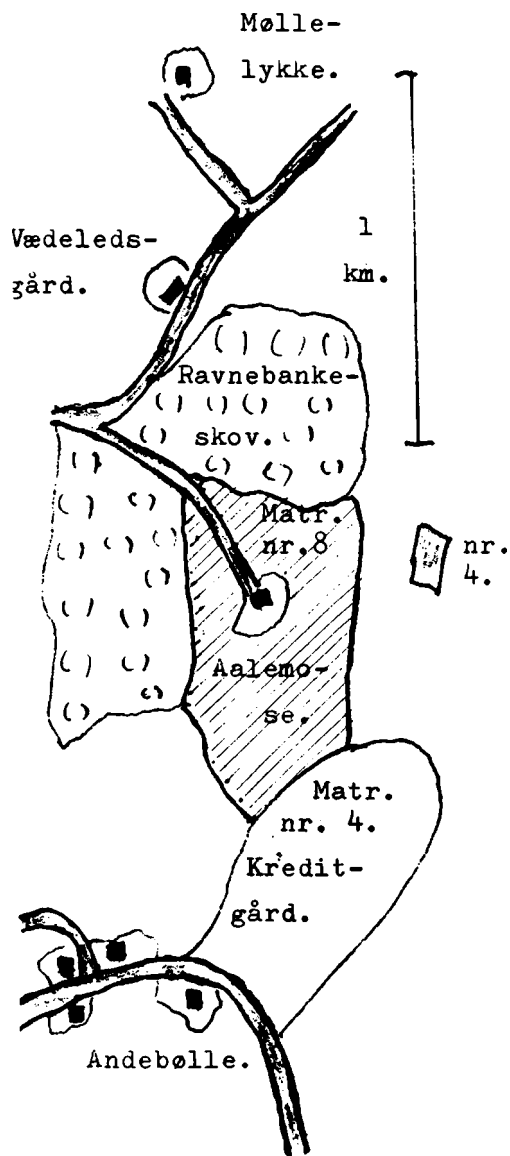
I 1814 er han på session, 66 $\frac{1}{2}$ tom.høj, vedtegn.: Tienlig til Infanteriet. 1819 får han vedtegn.: Brystsyge og endnu under Distriktelægens Behandling.

I 1820 hedder det: Ulægelig Brystsyge, Kystmilits.

Anders Hansens Navn er er knyttet til Ålemosegården, 1 $\frac{1}{2}$ km. syd for Møllelykke, og han bliver ejer af den ved at gifte sig med en af Anders Erichsen og Karen Christensdatters døtre): Bodil Katrine Andersdatter.

Deres efterkommere ejer stadig gården, og de har med stor pietet opbevaret en hel del gamle papirer, hvorved man bliver i stand til at give en oversigt over gårdens historie.

Anders Erichsen fra Amager i Vigerslev Sogn købte Ålemose 1804. - Han var, som nævnt gift med Karen Christensdatter, og blandt Ålemosepapirerne findes Liig talen over hende, og den er så karakteristisk for Rationalismens talekunst, at jeg ikke kan bare mig for at citere den ordret. Den er fra 1806.

Liig Tale over Karen Christensdatter.

" Det, som her i Dag med største Billighed kan meldes om vores salige Afdøde Med Christne og Søster, den fordum i Livet ærlige Dyds og Gud elskende, men nu i Døden salig - hensovede Danne Kone Karen Christensdatter, hvis udødelige Aand allerede for nogen Tid siden er annammet i sin Skabers, og hvis Liig og efterladte jordiske Legeme nu i Dag ved en sømmelig Jordefær er blevet hensadt i Jorden sin sidste Gjemme og Hvilested.

Hendes ærlige Fødsel og Indgang i VerdenVerden ¹⁾.....følgende salige Daab... Da er nu denne salige Danne Kone barnefødt udi Magtenbølle Bye udi Aaret 1755 af ærlige... Ægteforældre... Velagte Christen Andersens.... Bodil...datter... som allerede for rum Tid siden have begivet sig til de ævige Boliger. Da de vare i Live, var de blevne af Gud velsignede med denne deres nu salige Datter, droge de Christelig Omsorg for, at hun i den hellige Daab kunde faae det aandelige Liv, og blive en Arving til G u d s R i g e det evige Liv og Salighed. Derefter have de opfødt og opdraget hende med ald tilbørlig og omhyggelig Varetægt, samt stræbt at forskaffe hende den fornødne og salige Kendskab til Guds hellige og salige Ord, ved en christelig Opdragelse i Herrens sande Frygt og Kundskab, hvorudi hun og tiltog og forfremmedes til Forældrenes største Glæde og Fornøjelse, samt prydede sine unge blomstrende Aar ved ald tilbørlig datterlig Lydighed imod sine Forældre, saavel som med en Christelig og fornøvelig Omgang med alle andre Mennesker.

Og da hun omsider fik Lyst til at adspørge sit Brød blandt Fremmede Folk, begav hun sig at tiene, og da hun havde forsøgt nogle faae Tiennester, kom hun efter i Tiennesten i Fuglevig Mølle, hos den daværende i Livet velagte Dannemand, men nu i Herren salig hensovede Hans Christian Møller, hvor hun forblev i 4 Aar udi denne hendes Tienneste, saavel som de forrige været troe, flittig, villig og lydig til at forrette og bestride, hvad hende blev anordnet, og at hendes Husbonder efterladt sig et godt Navn og Rygte. Og endelig omsider kom til at tiene hos den i Livet værende, men nu i Døden salig i Herren

1) Første og sidste side af Liig Talen er stærkt beskadigede.

hensøvede velagte Dannemand Erich Jørgensen i Padesø udi Haarslef Sogn, hvor hun endelig efter Herrens Raad og Vilje, sit eget Hjertes Drift og Tilskyndelse, samt Slægt og Venners Villie og Samtykke hengav sig i Ægteskab med sin nu i Sorgen efterladte Enkemand, den da værende velagte Ungkarl, Anders Erichsen fra bemeldte Padesø i Haarslev Sogn, hvor ogsaa deres Brøllup og Glædeskabs Dag skeete udi mange Venners og Paarørendes Nærværelse Aar 1784.

Og da disse 2de Unge Folk havde indladt dem i det hellige Ægteskab med hinanden, opholdt de sig i Præst Møllen 1½ Aar, og derpaa toge de Bolig og Ophold Sted i det saa kaldet Amager i Wigerslef Sogn, hvor de boede og frembragte deres Levned tilsammen udi 18 Aar.

Og da disse Aar vare forløbne, bleve de til Sinds med hinanden at forlade det Sted og den Bopæl, og derpaa tilkiøbte sig Aalemose, som er det Sted, hvorfra vores Salige Afdødes Liig og Legeme i dag er udbaaren fra, hvor de har levet tilsammen i 1½ Aar."

Jeg gør her ophold eller pause for at præsten eller sjælesørgeren kan få lejlighed til at trække vejret, for dette Kjøb af Aalemose er ikke helt blottet for interesse.

Gården var på dette tidspunkt en Røverrede, idet medlemmerne af "den fynske tyvebande" havde deres tilhold her. - Dertil var gården særdeles vel egnet, takket være dens tilbagetrukne beliggenhed, og ejeren, studiosus Rasmus Vinther, var en af de fremtrædende indenfor banden.

Der går stadig frasagn på Fyn om denne bandes bedrifter, og med hensyn til faglig duellighed og frækhed har den åbenbart været "Second to none".

En kone havde en dag lagt lagener ud til bleg, men da hun var bange for de mange tyve, der huserede på egnen, bad hun sin mand om at holde vagt. Han garanterede for, at intet skulde ske, mens han var der; men da tiden faldt ham lang, og dagen var varm, lagde han sig et øjeblik på det lagen, der lå midt på blegepladsen. - Da han omsider vågnede af sin lur, viste det sig, at alle lagenerne var væk - lige med undtagelse af det, han havde ligget og sovet på.

14. maj 1803 erklærer Rasmus Vinther, at han har solgt sin gård til Anders Erichsen fra Ammager for 5200 rdl. Der er imidlertid ikke blevet udstedt skøde, fordi studiosusen er impliceret i "den fynske tyvebandes affærer", og under 19. juni sender han en Pro Memoria ¹⁾ til amtmanden om at få lov til

1) Pro Memoria til Kammerherre og Stiftsbefalingsmand von Gersdorff på Odense Slot. - Da jeg efter indesluttede Contract har solgt Aalemose til den mueligst højeste pris, og til Kjøbereren nu skal udstæde Skjøde, saa da Cio-besummen langt overstiger de Omkostninger med videre, ieg af Høyeste - Ret er idømt at udrede, er min underdanigste Begjæring, at Deres Høyvelbaarenhed naadigst vil tillade, at jeg maa udstæde Skjødet mod at Kjøbesummen deponeres Actor, Hr Procurator Friis, at han kan tage Betaling efter Høyeste - Rets Doms Lydelse. De øvrige Penge udlaanes efter min Bestemmelse og til min Families Fornødenheder. - Og skulde Deres Høyvelbaarenhed ville med uvildige, for Retten udmeldte Mænd, forsikre dem om at Eiendommen er ikke af større Værdi, end den af mig var bortsolgt for, saa skal jeg underdanigst bede, at samme straks maatte iværksættes, men kan Deres Høyvelbaarenhed skaane mig for denne Udgivt i Betragtning af, at min Formue og mine nu ved Gaardens Salg indkomne rede Penge langt overstiger, hvad jeg er idømt at betale, saavel for mig selv, som for den Clausul i Dømmen, der taler om Betaling af een for alle og alle for een, saa vil jeg anse det som en Naade.

Odense d. 19. juni 1804. R. Winther.

Aalemose set fra nordvest.

at udstede dette skøde, "da jeg har solgt Aalemose til den mueligst høyeste Pris". - Actor, procurator Friis føjer hertil,¹⁾ at efter hans skøn er Aalemose solgt til en temmelig høy pris. Det kan måske blive Vinter til tab, hvis handelen gik overstyr.

Amtmanden fremkommer da med en resolution,²⁾ at han intet har at erindre mod, at studiosussen udsteder skødet.

Det er ganske opbyggeligt at læse om, man kan ikke undgå at få det indtryk, at Anders Erichsen har været i gode hænder under denne her handel.

Nu lader jeg atter præsten få ordet:

" Og har det altsaa behaget den gode G u d at vedligeholde deres Kiærlige og Christelige Ægteskab udi 21 og $\frac{1}{2}$ Aar.

Og i dette deres Ægteskab ere de blevne af G u d velsignede med 7 Børn og Æ g t e s k a b s P l a n t e r , nemlig 2 Sønner og 5 Døttre, af hvilke den ene Søn og de 3de Døttre allerede forud, er salige i Herren hensovede, og 1 Søn og 2de Døttre endnu tilligemed Faderen i Sorgen tilbagelever.

1) Procurator Friis' Tilføjelse:" Saa vidt jeg kan bedømme Vurdering af Jordegods, er Aalemose solgt til en temmelig høj Pris, nemlig 5200 Rd., hvilket Deres Høyvelbaarenhed selv vil kunne finde, siden Hartkornet ikkun er 4. 3. O. l. af Jordens Skorpe og dertil ubetydelig Skov. Det kunde maaske altsaa blive Rasm. V. til Tab, hvis Kjøbet gik overstyr, og Ejendommen bortsolgt ved tvungen Auction. Desuden eier han en Gaard foruden Aalemose, saa der er ingen Risiko ved at lade ham udstede Skjøde paa nævnte Gaard.

2) Resolution. 20. Juni 1804.

Da det, efter hvad Actor mod den fyenske Tyvebande, Procurator Friis i vedhæftede Skrivelse anføres, at det ikke kan befrygtes, at det offentlige skal mangle Fyldestgørelse for dets Fordring hos Rasmus Winther efter den den 29. forr. Maaned ergangne allerunderdanigste Høyeste - Rets Dom i Sagen mod den fyenske Tyvebande, saa finder jeg intet imod, et R. W. udsteder Skjøde paa Aalemosegaarden.

Gersdorf.

Hvad sig ellers dette salige Guds Barns Levned og Vandring baade for G u d og Mennesker er anbelangende, da har hun stedse ført et christeligt og velanstændigt Liv og Levned, hun har frygtet sin G u d , elsket hans Ord,og i samme fuldendt sine Dage.

I sine Velmagtsdage har hun og flittig søgt G u d s H u u s og der, som en god Christen, hørt, lært, gjemt og bevaret Ordet, ja ofte der med andre Guds Børn brugt det høyærværdige A l t e r e n s S a k r a m e n t e til sin Troes Bestyrkelse og til et Pant og Forsikring om sine Synders naadige Forladelse.

Udi hendes Huus og Hiem har hun ei heller glemt at dyrke sin Gud, men med Suk og Bøn til ham anbefalet sig og sine under hans trygge Beskiermelse og Varetægt.

Imod Venner, Naboer og flere Mennesker, har hun viist Tienstagtighed og holdt god Omgang. -

Imod den fattige og trængende har hun viist Gavmildhed.

Imod hendes Mand har hun viist sig en flittig vindskibelig og troe Hustrue.

Imod hendes Børn har hun ligeledes viist sig en from, kiærlig og god Moder, der har tilligemed sin Mand stræbt at forhverve Brødet til dem, og tillige ladet dem oplære i alle sømmelige og Christelige Pligter, saa at de ere hende ald Tak skyldig i hendes Grav, og enhver kan og med Billighed give hende dette Æreminde, at hun har levet her i Verden blandt os, som det sømmer og anstaar sig enhver Christen og tillige været et Exempel for de efterlevende.

Hvad sig endelig hendes Svaghed og derpaa følgende salige Død og Skilsmisse her fra Verden er anbelangende, da har det behaget den almægtige G u d for 1 Aars Tiid siden at paalægge hende Sygdom og Svaghed, der af Begyndelsen indfandt sig som en Slags Feber, og siden satte sig til en Hævelse, og endelig tilsidst til en Bolnelse og en ulægelig(eller ulidelig) Bylde i hendes Ansigt, som stedse alt mer og meere tiltog og udbredte sig, saa at dette nu salige Guds Barn maatte lide og udstaae de grueligste Smerter og Pinsler indtil det sidste Aandedræt.

Og omendskjønt hun erfarede, at ingen Lægemidler kunde hjælpe hende, men at Menneskelig Hielp var forgæves, saa havde hun dog stedse en bestandig Tillid og Fortrøstning i sit Hierte til sin G u d og S k a b e r , at han som havde saaret hende, kunde og vilde igjen helbrede hende og var tillige overbevist om, hvem Herren rævser, den haver han kjær.

Dog haver den gode G u d været hende saa naadig og god, at forunde hende Kræfter til at kunne være oven Sænge, ihvor megen Pine og Smerter hun maatte udstaae, indtil en 8te Dage før sidstafvigte Juul, da Kræfterne forgik og Smerterne alt mere og mere tiltog og forøgedes, saa at hun bestandig maatte være Senge liggende, dog paa denne hendes Sotte Sæng, har hun ei været mistrøstig, men med Suk og Bøn til sin Skaber paakaldet ham, og ved disse hans faderlige Røvelser, forestillende sig, at hendes fraskillelsens Stund snart maatte være for Haanden, at hendes udødelige Aand snart vilde forlade hendes skrøbelige Legeme, efter sin Skabers Villie og gjorde derp... .. Overgang til Himmerigs Glæde og..... hvor nu ald Suk og Elendighed har ophørt..... derimod skal ævig Fryd og Glæde vedvare..... Og haver altsaa denne vores salige Afdøde og Med:Christen levet og vandret her i denne kummerfulde og syndige Verden udi 50 Aar paa ungefær 4 Maaneder, som er denne vores salige Afdødes ganske Alder." -

+ + + + +

Blandt Aalemosepapirerne er der en vældig stor sag, som en nabo har anlagt mod Anders Erichsen for at have foretaget ulovlig skovhugst. Den trækkes i langdrag, og der bruges en masse kostbart prokuratorblæk.

Da man når til "Thi kendes for Ret", har musene grebet ind og har delvis ædt dommen. Der kan dog ses så meget, at det er Anders Erichsen, der bliver dømt og må af med erstatning.¹⁾

1) I sin bog "Historie fra Vissenbjerg Sogn og Birk", omtaler Fr. Hjort flere gange gården Aalemose.

Anders Erichsen, der betegnes som Anders I (1757 - 12/6 1830 og Hustru Karen Christensdatter havde som nævnt 7 Ægteskabs - Planter, men der kendes kun navne på 4.

Bodil Katrine f. c. 1790 + 18/5 1856. Gm. Anders II Hansen.
Christen f. c. 1791 + 12/2 1866
Erich f. c. 1795 + inden 1806
Karen f. c. 1797

21/4 1806 får Anders I Erichsen bevilling til at hensesidde i uskiftet bo, og først 23/2 1824 foretages skifte. 1)

1) 23/4 1824 blev på forlangende af Anders Erichsen af Aalemose et Skifte foretaget imellem ham og hans Børn. efter hans i 1806 afdøde Hstr. Karen Christensdatter, efter hvis død han iflg. Bev. har hens. i usk. Bo. Enkemanden, som var til Stede, erklærede, at den Afdøde har efterladt 3 Børn: Søren Christen Andersen, 33 År gl., som var ligeledes mødt, en Datter Bodil Katrine A., på hvis Vegne mødte hendes Forlovede Anders (II) Hansen, Weuflinge Sogn; samt Datteren Karen Andersdt., på hvis Vegne mødte som født Værgе hendes Morbroder Chirurg Ringe af Wiggerslev Sogn - samtlige Arvinger erklærede, at de på egne og deres Myndlingers Vegne var bleven forenede med Enkemanden saaledes: at hans tilkommende Svigersøn Anders Hansen til 1ste Maj næstkommende imodtager og tiltræder Stærbostedet med alt, hvad deri forefindes af løst og fast, og Capitalen imod, at Enkemanden for sin Levetid nyder frit Ophold og Underholdning paa Stedet, og imod at han til Sønnen Christen Andersen betaler i Penge 260 Rb. sedler, en Hæst, som skal være den paa Stedet nuværende fireaars røde Hoppe og laaet til 40 Rd., in complet Seng bestaaende af Sengested med Omhæng, 1 Over og 2 Underdyner, 2 korte og 1 lang Hovedpude, 1 Par Blaargarnslagener og 1 Par Hørgarnslagener og laaet til 50 Rd., 1 Egetræskiste, som skal være Enkemandens Kiste og en Quie, 3 Aar gl., som er med Kalv.

Til Datteren Karen betaler han i Penge 200 Rdl. Sedler, 1 complet Seng ligesom den, hendes Broder Christen faaer, den paa Stedet værende bedste Dragkiste af de tvende, der ere, 1 Quie, der er med Kalv og tre Aar gl., samt frit Bryllup til 50 Personer, hvoraf hun deler Brudegaven med Ejeren af Gaarden.

Aftægten til Anders Erichsen, et forsvarligt indrettet værelse i hvilket han, når han ikke længere vil leve ved ejerens bord, selv kan holde sin husholdning, og til den ende leveres ham 12 skp. rugmeel m.m.....og endelig hæderlig begravelse. 4 pund humle, nye klæder, de gamles vedligeholdelse, Boehave, som falder tilbage til ejeren, når A.E. ved døden afgår. - Karens Capital bliver stående i gården næst efter 1350 Rd. Sedler. Ovenstående penge og varer ansees for Børnenes Mødrende- og Fædrende arv. Under kontrakten en tilføjelse, at den gamle skal have en Paate sød mælk dagl.

Om de andre børn vides kun, at Erich må være død ung, han var sidst nævnt i tæll. 1801.

Karen er sikkert blevet gift, og Christen blev gående i gården som gammelkarl, han døde 12/2 1866.

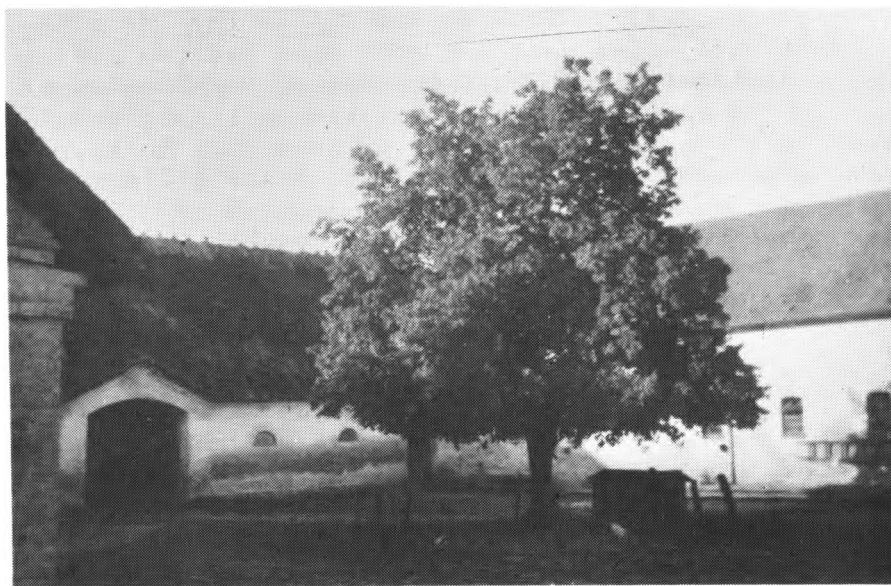
Anders II Hansen underskrev selv skiftet. Han blev gift med Bodil Katrine og fik Aalemose, mod at betale den gamle Anders Erichsen aftægt.

Om ham og Bodil Katrine vides absolut intet. De har haft livlig forbindelse både med Møllelykke og Fjellerup Rødegård. Anderses jord stødte op til broderen Peders; denne boede i nr. 4 i Andebølle by; og i folkemunde kaldtes nr. 4 for kreditgården. Dette navn sigter dog ikke til uheldige egenskaber hos Peder, det var en senere ejer, der var en dårlig betaler.

Aalemose, Matr.nr. 8 af Andebølle, står i matriklen af 1844 til 57 tdr. land med H.K. 5.0. 1. 2.

Anders og Bodil havde kun eet barn, datteren

5 a. Ane Katrine Andersdatter 16/3 1826 - 19/10 1888.

1851 blev hun forlovet med Anders III Nielsen, som var søn af gdr. Niels Knudsen, Vissenbjerg, f. 1773, og hstr. Ane Katrine Nielsdr. f. 1781.

I den anledning tilkaldtes fættereren, stud. theol. Christian Nielsen og kusine Julianes mand i Rødegård. Sidstnævnt

Gårdspladsen på Aalemose.

te, J.A.Dinsen, — var skolelærer og lidt af en prokurator, så han kunde så dejligt føre pennen, når de dokumenter skulde affattes, der skulde sikre Anders III datteren og gården, og de gamle en aftægt.

20. febr. 1851 finder familiesammenkomsten sted, og der foreligger 3 dokumenter, skrevet af Dinsen (min bedstefar), nemlig en panteobligation,¹⁾ lydende

1) Panteobligation.

Undertegnede, Anders Nielsen, tilstaar at være den Summa 200 Rdl. skyldig til min Forlovedes Morbroder Christen Andersen, som interimistisk opholder sig paa den mig nu tilhørende Gaard, Aalemose, hvilken Capital jeg forrenter med 4% p.A. — Men da denne Gjæld hidrører fra en Gave, saa kan denne Gjæld fra Kreditors Side hverken opsiges eller transporteres, end mindre sælges uden Anders Hansens Tilladelse, og efter hans Død kan Christen A. ej heller disponere over Capitalen, men den kan alene erholdes til Udbetaling, naar Gaardens Ejer, efter Anders Hansens Død, hellere foretrækker at betale Summen, end give ham Underhold i Gaarden. Hvorfor det udtrykkelig bemærkes, at dersom Chr. A. opholder sig i Gaarden til sin Død, hjemfalder nærværende Obligation til Gaardens Ejer. — Panteret i Gaarden. 20.2.1851.

A. Nielsen. Til Vitterlh. J.A.Dinsen. Christian Nielsen.

Der findes Kvittering for Renterne fra 1852 — 56 paa Dokumentet.

I 1866 blev Obligationen efter fremvist Dødsattest slettet af Pantebogen.

Skjøde.

Jeg underskrevne Anders Hansen, Aalemose, tilstaar at have solgt og afhændet den mig iboende Gård, Aalemosegaarden kaldet, der tilligemed den fra Wæde indkøbte Parcel, staar for H.K. Ager og Eng 5.4.3.1. og Gammelskat 31 Rd. 56 sk., tilligemed dens Ud- og Indboe alene med Undtagelse af, hvad der i den Dags Dato udstedte Aftægtscontract er nævnt, til Ungkarl Anders Nielsen, min tilkommende Svigerson af Andebølle for den Kjøbesum 1000 Rdl. Sølv og en Aftægt til Beløb 900 Rdl., hvorover der er oprettet en særlig Contract.

Og da Kjøberen deels kontant, deels ved at overtage den paa Gaarden hvilende Gjæld, 741 Rd., som sin egen, har han berigtiget nævnte Kjøbesum, saa erkjender jeg herved ingen videre Ret udi den solgte Gaard at have, men samme skal fra nu af tilhøre Anders Nielsen.

Til Bekræftelse egenhændig underskrevet o.s.v. 20.2.1851. A. Hansen.

J.A.Dinsen. Chr. Nielsen.

Laksegl med bogstaverne A. H. S.

på 200 Rdlr., som Christen har stående i gården. Han har stadig sit ophold på Aalemose, til han dør i en alder af 77.

Document nr. 2 er et Skjøde, ifølge hvilket Anders II Hansen sælger Aalemose til sin svigersøn Anders III Nielsen for 1000 Rd., og en aftægt til 900 Rd. (Se fodnoten på forrige side).

Det tredje dokument er en aftægtskontrakt.¹⁾ Den er affattet efter, hvad velhavende folk, der skal på aftægt, kan kræve.

1) Aftægtskontrakt. 1851.

Til frie Beboelse indrømmes Aftægtstagerne det Værelse, som i den senere Tid har været brugt til Sengekammer, med deri værende Bohave, samt to Senge og Kakkelovn - hvortil gives fornøden Brændsel - saaledes som aftalt er - samt Adgang til Storstuen, hvor Aftægtsfolkene forbeholde sig Plads til en Kiste og et Schatol. Endvidere giver jeg dem Gangklæder, som de forlange dem og Kost ved mit Bord, ligesom jeg selv, eller Gaardens tilkommende Ejere nyder det samme, samt i Sygdoms og Svagheds Tilfælde fornøden Opvartning og Pleje, frie Bebordning, naar de ville til Kirke eller andet Sted hen, ved deres dødelige Afgang en christhæderlig og sogn brugelig Begravelse, endelig 10 Rdl. hvert Fjerdingaar til en Haandskillling.

Skulde Aftægtsfolkene finde dem utilfredse med paa den foran skrevne Maade at erholde deres Ophold, da leveres dem, enten her paa Stedet, eller hvilket andet Sted, de forlanger det tilkjøbt følgende Varer, nemlig hvert Aar : 3 Td. Rugmeel, 3 Td. malet Bygmalt, 1 Td. Boghvedegryn, 4 skpr. Grubbegryn og 4 skp. Grubbemeel; 4 Skp. Hvedemeel, 2 Halvottinger Vintersmør, 4 Halvottinger Sommersmør, 6 Lispund røget Flesk, 2 fede slagtede Gjæs med Fiddet i, 2 Lispund røget Kjød, 1 Lpd. sød Ost, 12 Læs Tørv á 1200 Stk. i en dertil indrettet Kube, 1 Skp. Salt, 8 Pund Humle, 1 Lpd. Lys, 2 skp. gode Æbler, naar der til Gaarden avles saa mange, ellers Halvdelen af de, der avles. Hver 1 Stk. Kroplinned, hvilket alt leveres, i Tilfælde de forbruges i Gaarden, efterhaanden som de forlanges, men i Tilfælde, det fordres leveret andet Sted, hvert halve Aar, hver Gang med det halve. - Desuden beholde Aftægtstagerne det foran beskrevne Værelse med Adgang til Storstue og bestemte Boehave, samt hvad mere Boehave de maatte behøve til deres Husholdning, saa længe de bo i Gaarden, i hvilket Tilfælde ogsaa den foran beskrevne Kjørsel, (der dog ikke maa fordres mere end een Gang Ugentlig) præsteres. Endvidere nye Gangklæder og de gamle vedligeholdte, samt daglig en Kande sød Melk om Vinteren Nov. - Maj, og 2 Kander om Sommeren, eller i Stedet herfor, hvis Aftægten leveres andetsteds hen 4 sk. pr Kande.

I Sygdoms og Svagheds Tilfælde skal Gaardens Ejer, naar Aftægtsfolkene forlange det og boe i Gaarden, koste, lønne og logere en Pige, som Aftægtstagerne selv fæste til at pleje og opvarte, - dog hvad Lønningen overstiger 20 Rdl. aarlig, betaler Aftf. selv. Ligeledes have de Ret til at væl-

Aftægten beregnes til 160 rdl. årlig, hvilket i 5 år bliver 800 rdl. Hertil kommer så to begravelser á 50 rdl. ialt 900 rdl.

Helt tossede har de nu ikke været, når de har kunnet beregne deres levetid med en sådan nøjagtighed. De havde sat den til 5 år, og faktum er, at efter 5 års forløb kunde svigersønnen sende Aftægtsenkens dødsattest ind til skifteretten.

En sætning i kontrakten er typisk for den brandtske tankegang: "Skulde nogen Dispüt opstaa, da maa derom ingen Rettergang finde Sted".

Der skal ingen prokuratorer ind i billedet, vi skal nok selv ordne vore sager.

Anders III Nielsen (8/11 1823 - 15/5 1877), blev gift med Ane Katrine og overtog Aalemose. Han var en meget anset mand og agtet i familien.

Ægteparret kom, som før nævnt, meget sammen med familien i Rødegård og i Møllelykke.

Som ovenfor nævnt indsendte Anders Nielsen dødsattesten over aftægtsfolkene til øvrigheden 31/5 1856. - Men den blev ikke akcepteret, og så måtte pastor Struer til - på embeds vegne, på stemplet papir, laksegl m. m. højti-

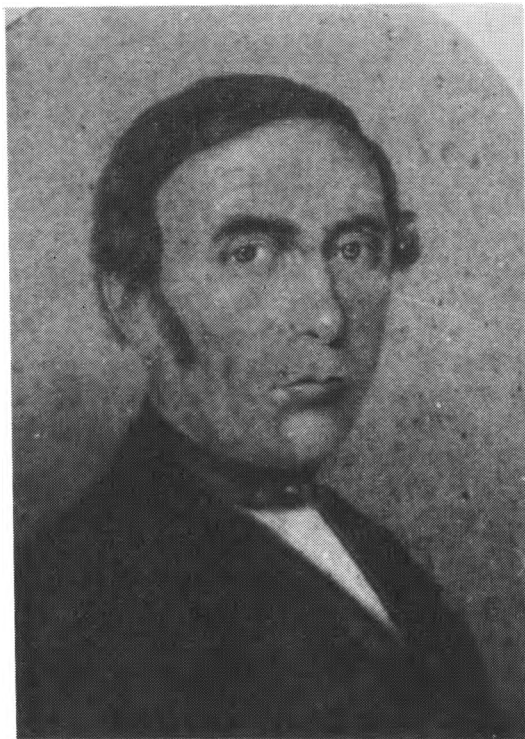
ge sig en Plet i Haven, som de ønsker den til Kaal og Kartofler. Gaardens Ejer skal være pligtig til at vedligeholde Aftægtsværelse samt brygge, bage og vaske for Aftægtstagerne, naar de forlange det, uden dertil at bruge af den til dem bestilte Brændsel. - Ved den enes Død bortfalder Halvdelen af Pengene, Korn og Fødevarerne, hvorimod det øvrige præsteres fuldt ud til den Sidstes Død.

Alt, hvad Aftægtstagerne efterlader sig, tilhører Gaardens Eier. (Dette er der sat streg under.) - Skulde, imod Forventning, nogen Dispüt i Anledning af nærværende Kontrakt opstaa, da maa derom ingen Rettergang finde Sted, men hver af Parterne udvælger da en Voldgiftsmand, hvis Mening skal være afgørende, men hvis disse ere af ulige Mening, vælger den af Parterne, som er Klageren, endnu en tredje Voldgiftsmand, og hvilken Mening han holder til, skal ansees som den Rette. - Det er en Selvfølge, at dersom Aftægtstagerne - eller den længstlevende - skulde flytte ud af Gaarden, da medtages Sengene, Kakkellov, Kisten, Chatollet og øvrige Bohave, som er i deres Værelse. Nærværende Aftægt er beregnet til 160 Rd. aarlig, som i 5 Aar udgør 800 Rd., samt 2 Begravelser á 50 Rd. - ialt 900 Rd. Med nærværende Contract er jeg tilfreds som Aftægtstager, hvorfor vi begge til Bekræftelse have underskrevet

(Det originale dokument er bag i bogen).

deligt attestere, at i Aaret 1856, at-
ten hundrede og halvtredsindstyve sex,
den 18de Maj døde og begravedes på Vis-
senbjerg kgd, den 26de s. M. Bodil Ca-
trine Andersdatter, enke efter Gaard -
mand Anders Hansen. - Så endelig ere
kontoriusserne beroligede, og attægts-
kontrakten kan vorde af pantebogen ud-
slettet.

Der findes billeder af ægteparret
fra 6/8 1873, og de er af betydelig
højere kvalitet end de sortkridtsteg-
ninger og forstørrelser af fotografier,
som man ellers er vant til at se.

Anders III Nielsen.

Ane Katrine Andersdatter.

1860 låner Per Truelse 300 Rd. af An-
ders III på en panteobligation med
hurtig retsforfølgning.

1866 dør den gamle morbroder
Christian, og omkring ved den tid
ombygger Anders Nielsen stuehuset
på Aalemose.

Det er en smuk bygning, ikke no-
get med imiteret herregårdsstil.

Der er dejlige, rummelige stuer, pas-
sende til et par velhavende gårdmands-
folk.

Han gik heller ikke af vejen for moderne ting, således blev et af de første komfurer på egnen opstillet i køkkenet i det nye stuehus på Aalemose.

Anders har været en ikke helt almindelig gårdejer. Man kan se det, når man betragter den fine blyantstegning af ham. Det er en myndig herre, man ser. - Og morsomt nok kan Ane Katrine ikke løbe fra, at hun er udstyret med en fin brandtsk næse.

Efter Anders Nielsens død blev enken ved med at drive gården - med børnenes medvirken. - Hun har vistnok været lidt skrap til at blande sig i, hvem børnene agtede at gifte sig med. - Tre af disse velstillede børn blev således ikke gift.

Den ældste søn, Anders Jørgen, hyldede valgsproget: "Det er ikke godt, at mennesket er ene", men da han havde praktiseret det, så der forelå synlige følger, greb moderen ind. "Ikke tale om, at en tjenestepige skal rykke ind som kone her på Aalemose!" - Pigen fik sin betaling for udviste tjenester, og så kom hun på porten. - Den 30 år gamle søn fandt sig i det.

30.8. 1887 sælger Ane Katrine Aalemose til Anders IV Jørgen og til datteren Bodil Marie.

Samtidig opretter hun en aftægtskontrakt med dem. Der omtales de sædvanlige naturalydelse, men desuden skal hun have hvert andet år 5 alen hvidt stampet vadmel og 6 al. hvergarn og hvert år 6 al. hørlærred og 12 al.

Anders Nielsens stuehus. - -

blårlærred.

Til sikkerhed forbeholder hun sig 1. prioritets panteret i gården; den har altså været gældfri på dette tidspunkt. Til slut hedder det: "For det stemplede papirs skyld ansættes de betingede ydelsers værdi til 450 kr. årlig, altså for 5 år til 2250 kr. og begravelsen antages at ville koste 150 kr., i alt 2400 kr., hvorfor nærværende kontrakt er stemplet til takst 16 kr. - Kontrakten er underskrevet af Anders Jørgen og Bodil Marie samt af hendes kurator Hans Jørgensen af Møllelykke.

Ane Katrine går ganske roligt ud fra, at hun selv kan bestemme, hvor længe, hun skal leve, men her strakte hendes myndighed alligevel ikke til. Hun døde året efter, 19.10.1888. Der var 5 børn.

6 a. Anders Jørgen Nielsen, 6.9. 1851 - 29.6 1905.

Anders IV og Bodil ejede gården i fællesska Niels Peter og Ulrik tjente som karle i hjemmet. Det gik udmærket i 5 år, men så optrådte Anders Jørgen igen med eksplosionsstof. Det var dette her pigekammer, der havde hans interesse, og følgerne udeblev ikke. Men denne gang var der ingen dominerende moder til at nedlægge veto og nu vilde han giftes med den unge pige.

Hans søskende var, på en enkelt nær, meget imod giftermålet. Bodil Marie gik og græd, så det kunde ikke blive ved at gå. Der var jo dette her fællesskøde, men Anders tilbød at løse hende ud eller sælge Aalemose til hende. Det endte med opbrud. Bodil Marie blev løst ud af ejendomsfællesskabet og rejste til Odense, hvor hun blev, til Niels Peter købte gård i Gadsbølle; så tog hun hen for at holde hus for ham. - Ulrik blev på Aalemose. Broderen Rasmus Laurits (Hækkebølle) var forlængst fløjet fra reden.

Anne Elisabeth Nielsen.

Ane og Anders. -

1893 blev Anders Jørgen viet til Anne Elisabeth Nielsen (29.6.69 - 1.10.1942). Hun kom fra et lille fattigt husmandssted i Rold ved St. Vædeled. At en fattig pige kom ind som kone på en stor gård var noget i retning af en revolution, og det var ikke let at klare sig for gårdmandskonernes skarpe omtale. Deres søgelys var vel nok rettet i en god mening mod den unge kone på Aalemose.

Folkene her var jo højt ansete, og der kunde vel tænkes koner, der var skuffede over, at Anders ikke havde valgt sig deres datter. Den fjendtlige eller kølige holdning fra naboerne gjorde måske, at Ane søgte at hævde sig ved at være for fremtrædende i konernes kreds, og det gjorde ikke hendes stilling lettere eller hendes omtale bedre. -

Beretningerne om, hvad hun kunde hitte på at gøre og navnlig at sige, ere legio. An Oelmoese var kendt vidt og bredt, og sognefoged Fischer i Andebølle bemærkede om Ane: "Hende kunde der skrives en hel roman om". Lad mig nøjes med at fortælle en enkelt historie.

Ane med søn skulde til Odense, og på stationen var man ikke tilbøjelig til at give Ane medhold i, at drengen skulde køre på halv billet. Diskussionen blev hidsigere, men til sidst erklærede stationsforstanderen: "Jo vist skal han have hel billet. Han har jo lange bukser på!". Hvortil Ane rapt replicerede: "Ska de komme an på bowserne, så skal jø køre gratis". - -

At man her stod over for en sjælden original, faldt slet ikke folk ind, de var så vant til, at der skulde grines af alt, hvad hun foretog sig.

Anders Jørgen døde allerede, da han var 56 år og efterlod Ane som en ung enke på 36. - Den trofaste Ulrik blev på gården som bestyrer, og han var som en fader for børnene. - Når nogen lod ham høre for, at han ikke

	a		b		c
Ane	Anders	Jørgen,	Ulrik		Ane Matr., Andrea
Anders V		Marie			Karla

Familiebillede fra haven på Aalemosse 17/6 1903.

(a b og c er tjenestefolk.)

var gift og havde børn, svarede han: "Jeg har da 7 børn".

Men nu kom Ane ud i noget, hun ikke kunde overse, idet en ægteskabssvindler franarrede hende flere tusinde kroner. Under den historie forlod Ulrik går-

den og tog ophold hos Rasmus Laurits i Hækkebølle. Men bagefter kom han tilbage igen.

Så optrådte en hjemvendt amerikaner ved navn Larsen på skuepladsen, og han giftede sig med hende. Han kom med kapital, og det var godt, for der var gået forfald i Aalemosen. Han byggede ny lade, svinesti og hønsehus, og der blev købt nye møbler. Ane Katrine fra Hækkebølle har beskrevet ham for mig. - Det var en, man nok kunne blive borte for. Stor islandsk uldtrøje og et par gamle buxer af Anders Jørgens, der posedede ud som et par pludderbuxer over de lange støvler - et stort kraftigt mandfolk. - Og han var ikke uden vid. En fremmed overværede et husligt opgør mellem ham og Ane. Sluteffekten på Larsens indlæg var, at han pegede op på et billede på væggen, en forstørrelse af Anders Jørgen (bill. s. 116) og sagde bittert: "Ja, nu sidder du deroppe og smiler, og så tænker du: "Nu er det din tur!"."

se af Anders Jørgen (bill. s. 116) og sagde bittert: "Ja, nu sidder du deroppe og smiler, og så tænker du: "Nu er det din tur!"."

Det varede i 3 år, så begyndte han at lægge sig ud i karlekamret om natten, og en skønne morgen var han forduftet. Han tog til Australien, hvor han døde, men ved skiftet viste det sig, at han havde betænkt alle børnene med 1000 kr hver.

Anders og Ane havde 7 børn:

7 a. Ane Katrine Nielsen f. 7/12 1893.

Ugift, levede hele sit liv på Aalemosen.

7 b. Andrea Jørgine Nielsen, f. 13/3 1895,

også ugift, opholdt sig hele sit liv på Aalemosen. + i 1962.

Ane Katr. Anne Marie, Andrea.

Anders V.

Marie og Marius.

alt forfaldet og de forslæbte, hærgede mennesker en nydelig ung pige, der virkede som en åbenbaring. Fik så senere kontakt med hende, og hun har hjulpet mig med billeder og oplysninger. *9a. Magnus, 9b. Pica.*

8 b. Karl Peter Aalemse Jensen, ugift. Bor lige ved søsteren og har arbejde på Statshospitalet ligesom svogeren.

Anne Marie og Flemming (bryllup)

7 c. Marie Mariane Nielsen f. 29.10.97.

gm. Jens Marius Jensen. De havde først et statshus, men nu bor de i Bodil Maries hus i Gadsbølle.

2 børn.

8 a. Anne Marie Elisabeth Aalemse Jensen gm. Flemming Møller
(*Nybyen 4*, Statshosp. Middelfart.)
Bolig 16

Da jeg for mange år siden besøgte Aalemse, så jeg midt i

Anne Marie

Karl Peter.

7 d. Anders Nielsen. f 25/4 1900. Ugift. Han er den femte i rækken af de Anderser, der i ca. 150 år har siddet som ejere af Aalemose, og så vidt, jeg kan se, bliver han den sidste. Der er forfald i det, det ender med, at det hele klirrer ned om ørerne på ham, og nu har han ikke engang de to gamle søstre til at hjælpe sig mere. Men de gamle papirer, som jeg var ude efter, var opbevaret, og jeg fik et af dem, mod at aflevere en oversættelse af resten. - Han kunde godt fortælle noget om slægten, således fortalte han om en svoger, som det var gået ned ad bakke for: "Han sidder til læje øvre i Jyllai".

Man var helt klar over, at længere kunde mennesker ikke komme ned. - Jeg stod og tænkte mit ved det, for jeg sad også til læje, - og hvem ved - om ikke denne diskrimination er sunket ned i min underbeviisthed, for faktum er, at jeg byggede hus kort tid efter.

Anders V Nielsen.

Karla.

7 e. Karla Nielsen f. 7/7 1901.

Gm. Jens Jensen Strøm, tidligere gårdejer, nu arbejder. Bor til leje i Balling stationsby. *W. S. L. L.* Han var på besøg på Aalemose da jeg var der, og vi vekslede et par bemærkninger. Han vilde ligesom undskylde, at der var så forfaldent og sagde, at det var en stærk slægt, der havde boet der før, hvilket jeg jo ikke kunde benægte.

Ingen børn.

7 f. Jørgen Nielsen 3/1 1904 - 8/4 1947. Gik køkkenvejen og rejste som kok. Han var meget dygtig, således var han en tid kok på hotel Nordland i København. Var i ^{Danzig} (Berlin) i 1942. På gravstenen kaldes han køkkenchef. Døde i Kbhvn. Ugift.

Agnes

7 g. Agnes Nielsen f. 8/4 1905. Har ført en omtumlet tilværelse. Arbejder i køkkenet på en af storebæltsfærgerne. Har været gift og er skilt. Af børnene er hun den, der ligner moderen mest.

Har en søn. *Jens Holger Rasmussen*

6 b. Niels Peter Nielsen 7/5 1854 - 11/10 1926.

Var en af de stille i livet. Gik i mange år hjemme på Aalemse, men da der blev opbrud 1893, rejste han bort. Senere købte

Jørgen
han en gård i Gadsbølle^h og fik søsteren Bodil Marie til at føre hus for sig, og det gjorde hun i mange år. - Han var i besiddelse af meget lune. Sognefoged Fischer fortalte, at da Niels var henne for at løse jagttegn, så udbad den lovens mand sig et fotografi til at klæbe på kortet. "Et billede? - Sådan et tegner jeg selv." - Sognefogeden spurgte ham, om han havde set nogen harer. "Jo, der gik en og bedede oppe ved hegnet". Ugift. Havde stiftet mange legater.

Niels Peter.

6 c. Rasmus Laurits Nielsen f. 1857.

56 - 107
blev gift med Anna Medea Hansen,¹⁾ der
var søster til Lars Hansen Hestehave,
og han fik derved en gård i Andebølle.
Senere solgte han denne gård til Lars
Hestehave og flyttede til Hækkebølle-
gård, som han købte. (18³ tdr. hartkorn).
I familien betegnes de altid : " Hæk-
kebøllerne". 5 børn.

1) Hæmophili.

Rasmus L. og Anna Medea.

Hækkebøllerne. -

Hække -

bøller -

ne.

Ane Katrine André Nielsen.

← Ulrik og Rasmus Laurits i
haven på Hækkebølle.

Ane Katrine og Frants.

7 a. Ane Katrine Andrée Nielsen, 7/8 1882 -
7/10 1956.

Gm. Frants Petersen, 11.2 74 - 2.2. 1960.
Frants var gårdejer, men kom så i kompagni
med en cyklehandler i Ejby. Denne passede
ikke sagerne, derfor måtte Frants sælge
gården og give sig til at være cyklesmed
i Ejby. De fik 8 børn, deraf et hold tvil-
linger. Kun to af børnene er i live.
Hende har jeg haft flere samtaler med.

8 a. Peter Petersen, f. 1909,
falkassistent i Ejby.

Gm. Elna.

2 børn.

Karen Tjørnhøj A.

Peter.

8 b. Karen Petersen f. 19/2 1913
gm. Ove Tjørnhøj Andersen,

som driver Frants's cykleforretning videre. Hende
har jeg haft megen hjælp af. Dejligt menneske. 1 søn

9 a. Niels Ove Tjørnh. And.

gm. Jytte. 2 børn (tvil.)

10 a. Pia

10 b. Susanne.

Niels Ove.

Maren Dorthea og Karl Martin.

7 b. Maren Dorthea Nielsen, gm. as-

sistent, landbrugskandidat i
Aarslev, Karl Martin Petersen.
De havde en søn som læste til lærer,
men han er død.

Begge forældrene er også døde.

8 a. Rasmus Johannes P. +

Karl M.

Rasmus Joh.

Maren D.

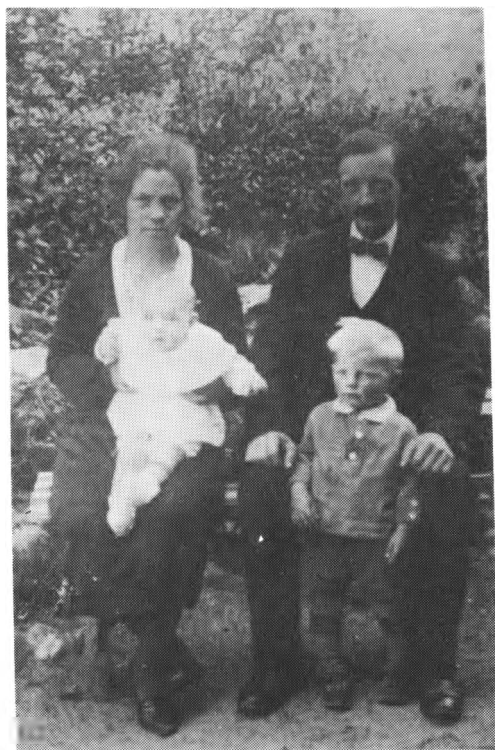
7 c. Laurits Nielsen, Dybmoselyst ved Ette-
rup. Gift og har to b.

8 a. Niels Nielsen.

8 b. Ane Dorthea Nielsen.

Hier ligger Adamoseerne på stat og søkka på Vissfenbjerg kirkegård.

Lewis Nilsen Adamose her & A.

Karl Ludwig og Gudrun efter brylluppet.

Else Nielsen, Einar.

Kaj Bodil

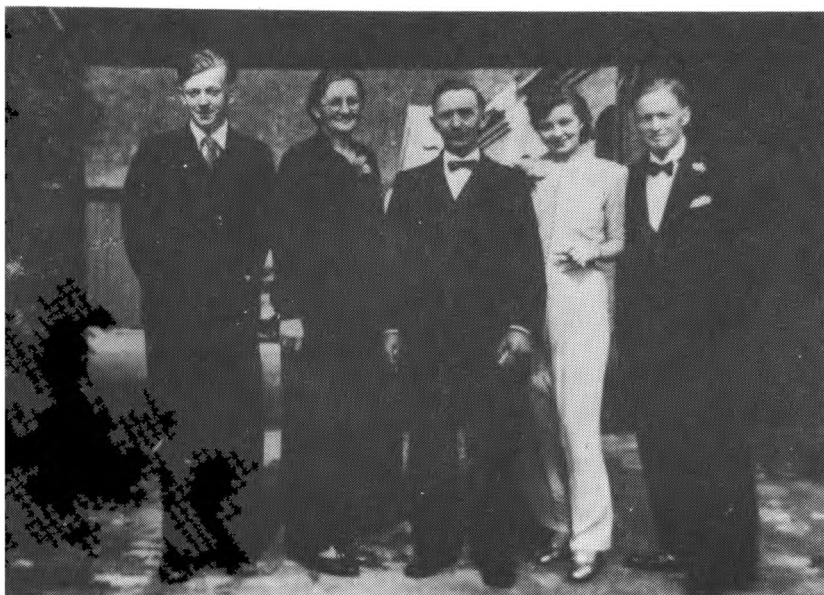
Karl, Gudrun

Gunnar

Bend,

og Bodil.

Ragnhild
og Kaj

Laurids, Anna, Lars, Anna Medea, Hakon.

7 d. Lars Nielsen

f. 8/1911 er død. ^{5/8 57}

Overtog fødegården.

Gm. Anna fra Kaslunde.

2 børn.
Hakkebølle, Søngård,

8 a. Anna Medea N.

gm. lærer Hakon

Nielsen fra

Hestbjerg. 4 børn.

4 piger.

8 b. Laurits Nielsen. Har overtaget fødegården. Ugift, sådan da, privatlivet er noget rodet. -

7 e. Karl Ludvig Nielsen, boelsmand i Billesbølle.

12/7 95.

Gm. Gudrun, datter af lærer

Larsen i Andebølle. 4 børn

8 a. Gunnar Nielsen

8 b. Ejnar Nielsen.

8 c. Bodil Nielsen.

8 d. Kaj Nielsen.

Karl Ludvig Nielsen.

Carl Ulrik Nielsen.

6 d. Carl Ulrik Nielsen 6/7 1861 - 26/12 1929.

Blev som nævnt i Aalemose efter det store opbrud i 1893. Og da broderen døde 12 år efter, tog han sig trofast af hans børn og af gården.

Han var meget nervøs, og han havde trækninger i ansigtet (smlgn. Chr. Nielsen og mbr. Carl m. fl.), det må være noget arveligt.

Der er meget i hans træk, der minder om min broder Gudmund. - På billedet s. 117 sidder han med sin gode ven i armene - harmonikaen. Den kunde han spille på i timevis og derved underholde sig selv og børnene, som han holdt meget af. Hans livret var fisk, og hvis en

omvandrende fiskekrejler kom til gården, kunde Ulrik godt finde på at afkøbe ham hele hans lager.

Lige som broderen Niels Peter var han en lun fætter. En dag stod han ude ved hønsegården, og der kom en mand forbi, som vilde spørge Ulrik, om hønsene gjorde nogen æg.

Samtalen kom til at forme sig således: "Og dine høns, - gør de noget" ? - "Nej, - du kan ganske rolig gå forbi.!"

Ulrik var ugift.

Aalemoserne ligger i en lang række på Vissenbjerg kirkegård (bill. s. 125), det er derfra, jeg har alle datoerne. Hækkebøllerne er ikke begravede her, derfor er dateringen mangelfuld.

Bodil Marie -

6 e. Bodil Marie Nielsen 10/4 1866 - 1/3 1937.

Da hun og broderen havde solgt gården i Gadsbølle, boede de i et hus i samme by, og efter Niels Peters død boede hun alene. Nu bor Marie fra Aalemose i huset. Bodil Marie var en særdeles rar kvinde, hun får det bedste skudsmål alle vegne. Hun og broderen var meget nøjsomme, og de blev meget rige. Da Niels P. var død, gik graveren ved kirkegården og snakkede med hende, og han fik hende til at testamentere en stor sum penge til Vissenbjerg kirkegård (til udvidelse og til bygning af et kapel) - På hendes gravsten har man med rette skrevet: "Mindes med Tak". Ugift.

Gamle Ane Katrine fra Møllilykke (plejebarnet) besøgte tit halvkusinen i Gadsbølle, og der var stort venskab mellem dem.

Bodil Maries gave

til Vissenbjerg

kirkegård.

4 g. Hans Hansen Brandt, f. 26/7 1795,
levede endnu i
1870.

I 1818 udskrives han, 21 år gl. til
infanteriet 65 $\frac{1}{2}$ tom høj, og gør tjeneste
ved Kongens Regiment.

Gm. Lars Thorups datter Johanne Larsdtr.
I Ubberud Sogn, Højbjergstederne,
Matr. nr. 5, boede Lars Larsen, kaldet
Thorup, gm. Karen Hannibalsdatter. Han
var født 1751 og hun 1761.

Der var 4 børn:

Hans Christian	f. 1787
Karen	" 1791
Lars	" 1796
Johanne Larsdtr."	1800

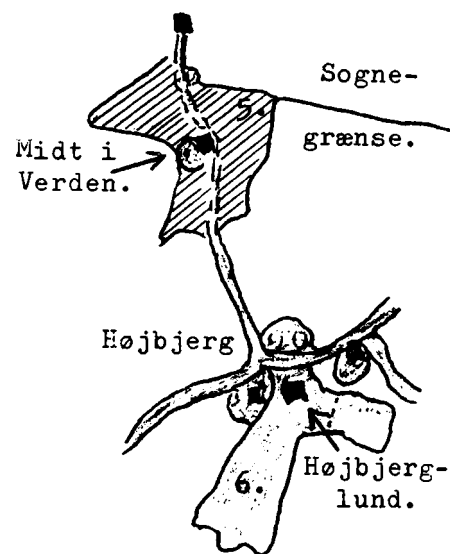
I 1834 findes Hans Hansen Brandt her
som gårdejer gm. Johanne. Hans Hansen kalder sig Brandt, men mærkeligt nok
gø† hans børn og børnebørn det ikke, tværtimod tager en af dem navnet Thorup.

Om denne gren af slægten står man på meget bar bund med hensyn til op-
lysninger. Mbr. Carl har oplyst, at en af hans morfars brødre hed Per i Høj-
bjerg, hvis han da ikke hed Hans. - Det morsomme er, at der var både en Pe-
der og en Hans. Per i Højbjerg boede på Højbjerglund nr.6, og broderen Hans
på nr. 5, der officielt kaldes Lille Højbjerglund, men i folkemunde bærer
det morsomme, men meget karakteristiske navn - Midt i Verden.

Når man kommer nede fra Højbjerg og tager mod nord, så ser man over
en bakkekam ned i en dejlig dal, der som et naturligt midtpunkt har en skøn
bindingsværksgård, "Midt i verden". Alt her ånder fred og ro og man kan ikke
andet end forestille sig stedet befolket med rare fredelige mennesker.

Den, der har fundet på navnet til gården, har ikke været helt ueffen.

St. Pederstrup.

Op over bakkekammen ser man ned i en dal, og der

ligger

en dejlig

gård:

Midt i Verden.

Midt i Verden. -

Hans Hansen Brandt og Johanne havde tre børn, af hvilke man kun ved besked om det ene. - Linjen er nu uddød.

5 a. Lars Hansen f. 1828. Han opholder sig i hjemmet under tæll. i 1834 og 1845 og i 1860, men ikke i 1870. Er forgæves eftersøgt i af- og tilgangslisterne.

5 b. Hans Hansen 15/1 1832 - 23/6 1903. Gm. Ane Sørensen 5/9 1830 - 18/5 1915. (datoerne fra gravstenene). 2 sønner

6 a. Hans Peter Hansen 14/5 1869 - 19/2 1937.

Hørte til de stille i livet. Gik i fødegården som karl. Han var en stor biavler, havde en mængde stader, og han kunde lave mjød.

b. Søren Christian Thorup 16/6 1872 - 1/2 1943. Han købte oldefaderens navn Thorup. - Han var en meget klog og myndig mand. Begge brødre var meget stille og holdt sig for sig selv. De var meget begavede, særlig Christian. Bl a. syslede han med akvarelmaling. De var meget nøjsomme; på nedenstående billede ser man, at skafterne på redskaberne er grene fra træerne. - Hver ugedag kørte de ind til Odense med en vognfuld grøntsager, som de stod på torvet og solgte. Efter datidens forhold var de meget rige; foruden gården efterlod de sig 80 tus. Kroner. - De viste deres godhed ved, at de i deres testamente havde betænkt omegnens børn, der fik 500 kr. hver. Gamle karle og

Den lille ur-
Chr. Thorup mager.

hushol-
dersken.

pigen.

Hans H.

I baggrunden ligger Midt i Verden.

— Et kig ind ad porten i Midt i Verden.

piger, der havde tjent i gården, fik 1000 kr. hver. Ejeren af Højbjerglund havde også fået legat, og han omtalte dem med begejstring. Brandts i blomsterforretningen arvede også, Jenny og Teodor fik hver 1000 kr., men den yngste fik 2000 kr., med den begrundelse, at hun havde været så meget syg.

Gården blev tilskrevet husholdersken, men da hun døde før Christian, gik den direkte til hendes søn, hvilket var mindre godt.

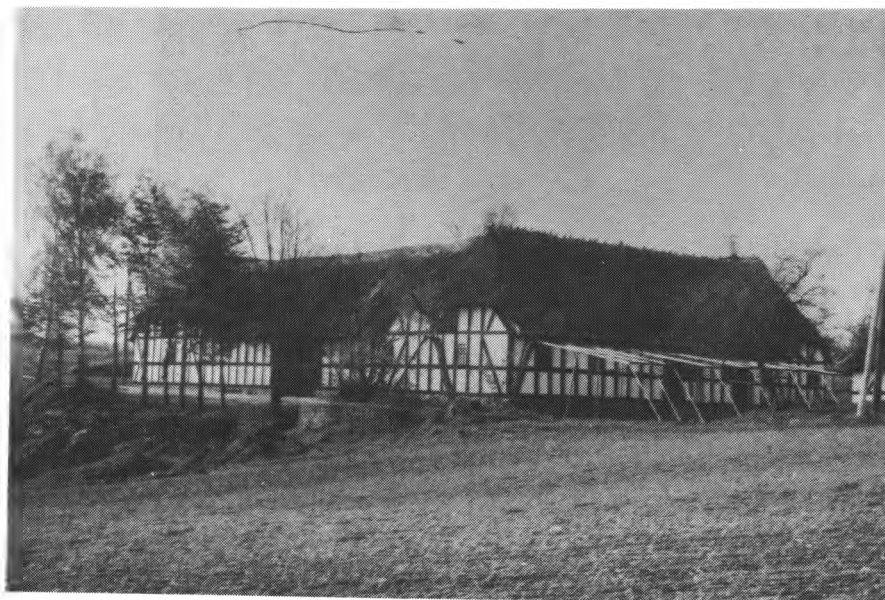
På begge de to brødres gravstene står der "Fred". Det må være, fordi de havde ønsket, at det hinsidige skulde være en direkte fortsættelse af deres liv her på jorden. Der kan næppe findes et mere fredfyldt sted end Midt i Verden. Bygningerne er meget skønne i linjerne, og når man står inde på gårdspladsen, i denne bindingsværksidyl, kan man godt stå og drømme sig et par hundrede år tilbage. - Ingensteds er freden mere dyb end her.

Desværre efterlod disse prægtige mennesker sig intet afkom, så alt er nu splittet. Familien var dog flittig til at aflægge besøg, og så blev man trakteret med Hanses hjemmebryggede mjød.

Blandt mange andre
gode gerninger
lod Christian Thorup
altertavlen i Veflinge
kirke restaurere for
egne midler.

Altertavlen i Veflinge kirke. - -

Midt i Verden
fot.1966.
Jorderne er solgt
fra og slået sam-
men med en nabo-
ejendom.
Bygningerne skal
bruges til rekrea-
tionsophold.

Under et besøg på gården i 1950, hilste jeg på arvingen, husholderskens søn. Det var en fugtig herre, og det kom ikke som en overraskelse, at han gik fra gården et par år efter. Han vidste intet om Hans Hansens søskende Lars og Ane Katrine. - De må være døde uden arvinger, ellers vilde sådanne givetvis være mødt op i skifteretten.

5 c. Ane Katrine Hansen f. ca. 1839.

Forgæves eftersøgt i vielsesrubrik samt i af - og tilgangslisters.

Atter et eksempel på, at en hel gren af slægten Brandt uddør.

4 h. Peder Hansen, 9/6 1798 - ca. 1872. Ved de første børns indførelse i kirkebogen kaldes faderen Peder Hansen, men ved de sidste 4 (i II ægteskab) kaldes han Peder Hansen Brandt.

[Søn nr. 2 i andet ægteskab, Mads, vilde have fastslået, at han hed Brandt, derfor fik han en kgl. bevilling.]

18 år gammel på session, 65 $\frac{1}{2}$ tom.høj, får vedtegningen "Tarmbrok. Bør have Brokbind."

Bor først i Andebølle som gårdejer (Matr. nr. 4), i den gård, som nu officielt kaldes "Christianslund", men i folkemunde hedder den "Kreditgården". Det er en senere, forgældet ejer, der har forskaffet gården dette navn. - Gården var på 76 tdr. land; 6 $\frac{1}{2}$ tdr. hartkorn. Kort over jorderne s. |0|. Peder var nabo til broderen Anders i Aale-mose.

Medens han boede i Andebølle, var Peder sognefo -

Christianslund. - "Kreditgården".

Stuehuset, - Kreditgården. -

ged, og han var i første ægteskab gift med Maren Rasmusdatter. Hun dør et steds mellem 1840 og 1845, og efter-lader 4 børn (3 var døde som spæde). Skiftet sluttet 22/6 1847 (Skouby Hrds. skifteprot.) - Af børnene får Hans Jørgen i mødrearv 1370 Rdl. - Søstrene Stine, Grete og Mine får hver 960 Rd. Som formynder for disse børn nævnes gdr. Knud Jørgensen i Højbjerg.

Omkring 1847 flytter han til Højbjerg (kort over jorderne s. 129), og han bliver nu nabo til broderen Hans i Midt i Verden. Gården har Matr. nr. 6 og hedder Højbjerglund. I familien kaldtes han "Per i Højbjerg".(Mb. C.)

Han gifter sig på ny, ca. 1847, denne gang med Anne Marie Christoffersen (1820 - 1904), datter af boelsmand Christoffer Rasmussen og hstr. Maren Andersdatter.

Det er forbavsende, så lidt der vides om Per i Højbjerg, næsten lige så lidt, som jeg ved om min oldefar, Pers broder Niels Brandt i Rødegård.

— Per i Højbjergs II° kone Anne Marie

Christoffersen

Per var stokkonservativ, som de andre Brandter. Han står fadder til familiens børn og tager sig af den ældre broder Lars (Helvede), da han syg og nedbrudt kommer til hans gård i 1868. Sine sidste år tilbragte Per i en stol,

Det gamle Højbjerglund. 1)

han var helt ødelagt af ischias. - De sidste 2 år måtte man våge over ham om natten. Konen, Anne Marie, sagde ved hans begravelse, at hun ikke havde været af klæderne i de sidste 7 år, (hvordan det så skal forstås).

Per var helt krumbøjet af ischiasen, og da han var død, var det kvindernes største bekymring, hvordan man kunde få ham strakt ud, så han kunde komme i en kiste af nogenlunde normal facon. Det lykkedes dog godt nok.

Per er sidste gang med på tæll. i 1870, da er han 72 årig.

I sine to ægteskaber har han 11 børn.

1) Billedet er taget i Madses tid, man ser det nye stuehus rage op over taget på det gamle. Mads står som nr. 4 fra højre, mellem hundene.

I^o ægteskab:

5 a. Rasmus Pedersen 31/7 1831 - 21/5 1832.

5 b. Ane Kirstine Pedersdatter 5/8 1832 - 1903.

Tjente på en gård Risingsminde som husbestyrerinde for en enkemand. Han havde været kusk på et gods, og efter endt tjenestetid fik han en legatgård, som gamle kuske havde forret til at få. Hun blev så gift med ham og blev derved stedmoder til hans to døtre.

Hun døde i Fredensgade i Odense c. 1903.

5 c. Anne Margrethe Pedersdatter 9/12 1833 - 1923.

Anne Margrethe

Jens Larsen.

Grethe blev gift med gdr Jens Larsen, Lille Ubberud ved Blommendlyst. Han var en meget dygtig landmand, og i hans tid var hans gård den mest veldrevne

i sognet. - Han var tillige en streng fader, der kørte sønnen i stramme tøjler, og da de blev meget gamle begge to (han 85, og Grethe 90), så blev dette forhold skæbnesvangert for sønnen Lars, idet han blev noget uselvstændig (for at sige det på en pæn måde.) - De havde yderligere taget det løfte af ham, at han altid skulde beholde sine to søstre i gården, og det var der ingen piger, der havde lyst til at binde an med, så Lars forblev ugift, selv om han var en yderst tiltalende mand og særdeles fornuftig.

Anne Margrethe og Jens Larsen havde tre børn.

6 a. Lars Peter Larsen 24/11 1872 - 13/1 1946.

Han vilde gerne have studeret, men måtte ikke, faderens vilje var, at han skulde overtage fædrenegården. Da faderen omsider døde, så han kunde gøre, som han vilde, var det, som om han helt havde mistet evnen og energien til at gøre noget selvstændigt. - Men det var ham en glæde at hjælpe unge begavede mennesker frem, som ellers ikke kunde få råd til at læse. Således hjalp han en ung mand til at blive dyrlæge.

Lars Peter.

Fra faderens side havde han arvet en talefejl eller rettere en vanskelighed ved at tale. - Med landbruget gik det efterhånden tilbage, og til sidst blev kun $1\frac{1}{2}$ td. land af den 40 td. land store gård pløjet.

Så blev den forpagtet ud til en købmand Laurits Rasmussen i Vejrup, og han fik forkøbsret på den, så han ejer den nu. - Det er ham, der har fortalt følgende træk om Lars Peter.

En dag - efter at kbm. havde forpagtet gården - og der var sået et stykke hvede, som groede godt til, stod kbm. og en karl uden for havehegnet, og så siger karlen: "Ja, nu avler vi da nogle

men det har vi heller aldrig gjort før." - Denne bemærkning hørte Lars Peter, som tilfældigvis havde stået på den anden side af hegnet. Han blev noget fornærmet over det og sagde til kbm.: "Det var dog en underlig udtalelse af sådan en dreng, - der knap nok er 40 år. Vi har dog før avlet godt på det samme stykke. - Kan du ikke huske det?". - "Jo," - svarede kbm., "hvornår var nu egentlig det?". - "Joe", - svarede L. P. langsomt, "det var jo -, det var jo i 1896". - For over 50 år siden, da kbm. lige var født! -

Der stod en gammel vogn i porten, og den var helt ubrugelig. L.P. sagde til kbm.: "Ja, den gik jo i stykker, da vi hentede træ i Hestbjergskoven, og hestene løb løbsk, og siden har den stået her uden at være blevet gjort i stand". - "Hvor længe er det siden", spurgte kbm.

"Ja, lad mig nu se, - det er lige 22 år siden". -

I gårdens mark var der en trekantet eng, og da kbm. havde fået forpagtningen i orden, lod han den dræne og vandt derved et godt stykke agerland.

L.P. sagde da: "Ja, - det har jeg altid gerne villet have gjort, men min far var imod det, og så blev det ikke til noget". - Da havde faderen hvilet i sin grav i mange år.

Alt i gården var meget gammeldags, der var således alkover i gården lige til den sidste af de tre søskende, Anna, lukkede sine øjne, og disse alkover var i brug. Der var ikke andre senge. Nu står de på det fynske landbrugsmuseum ved Odense.

Selvfølgelig fik kunstnerne kig

Lars Peter.

på denne interessante person. Malerne Brendekilde og Harald Lønborg kom meget sammen med Lars Peter, og der udvikledes et smukt venskabsforhold mellem dem og ham. De har hentet motiver til en hel række billeder ude i gården i Lille Ubberud. Hos kbm. hang der således en tre fire af Lønborgs og Brendekildes originale akvareller og malerier. - Et meget smukt maleri, - ikke ret stort - af Brendekilde forsvandt, da Lars Peter døde. Ingen ved, hvor det er.-

Harald Lønborg tog - eller lod tage en mængde fotografier af denne interessante model. Senere anvendte han dem som motiver til sine billeder. ¹⁾

-
- 1) Fot af "Sædemanden" findes i "Danmark, vort Land" af Byskov og Bindalev, I bind s. 69. - Et andet bill. af L.P. findes i samme værk II bd. s 423. Lars Peter har en flot Brandtnøse!

Maleri af Harald Lønborg. Motivet er fra Lars Peters gård.

På sine gamle dage plagedes Lars Peter af sygdom, han havde koldbrand i fødderne, og desuden havde han sukkersyge ligesom sin fader. Derfor lod han km. få gården i forpagtning, og denne ejer den altså nu, men han har ladet alt stå, som det stod i Lars Peters tid.

L. P. var en meget nøjsom mand, han købte aldrig nyt tøj, hårene voksede ud af hullerne i tøjet.

Han blev noget "kunstig" på sine gamle dage, bl. a. så han nogle streger foran sig, når han gik på vejen, og han vilde ikke finde sig i, at folk hoppede over dem.

På dette tidspunkt fik man den velstående Lars P. til at gøre testamente og bl. a. skænke 100 tus. kr. til opførelse af et alderdomshjem i Blommenslyst. - Det var ikke bygget i 1951, men der var købt grund.

Disse her transaktioner med km. og testamente vakte røre i familien. Der var selv: a t mange, der gerne vilde arve, og de blev navnlig underlige ved, at man kunde erklære en mand, der så "streger", for at være ved sin fornufts fulde brug. Jenny Brandt (blomsterforretningen) prøvede at gribe ind, men det var

Sædemanden. -

på et forkert tidspunkt, så kbmd. fik let spil, og han er sikkert den af Lars Peters arvinger, der har mindst grund til klage. Ellers var der almindelig utilfredshed, da familien troppede op i skifteretten. - Der blev holdt auktion, og en mængde sjældne ting blev spredt for alle vinde.

Lars Peter havde godt rede på familien. Da moster Petra boede i Blomstenslyst var han af og til gæst hos hende.

6 b. Maren Kirstine Larsen, 3/12 1874 -
27/4 1943.

Gik hele livet hjemme, kom aldrig ud og fik noget andet at se. Tunghør og havde også lidt af talevanskelighederne.

Holdt hus for broderen.

Døde af et hjerteslag. Man fandt hende død i sengen.

Maren Kirstine Larsen. -

Anna Larsen. -

6 c. Anna Larsen, 28/2 1878 - 20/3 1946.

Havde endnu mere talefejl end søsteren. Tunghør fra ungdommen af, havde en rygskade (hunch back), og som ældre blev hun blind af stær. - Jeg har de tre søskendes data fra gravstenene på Ubberrud kirkegård. - Neden under står der: D e g a v , h v a d d e e j e d e , t i l g a m l e i U B B E R U D S O G N .

5 d. - Juliane Marie Pedersdatter, 28/12 1834 - 22/2 1835.

5 e. - Rasmus Pedersen 23/8 1837 - 16/1 1838.

Mine Farstrup.

5 f. Rasmine Pedersdatter

11/8 1838 - 1919.

gift med

Anders Andersen Farstrup,

26/5 183 - 1910.

De boede i Vædehave i Veflinge
Sogn.

6 børn.

Rasmine med børnebørnene Agnes
og Ella Traun.

6 a. Peder Andersen Farstrup, f. 1870.

Rejste til U.S.A., hvor han
var farmer.

Han var ugift og er nu død
i U.S.A.

Peder Farstrup.

Maren.

6 b. Maren Andersen

Farstrup,

f. 12/8 1873. Demitteret
fra Varde forskolesemina-
rium. I 42 år var hun lærer-
inde i Tryggelev på Lange-
land.

6 c. Margrethe Farstrup f. 1875.

Gm. Christian Nielsen fra Skyde-
bjerg. Rejste til U.S.A. og boede
der. Farmere.

2 børn.

7 a. Arne Nielsen, f. 1911
farmer.

7 b. Karl Nielsen, f. 1913,
gm. Doris, farmer.

Margrethe med familie.

Margrethes søn Karl, og Doris.

Niels Nielsen Traun.

6 d. Anne Marie Andersen Farstrup

16/4 1877 - 1959.

gm. Niels Henrik Nielsen (Traun),

f. 1/12 1875 i Tofthøj, Gadbjerg Sogn.

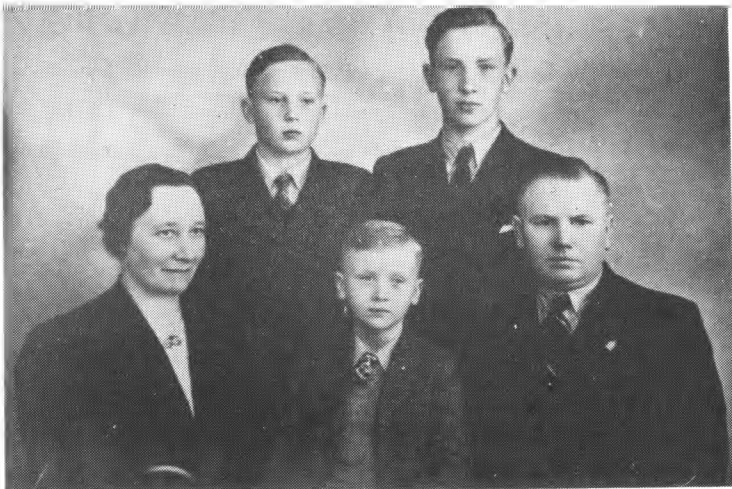
Som unge rejste de til USA, hvor den ældste datter Agnes Traun blev født.

Anne Marie Traun. -

De var i USA i 10 år. - Jeg har været sammen med Anne Marie, hun gav mig en masse oplysninger om slægten, som hun var forbausende godt hjemme i.

Hun interesserede sig især for sygdomme, og alle de oplysninger, der her i denne del af slægten vedrører sygdomme - stammer fra hende. 2 døtre.

Agnes Traun og familie. - -

7 a. Agnes Traun, f.17/1 1901.

Gm. Valdemar Petersen
f. 1896, Gamby Lykkegård, i
1966 boede de i Vævlunge.
Det var i deres hjem, jeg var
sammen med Anne Marie Traun.

Valdemar Petersen gav høj-
lydt udtryk for sin harme over
Lars Peters testamente, han
var mødt op i skifteretten, men
der var intet at gøre. "Men
vi kom jo dog på den anden
side heller ikke av med novet",
trøstede han sig selv med.

"Der mødte også et par jyder op, men de fik da heller ingen ting", gottede
han sig.

3 sønner.

8 a. Erling Petersen, f.26
lærer i Odense, gm.
Inge, lærerinde. 3 børn

9 a. Jørgen

9 b. Anette

9 c. Birgitte

8 b. Henry Traun P. f. 30,
handelsrejsende
gm. Inge. o børn.

8 c. Helge T. P. f.36
lærer ved Svaninge skole
gm. Inger, 3 børn

9 a. Mariane

9 b. Henning

9 c. Lejf.

Ella Traun med familie.

7 b. Ella Traun, f. 21/12
1907.

Gm. gdr. Poul Ulriksen,
Glavendrup pr. Skamby.

Det er hende, der har hjulpet mig til det store billedmateriale angående familien Farstrup, ligesom det jo var hendes mor, der gav mig oplysninger. Jeg er hende meget taknemlig for den store hjælp, hun har ydet mig.

2 børn.

udrun og Edvin.

8 a. Edvin Traun Ulriksen f. 22/4 1938. Landmand.

Gm. Gudrun, f. Knudsen. 3 børn.

9 a. Birte Traun Ulriksen
f. 1960.

9 b. Niels T. U. f. 1961

9 c. Lars T. U. f. 1964.

Edel.

8 b. Edel Traun Ulriksen. Sygeplejerske,
ugift.

Olga, Arnold, Esther, Ejner,
Folmer, Ingeborg
Hans Jørgen, Helen, Harriet, Mathilde.

Hans Jørgen og Mathilde med børn.

- o -

- 7 a. Ejner Farstrup. Præst i den danske lutherske kirke. Har været hjemme i Danmark og har bl. a. talt ved Liselundmøderne. Bor i Californien og rejser en del. Har bl. a. været præst i "Solvang." Gm. Ragnhild. 2 børn

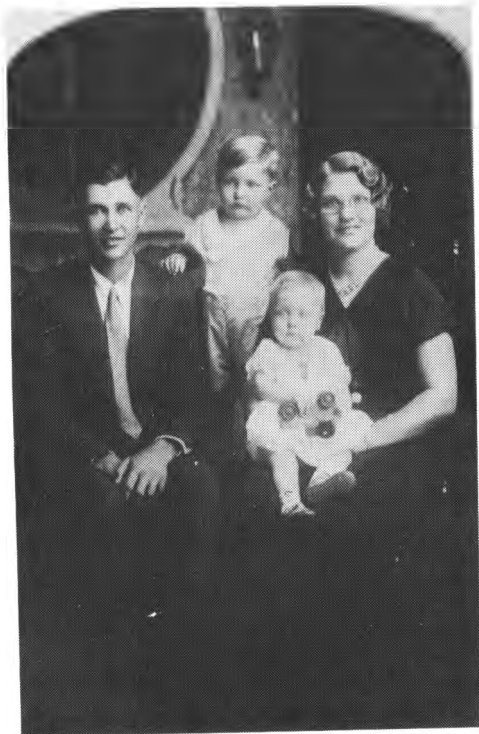
8 a. Allan Farstrup.

8 b. Ruth Farstrup.

Chris og Ingeborg.

7 b. Ingeborg Farstrup,
bor i
Los Angeles.
gm. tømrer Chris Nygaard, der
er fra Danmark.

Russel Olga.

7 c. Olga Farstrup,

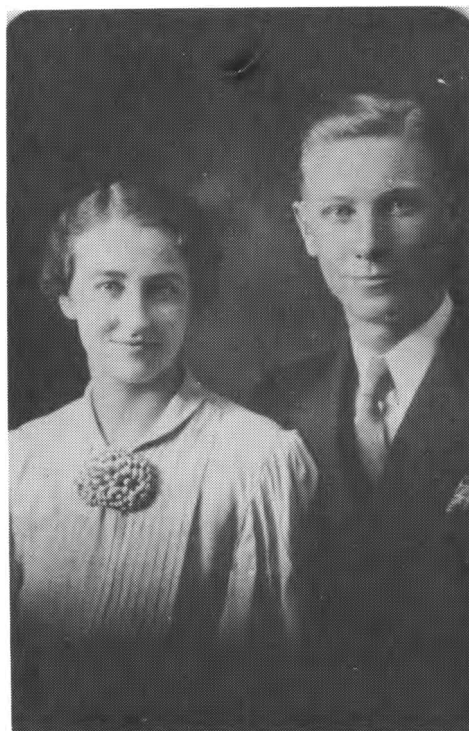
gm. en amerikansk farmer,

Russel.

3 børn.

7 d. Arnold Farstrup,

har fødehjemmet, en farm
på 350 acres. - Han har
været hjemme i Danmark.
Gift og har to børn.

Arnold

7 e. Esther Farstrup gift med en amerikansk elektroingenør Rich.

7 f. Folmer Farstrup, var oprindelig mejerist, har nu fået uddannelse som præst.

Helen og Harriet.

7 g. Harriet Farstrup, f. 1920, tvill. med 7 f.

Gift med Howard, der er farmer. -

7 h. Helen Farstrup. Var Lotte under II verdenskrig og var med ved invasionen af Nordafrika i 1942. Benyttede lejligheden til at besøge familien i Danmark. Socialfunktionær.

Hun gjorde et særdeles godt indtryk på familien, der syntes, at hun var en foretagsom og tillige en meget sød pige.

Karen Farstrup.

6 f. Karen Farstrup.

1884 - 1917.

Var lærerinde i Sækkjøbing.

Led meget af sygdom og døde i 43 års alderen.

5 g. Hans Jørgen Pedersen, 22/6 1840 - 17/6 1908. Gm. Mette Kirstine Jensen, (14/8 1852 - 7/5 1938), dtr. af boelsmd. Rs. Jensen og hstr. Gjertrud Nielsdtr.

De boede først på Fyn, hvor de 3 ældste børn er født. Men den yngste broder Martin, som fandt forholdene på Fyn for små, fik dem lokket til at deltage i den folkevandring af fynboer, der i disse år (i 60'erne) drog til Jylland. Der var der nok af jord, dvs. sandmark, og da Hans Jørgen sad ved en sådan ejendom, stak Martin af til USA., og broderen sad tilbage på sin lille gård, der lå i Givskud, hvor de sidste 6 børn blev født.

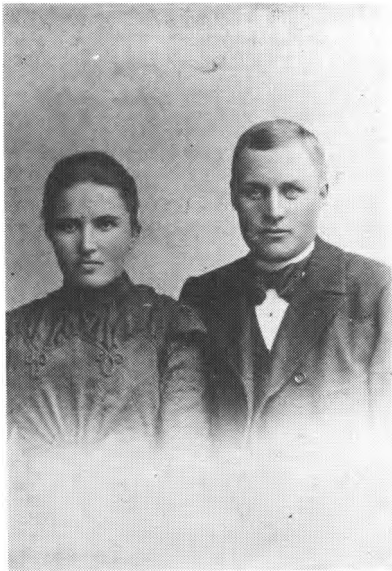
Billedet her blev fundet af Sophus i Lars Peters album, og da det var taget i Give, satte han det i forbindelse med Hans Jørgen, om hvem vi kun vidste meget lidt, nemlig navnene på hans børn. Og de passede ikke med dem på billedet, idet ingen af os faldt på, at det er de yngste, der er med her.

Fætter Albert hævdede absolut, at disse her ikke kom vores slægt ved, men Sophus og jeg kiggede på mandens næse og mente jo. - Inden dette her havde jeg skrevet til Give og eftersøgt Hans Jørgen, men forgæves. - En henvendelse i Slagelse gav resultat, derved kom jeg i forbindelse med hotelejerens enke, som gav mig navne og adrs. på børnene. Den yngste, Hansine, sygeplejersken, boede i Kbhvn, og jeg fik hende til at kontakte Albert. - Han viste hende så billedet for at få hende til at afvise det, men til hans store forbavselse pegede hun på den yngste pige og sagde: "Det er mig, men hvor har De dog det billede fra?"

Julius, Anna, Anton, Hans Jørgen P.

Mette Kirstine, Hansine.

Petrine og Mads.

6 a. Petrine Petersen, f. 14/8 1874. Gm. landmd.
Mads Chr. Madsen, Mosevej,
Hedensted st. 1 dtr.

7 a. Margrete Madsen,
sygeplejerske.

6 b. Peder Pedersen, 10/8 1876 - 4/1 1964.
I 1938 var han enkemand.
Fhv. vognmand. *Bader*
Adrs. "Lillebo", Løsning st.

6 c. Rasmus Laurits Pedersen, 17/6 1880 -
31/10 1950.

Karetmager i Kragelund. pr. Løs-
ning st. g. m. Kristine Nielsen.

- 7a. Einar, bor i Kragelund.
- 7b. Odo g. m. stenhugger
- 7c. Hans Jørgen. †

6 d. Karoline Pedersen, f. 6/9 1882.
Ugift. Bor Aaboule-
varden 36^I Kbhvn.

6 e. Ane Kirstine Pedersen f. 3/7 1884,
død som 2.årig.

Karetmagerens.

6 f. Anton Christian Pedersen, 1/8 1886 - 4/1 1951.

50 By- og herredsretsdommer Erhardt Brandt Petersen, Århus, fylder 19. marts 50 år. Han er født i Fredericia, blev cand. jur.

* i 1949 og var først sekretær i handelsministeriet og derefter dommerfuldmægtig i Viborg fra 1952, i Nordre bik fra 1954, i Rougsø m. fl. herreder fra 1955, ved Randers byret fra 1957, i Bogense fra 1961 og i Odense fra 1965. Siden oktober

ved Århus by- og herredsrets 8. afdeling, som behandler straffe- og politisager, herunder narkotikasager.

6 g. Anna Kirstine Pedersen,

3/7 1888 - 16/9 1962. Gm. lærer Hjalmar Høgsbro

(1858 - 1936) i Ruds Vedby. Børn: 1 plejesøn, tvillinger

og en datter, som ikke er med på billedet.

7 a. Inga Høgsbro, gift og bor i Søndersø.

7 b. Tove Høgsbro, gift og bor i Skellebjerg ved Ruas Vedby.

7 c. Asta Høgsbro, går på Zahles skole, faglærerindekursus.

Familien Høgsbro. -

6 b. Julius Pedersen, f. 12/4 1890. Landmand, boende i Uldum Kær, Uldum st.

Gift. ^{det er} ~~Faire mand, v. S. gult, 1968~~
~~Hansens søster: 1972, Charles. 160, H. 1972~~

6 i. Hansine Rasmine Pedersen, f. 21/5 1894. Ugift sygeplejerske af Kbhvn.

Bor hos søsteren, Åboulevarden 36^I.

Det er hende, jeg har haft forbindelse med, og som har givet oplysningerne samt skaffet de øvrige fotografier til veje.

Det er givet, at det er inden for denne gren af slægten, at man finder de jyder, der mødte op til skiftet efter Lars Peter, og som fik en lang næse. - Jeg havde længe gjort jagt på Hans Jørgens efterkommere, men forgæves. Da jeg så hørte om "de jyder", blev jeg bestyrket i min tro på, at det nok skulde lykkes at finde dem, for når folk først møder op i skifteretten, så er det ikke længere fantomer - så er det realiteter.

Det var de 7 børn af Per i Højbjergs I^o ægteskab. Ved indførelsen i kirkebogen kaldes han Peder Hansen. Ved de 4 flg. børn af II° ægteskab, kaldes han Peder Hansen Brandt.

Julius Petersen (Løkkemanden), Ita Uldum.

- Rk. 1.
1. Anker Nørum, arbmd. Rask Mølle...g. m.
 2. Herdis Brandt Petersen, f. 1917. *Skrabymøb.*
 3. Børge, f. 1918, ugift, Ørbæk.
 4. Krista.
 5. Hans Jørgen, Gmd i Bryrup. (g. m. Inger.)
 6. Anna Grete, (g.m. H. C. Andersen, slagteriarb.)
 7. Marie.
- Rk. 2.
1. Sigrun..... 2. Harald.
 3. Tage, (Lærer), Sindssygehosp. Aarhus.
 4. Forældrene : 4. Signe og 5. Julius Petersen.
 6. Karen..... 7. Helga.
 8. Gudrun, Pandrup.

Rasmus.

5 h. Rasmus Pedersen Brandt,

28/2 1848 - 6/9 1920.

gårdejer i Sønderby Bjerger pr. Ebberup. Han havde først en ejendom i Thurup, men han solgte denne og flyttede til Assens, hvor han havde detailforretning, og her blev de første børn født. Han var gift med Maren Pedersen. Der var en datter Martha, der døde som lille.

Derefter flyttede de til Sønderby Bjerger.

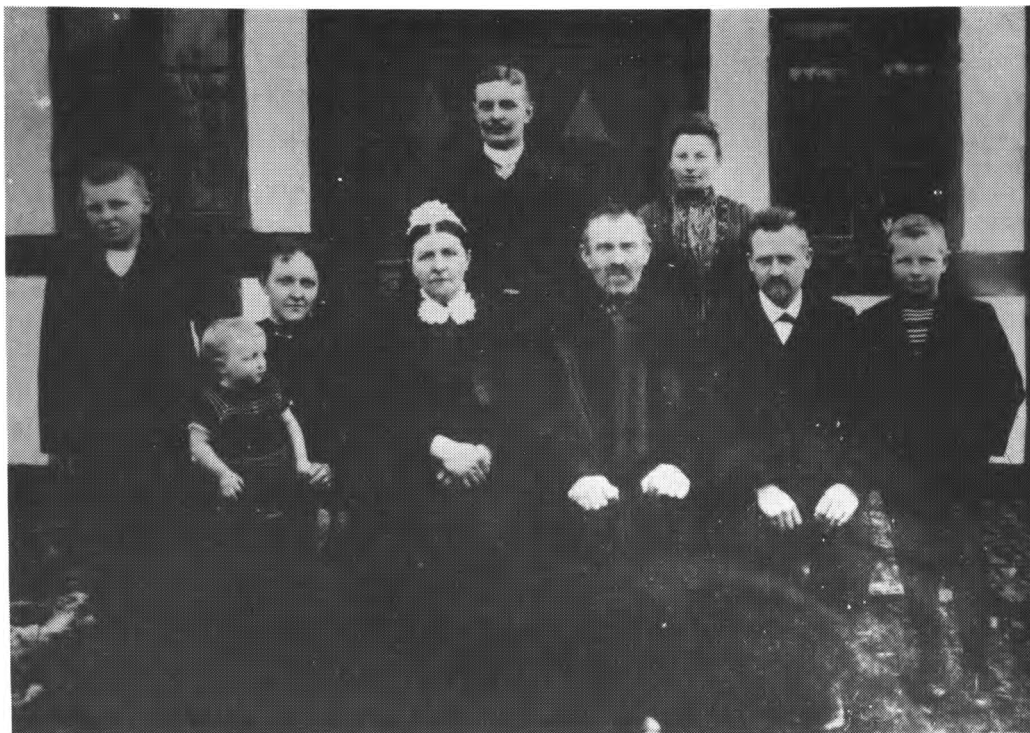
Maren omkom ved en kørselsulykke. - Familien var på vej til en barnedåb, som skulde holdes hos datteren Marie i Melby ved Assens. - Sønnen Martin var kusk, men hestene løb løbsk, der gik panik i Maren, som sprang af vognen og faldt så uheldigt, at hun slog sig ihjel. Datterens lille pige blev derfor døbt med bedstemoderens navn.

4 børn.

Maren

Rasmus.

Johannes Peder Elise fot. 14/3 02.
 Marie Maren Rasmus Drejeren Martin.

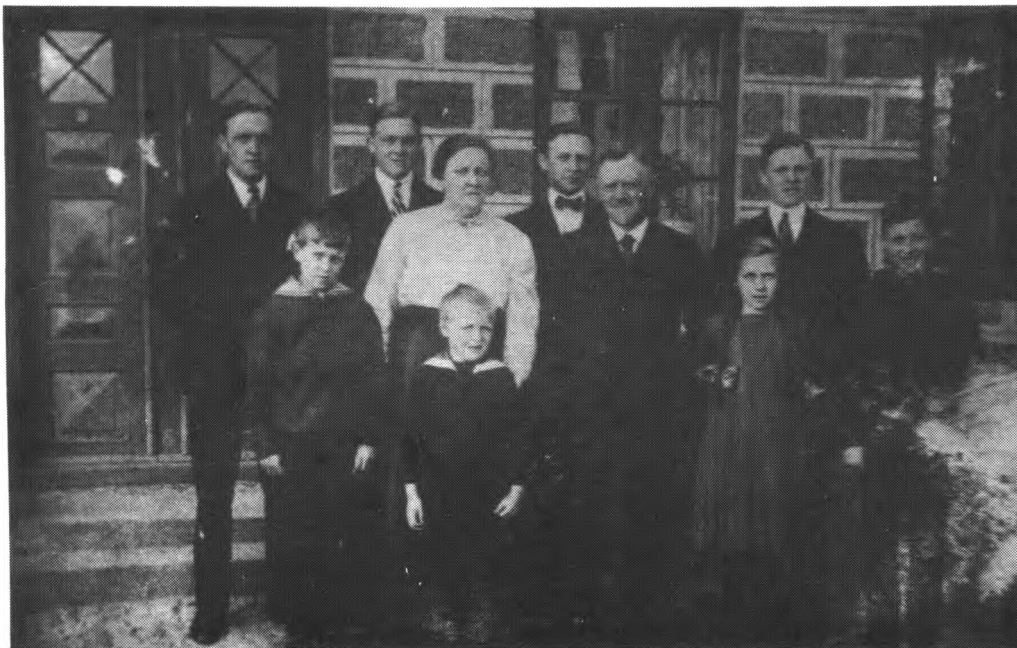
6 a. Marie Pouline Brandt, 22/1 1878 - 6/3 1942.
 Gm. drejer Peter Petersen,
 Melby, v. Assens.

11 børn.

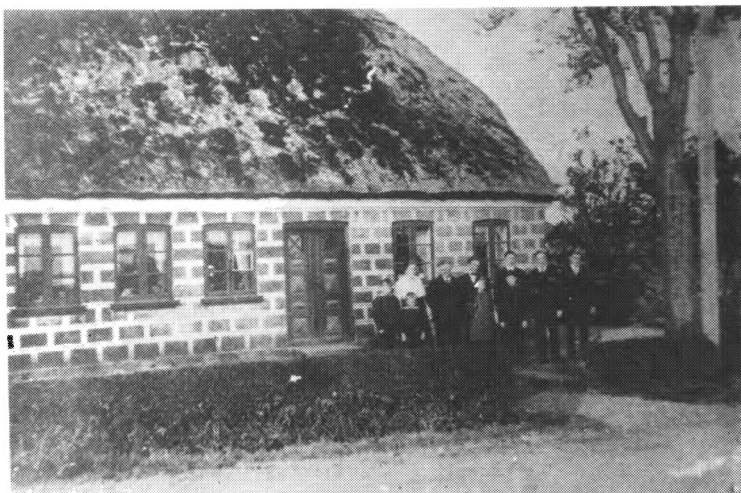
Huset i Melby brændte ned 14. april 1962 og næsten
 alle billeder gik tabt. Nu står der en moderne villa.

Marie og drejeren.

Andreas (+) Sv. Aage, Carl (+) Johannes
Marie Drejeren,
Christian Maren Alfred (+ som 21årig)
Martin.

Drejeren's hus
med de samme
personer som
på ovenstående
billede.

7 a. Andreas Petersen, 1900 - 28/8 1960, drejer i Odense. Gm. Agnes Nielsen.

8 a. Inge Petersen, gm Erik Georgsen, 3 børn
Peter f. 52, Pia f. 58, Michael.

7 b. Alfred Brandt Petersen, 5 -6 år, død.

7 c. Carl Brandt Petersen 1904 - 1947. Tømrer. Gm. Karen Jensen, Torøhuse.

8 a. Jytte Petersen.

7 d. Svend Aage Petersen,

har drejerværkstedet
i Melby.

Gm.

Esther Kistrup.

1 barn.

8 a. Inger Merete
Petersen.

f. 1943.

Svend Aage Brandt
Petersen.

7 f. Alfred B. Petersen,
1910 - 1931, maler.

Inger Merete Petersen.

7 g. Christian, murer, f. 1913. Da han var 52 år gm. Margrete Nielsen, 2 børn:
Anna Marie og Peter.

7 h. Maren Christiane Petersen. Det var hende, der blev kaldt op efter sin
forulykkede bedstemoder.

Gm. Brun Hansen f. 1911. 3 børn:

Jørgen, Poul, Grete.

Maren (7 h)

7 i. Martin Brandt Petersen, f. 1916.

Gm. Marie Kjærgaard.

Ingen børn.

7 j. En dødfødt.

7 k. Axel Brandt Petersen, f. 1923. Skrædder.

Gm. Kamma Jørgensen. 1 søn.

8 a. Finn Brandt Petersen.

6 b. Peter Brandt, f. 1879.

Var en flot gardist, og det kunde han ikke tåle.

Blev kusk i en flytteforretning og var en tid ansat som kusk ved Carlsberg bryggerierne.

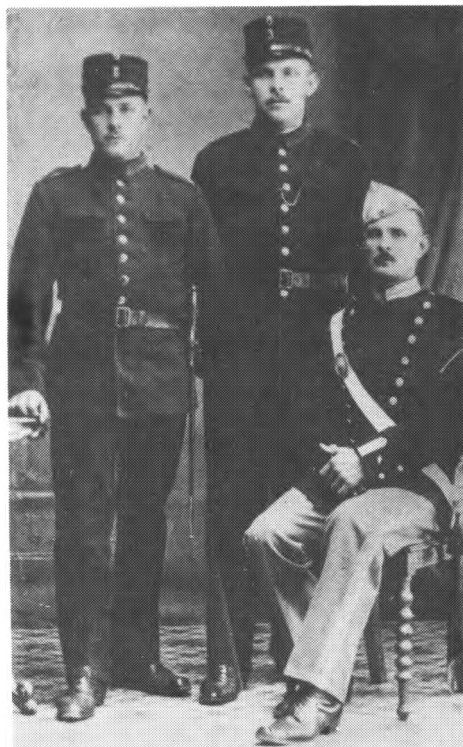
Gm. Elisa, der var ingen børn.

De adopterede så et barn, Harry Brandt.

Da konen døde, gik det ned ad bakke, det endte i rent proletariat. En tid var han på Almindeligheden.

Der kom forespørgsel til Jenny Brandt angående forsørgelse af ham.

Han døde under et ophold hos en ven på Sjælland.

Martin, Johannes, Peter.

Johannes Brandt.

6 c. Johannes Brandt, f. 1890.

Husmand i Dreslette pr.
Flemløse. Amdsrådsmedlem.
Gm. Kirstine. 3 sønner.

Kirstine -

7 a. Viggo Lohmann Brandt

f. 24/2 1932.

Har været gift.

7 b. Peter Lohmann Brandt f. 1932.

konsulent.

7 c. Karl Lohmann Brandt.

Viggo

Peter

Karl.

6 d. Martin Brandt, f. 6/9 1893. † ^{sept 1974}

Gårdejer, har fødegården
i Sønderby Bjerger.

Efter Jenny Brandts udsagn skulde han være en typisk Brandt - en udmærket mand, og efter to besøg i hjemmet kan jeg let skrive under på det.

Gm. Sine (Hansine Jørgine Johansen), der først var hans husbestyrerinde.

3 børn.

Familien til daglig.

7 a. Rasmus Brandt, f. 31/3 1924. Var på Teknikum i Odense.

Nu er han autohandler i Tisted. Har prøvet at træffe ham, men uden held. Gift med

Marie Baadsgaard. Ingen b.

7 b. Aksel Brandt, f. 16/9 26.

Ugift,
landmand, har fødegården.

7 c. Anne - Lise Brandt

f. 31/12 1929. Har bl.
andet tjent hos kongefamilien.
Nu er "Søster" portier på
det store hotel Hanstholm.

Sølvbryllupsbilledet.

5 i. Mads Christian Brandt. 27/1 1851 - 17/3 1920.

Ved dåben er navnet Mads Christian Pedersen, og faderen nævnes Peder Hansen Brandt. Iflg. kgl. bev. af 8/5 1905 får han navnet Brandt. Var som ung forvalter på en lollandsk herregård. En stor stærk mand (garder), han kunde stå i en skæppe og tage en tønde hvede på nakken. Overtog fødegården, og han var en overmåde dygtig landmand. Købte en anden gårds jorder og lagde til sin egen, så den blev på 70 - 80 tdr. land, og han byggede det ny stuehus i herregårdsstil og han an-

Mads som gardist.

lagde en fornem have og gårdsplads (se billede s. 112).

Han brød sig ikke om børn, Jenny Brandt erklærede: "Han har aldrig givet mig så meget som en femøre".

Han var en dygtig hesteopdrætter, halvlette heste, og han vilde gerne have et godt forspand. Der var ingen, der kørte om ved Mads. - En ivrig jæger var han, og somme tider kunde han gå hen til broderen Anders i Truelse og smide en skudt ræv ind til dem.

Han sagde sjælden noget, var sur på alt og alle, brummede, og var kort sagt en rigtig gnavpot. Derfor stod der respekt om ham, han var en anset mand, medlem af sognerådet.

Mads er et tragisk eksempel på, hvordan kvinderne kan komme til at spille en overvældende rolle i den brandtske slægt.

Mads.

Madses nye stuehus på Højbjerglund.

Maren Kirstine Andersen.

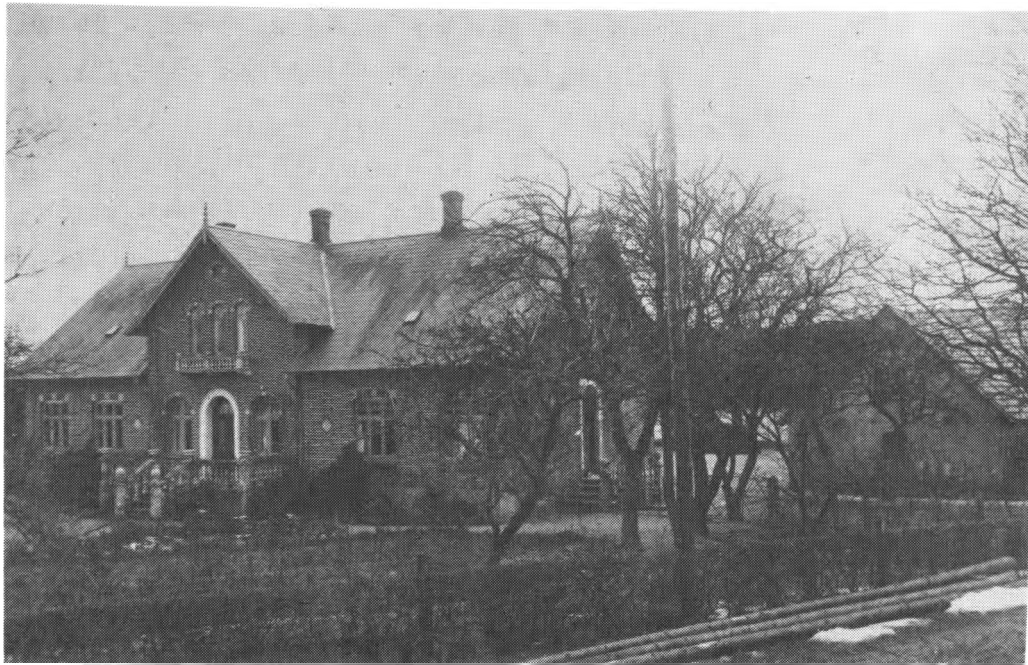
Han var forlovet med sin 12 år yngre slægtning Maren Kirstine fra Truelse i 30 år - skriver tredive år. -

På s. 76 hilste vi på Per Truelses broder Anders og hstr. Maren, der fik gården efter faderen. Deres søn Hans Andersen, f. 1831 overtog gården efter dem i 1860. Han var gift med den syv år ældre Birte Katrine Rasmussen fra Davinde. Det er muligvis disse to, for hvem ægteskabet havde en trang begyndelse. Men senere fandt de sammen og fik tre børn: Mathilde, - Maren Kirstine Rasmine Andersen (19/5 1863 - 31/12 1942), - Anne Marie Nielsine. -

Da Maren Kirstine blev voksen, fik hun plads hos den 62 årige enkemand og gårdejer Hans

Olsen på en af Dyregårdene ved Korsebjerg. Hun var en nydelig dame, ingen skulde tro, at hun var en bondepige (siger odenseaneren Theodor). - I samfulde 30 år var hun som sagt forlovet med Mads, men kunde ikke bekvemme sig til at gifte sig med ham. De førte en stor korrespondance, og Mads var meget påpasselig med, at hans moder Anne Marie ikke læste hendes breve, - men hun gik i hans skuffer. - Efter hans død, var der en stor skuffe med breve, men desværre optrådte ovennævnte brodersøn Theodor Brandt som pyroman, så denne - uden tvivl højst interessante brevveksling - er uigenkaldelig tabt.

Nu skete det, at Mads kørte løbsk på Bolbro bakke, og da der var fare for, at han kunde gå hen og dø, blev Maren Kirstine bange for, at hun kunde gå glip af de mange rare penge, og som det resolute kvindfolk, hun var, lod hun sig vie til Mads, mens han lå på sygehuset.

Madses stuehus, set fra vejen.

Men mod forventning kom Mads sig, og hvedebrødsdagene begyndte. - Folk var jo lidt spændt på, hvordan dette her vilde spænde af, og en ven sagde til Mads nogen tid efter brylluppet: "Nå Mads, nu er du da endelig blevet gift". - Og Mads svarede: "Det var sgu tidlig nok". -

Folk havde travlt med det interessante ægteskab. En tjenestepige kunde berette, at Maren Kirstine som slutreplik efter en bevæget diskussion havde smidt en gryde i hovedet på Mads. - Når en bestemt veninde, Marie, kom på besøg, måtte Mads rykke ud af sovekammeret et par dage, og Maren K. tog ofte hen til den pågældende veninde på længere besøg. - Af den foreliggende sladder er det ikke til at blive klog på, om det skyldtes gemytternes uoverensstemmelse - eller om Maren K. var lesbisk. Nok er det, - efter 5 års ægteskab forduftede Maren K. - Man opfordrede Mads til at lade sig skille, men han vilde ikke. - Ærgrelserne har ikke kunnet undgå at præge hans humør - derfor gnavpotten. På sine gamle dage blev han lidt "kunstig", som fynboerne udtrykker sig, det stammede fra nok en løbskkørsel, hvor han slog hovedet.

Han sagde, at der ligesom gik en motor inde i hovedet på ham. -

Da han lå på sygehuset og skulde til at dø, fandt Maren Kirstine det opportunt at bringe sig i erindring. - Jenny Brandt var hos ham og overværede mødet. - Den kærlige hustru satte sig hos ham og vilde klappe hans kind, men han viftede hende væk som en besværlig flue og vendte ryggen til hende.

Der var dog ingen grund til at være nervøs, testamentet var i orden, og hun arvede 60 tusinde. Hans helsøskende fik 28 tus. kr. hver og halvsøskende 14 tus. - I følge sagens natur var der ingen børn.

Mads ligger på Ubberud kirkegård, hvor også Maren Kirstine 21 år senere blev begravet. - Men ikke i samme gravsted som manden.

End ikke i døden vilde hun hvile ved Madses side. -

Brodersonnen Theodor Brandt bestyrede gården et halvt år efter Madses død, så blev den solgt til en fremmed (Drud).

Maren Kirstine overlevede som sagt manden i 21 år. Hun boede sammen med den omtalte veninde Marie Hansen i Ubberud, og efter dennes død arvede hun hendes gård. - Senere solgte hun den og byggede en villa "Mari", hvor

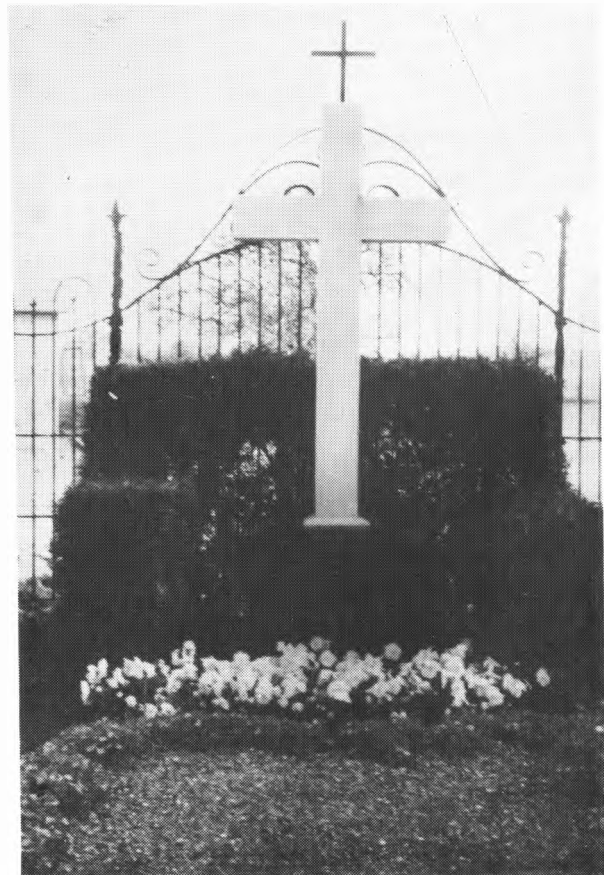
hun døde.

En søsterdatter, der er gift med sognefoged Jørgensen, Snestrup pr. Odense, arvede hende. Sophus og jeg besøgte dem, og vi beundrede hendes efterladte møbler, der vidnede om god smag. Der stod en kiste med fladt låg, og den blev Sophus helt fascineret af. Han var bomsikker på, at vi her stod over et arvestykke fra Truelse, nemlig den kiste, som brudgommen havde siddet på brudenatten, og at det måske drejede sig om Maren Kirstines forældre: Hans og Birte. (76)
(Sophus var næsten ikke til at rive væk fra den kiste!).

Til højre ses Maren Kirstines gravsten på Ubberud kirkegård. Hun og Marie Hansen har fælles gravsted, og det er meget flot.

Jeg ledte efter Madses grav, men mærkeligt nok var den sløjftet og væk.

Når man tænker på, hvilke store summer, han skænkede bort, og man tager i betragtning, den købekraft, der var i pengene dengang, så forbavses man alligevel over, at ingen af arvingerne har villet afse de få kroner, det kostede at få graven holdt.

Maren Kirstines og Maries grave.

6 c. Aksel Brandt 1880 - 1885. Død af strubehoste.

6 d. Anna Dorthea Marie Brandt, f. 8/2 1881 i Søndersø.
gm. montør Sofus Nagebøl fra Haarslev
i 1916.

Boede i England i 3 år i Ayre i Skotland. Byggede siloer.
Dernæst til søs som maskinmester. Så kom krigen 1914 - 18,
og han gik i land i Storbritannien og blev der, til freden
kom.

Derefter tilbage til Kbhvn., og der har de boet siden.

Maskinfabrikant. + 1948.

3 børn.

7 a. Harry Nagebøl, f. i Scotland. Kemiker, arbejder på
et laboratorium. Meget nervøs.
Maler nydelige billeder. Gm. Kirsten.

7 b. Erik Nagebøl, f. i Scotland, mekaniker i Kbhvn.
Gm. Lilian.

7 c. Jørgen Nagebøl, f. 1921 i Kbhvn. - Bestyrer en her-
reekviperingsforretning på Christians-
havn. Gm. Sture fra Brønderslev.

6 e. Petra (Andrea) Agnes Inger Brandt, 1885 - 1893.

Knud H. Theodor, Marie B., Mary, Astrid
Langhoff, Jenny, Ellen
Bodil.

---ooo---

7 a. Ellen Hansen, har haft en chokolade-
forretning på Østre Sta-
tionsvej i Odense, hvor hun sælger hjemme-
lavet chok.

7 b. Bodil Hansen, gm. Helge Jul Madsen. De
bor hos forældrene, han
kører den ene lastbil.

6 g. Jenny Brandt. 19/12 1892 - 1953.

Født 9 måneder efter fa-
derens hjemkomst fra Amerika. -
Arbejdede i 12 år i en en gros forret-
ning. Siden 1922 har hun haft egen
forretning, blomsterhandel i Vesterga-
de 84.

Grundet på gift måtte hun sælge

6 f. Mary Kirstine Andrea
Brandt, f. i Ubberud
1888, fem måneder efter fade-
rens afrejse til Amerika.
1915 gm. vognmand Knud Hansen
fra Truelse. Bor i Tarup.
Han var først landmand, i 14
år havde han en forpagtergård
i Tarup. Så byggede han en
villa og gav sig til at drive
vognmandsforretning.

2 børn.

Jenny Brandt. -

Esther

Jenny Brandt.

forretningen og boede til sidst i Pantheonsgade 9.

Hun var en uhyre rar dame, tjenstvillig, og hun søgte på bedste måde at afhjælpe det savn, moderens død måtte være for Sophus og mig. Hun havde med stor pietet opbevaret billeder og breve, som hun stillede til vor rådighed.

6 h. Agnes Brandt. f. /3 1895. Ugift.

Var husbestyrerinde
for grosserer Langhoff
i 17 år.

Nu er hun beskæftiget
med fodpleje i Kbhvn.

Agnes Brandt.

Aksel Brandt.

6 i. Aksel Brandt,

opkaldt efter den døde broder.

Bor i Villestofte, arbejder på foderlageret.

Gm. Jenny Nielsen.

2 børn.

7 a. Esther Brandt f. 1925. Da mode-

ren var syg, kom hun ind og boede hos sin tante Jenny Brandt. Har senere været som et barn af huset. Tanten kaldte hende - den bedste af Brandterne.

7 b. Mogens Brandt f. 1931. Student.

Lærer. Han er den eneste af denne gren af familien, der bærer Brandtnavnet videre.

6 j. Astrid Brandt, F. 1900.

Var i købmandsforretning. Sine sidste leveår lammet, så hun dårlig kunde røre sig. Det sidste år kunde hun slet ikke bevæge sig. + 1945.

Astrid Brandt. -